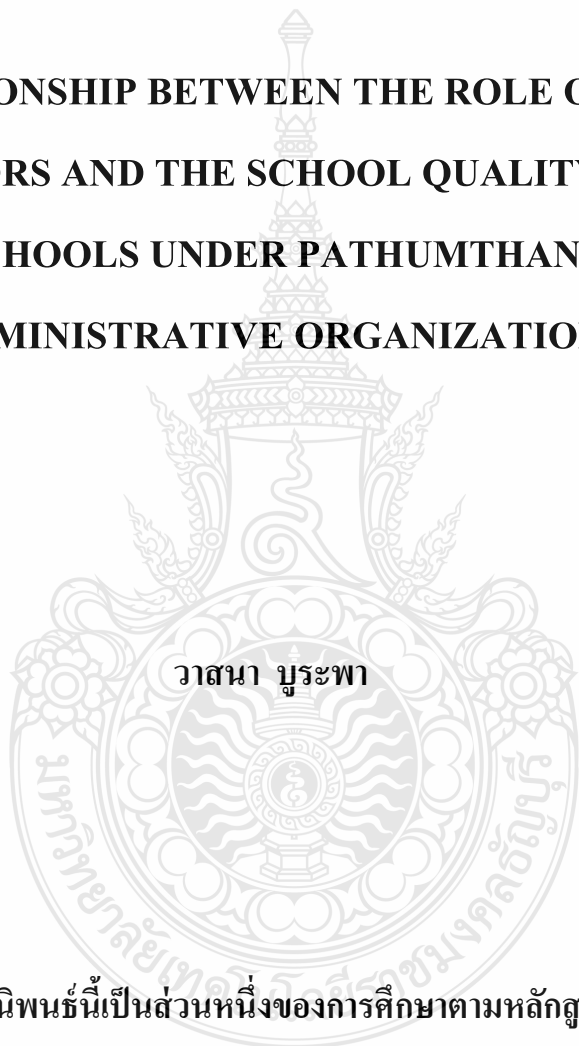

ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
กับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE ROLE OF SCHOOL
ADMINISTRATORS AND THE SCHOOL QUALITY ASSURANCE
OF THE SCHOOLS UNDER PATHUMTHANI LOCAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2557

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
กับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี

วาสนา บุระพา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2557

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จังหวัดปทุมธานี

The Relationship between the Role of School Administrators and the
School Quality Assurance of the Schools under Pathumthani Local
Administrative Organization

ชื่อ-นามสกุล

นางวาสนา บุระพา

สาขาวิชา

เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ต้องลักษณ์ บุญธรรม, ปร.ค.

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

อาจารย์ปริญญา มีสุข, ค.ค.

ปีการศึกษา

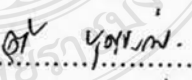
2557

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

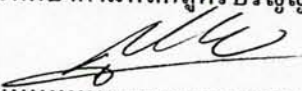

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ค.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์, ค.ค.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุ่งอรุณ รังรองรัตน์, ปร.ค.)

..... กรรมการ
(อาจารย์ต้องลักษณ์ บุญธรรม, ปร.ค.)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ค.)

วันที่ 20 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2557

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี
ชื่อ – นามสกุล	นางวาสนา บุระพา
สาขาวิชา	เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ต้องลักษณ์ บุญธรรม, ปร.ด.
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์ปริญญา มีสุข, ก.ค.
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี 2) ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีการศึกษา 2557 จำนวน 234 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.25$) 2) การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.05$) และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Thesis Title	The Relationship between the Role of School Administrators and the School Quality Assurance of the Schools under Pathumthani Local Administrative Organization
Name – Surname	Miss Vasana Burapha
Program	Educational Administration of Technology
Thesis Advisor	Miss Tongluck Boontham, Ph.D.
Thesis Co-Advisor	Mr. Parinya Meesuk, Ph.D.
Academic Year	2014

ABSTRACT

The purpose of this research were to study: 1) the level of school administrators' role, 2) the level of the school quality assurance, and 3) the relationship between the role of school administrators and the school quality assurance of the schools under Pathumthani Local Administrative Organization.

The research samples consisted of 234 teachers who taught in the schools under Pathumthani Local Administrative Organization in education year 2014 which were selected using stratified random sampling method. Data collecting instrument was a questionnaire. The collected data were analysed using percentage, mean, standard deviation, and Pearson product moment correlation coefficient.

The research findings were as follows: 1) the level of school administrators' role was high ($\mu = 4.25$), 2) the level of the school quality assurance was high ($\mu = 4.05$), and 3) there was a positive relationship in moderate level between the role of school administrators and the school quality assurance of the schools under Pathumthani Local Administrative Organization at the .01 level of significance.

Keywords: role of school administrators, school quality assurance, local administrative organization

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา และความอนุเคราะห์ของ ดร.ต้องลักษณ์ บุญธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ปริญญา มิสุข อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมาจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณ รั้งรองรัตน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณาแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของงานวิจัย ขอขอบพระคุณครูผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีทุกท่าน ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาตอบแบบสอบถามในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชา บ่มเพาะจนผู้วิจัยสามารถนำเอาหลักการมาประยุกต์ใช้และอ้างอิงในงานวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณเพื่อนๆ นักศึกษา ปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา รุ่น 53 ทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ พี่สาว ญาติพี่น้องทุกคน และสามีและลูก ความสำเร็จความภาคภูมิใจอันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นผลมาจากพลังใจที่ได้รับจากครอบครัวที่คอยช่วยเหลือสนับสนุนร่วมเป็นส่วนหนึ่งของผลสำเร็จในการทำวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตาแต่ บุพการี ครอบครัว บุรพจารย์และผู้ที่มีพระคุณทุกท่าน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้ที่มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านานนี้

วาสนา บุระพา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพ.....	(11)
บทที่ 1 บทนำ.....	12
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	12
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	14
1.3 คำถามการวิจัย.....	14
1.4 สมมติฐานในการวิจัย.....	15
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	15
1.6 คำจำกัดความในการวิจัย.....	17
1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	19
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	20
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21
2.1 หลักการแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา.....	22
2.2 หลักการแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา.....	46
2.3 การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	60
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	65
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	74
3.1 ประชากร.....	74
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	75
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	77
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
4.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล ข้อเสนอแนะ.....	103
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	104
5.2 อภิปรายผล.....	105
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	116
5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	117
บรรณานุกรม.....	118
ภาคผนวก.....	126
ภาคผนวก ก ราชานามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย.....	127
ภาคผนวก ข หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ.....	129
ภาคผนวก ค เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	135
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	160
ประวัติผู้เขียน.....	171

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนครูโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษารอบที่สามระดับดีขึ้นไป สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี.....	75
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	83
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี.....	84
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี จำแนกตาม รายด้านบทบาทผู้อำนวยการ.....	85
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี จำแนกตาม รายด้านบทบาทผู้ประเมิน.....	86
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี จำแนกตาม รายด้านบทบาทผู้คาดการณ์.....	87
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี จำแนกตาม รายด้านบทบาทผู้ให้คำปรึกษา.....	88
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้าน บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน.....	89
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี.....	90
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านการจัดระบบบริหารสารสนเทศ.....	91

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา.....	92
ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด ปทุมธานี จำแนกตามรายด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา.....	93
ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา.....	94
ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ การศึกษา.....	95
ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา.....	96
ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านการรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี.....	97
ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านการผดุงระบบการประกันคุณภาพ การศึกษา.....	98

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.17 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี.....	100
ตารางที่ 4.18 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภาพรวมระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามที่เสนอของครูสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี.....	102

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	หน้า 19
--------------------------------------	------------

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้าและแก้ปัญหาต่างๆ ในสังคม เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ตลอดชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐาน พัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่างๆ ที่จะดำรงชีพ และประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมเป็นพลังสร้างสรรค์พัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน เพื่อให้การศึกษาของประเทศก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้เข้าสู่สังคมสื่ออ้อมตัวที่มีความซับซ้อนเป็นโลกเดียวกันและหลากหลาย เป็นโลกของการปฏิวัติเทคโนโลยีที่มีผลกระทบต่อสังคมยิ่งใหญ่มากกว่ายุควัฒนธรรมการพิมพ์หรือการสื่อสาร ปัญญา จากสังคมอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นสังคมที่มีรูปแบบการจัดการศึกษาเป็นแบบดั้งเดิม แต่ในยุคปัจจุบันยุคสังคมความรู้ต้องการทักษะการคิดขั้นสูงขึ้นไปกว่าเดิม เพื่อให้สามารถเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ตลอดชีวิต และเป็นประชากรที่มีคุณภาพ (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2556, น. 107-108)

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคสมัยใหม่ จึงเป็นผู้มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเสนอความคิดเห็น และปฏิบัติงานร่วมกัน มีการระดมความคิดใหม่มาสู่การปฏิบัติ มีการมอบหมายงานให้บุคลากรทำงาน ให้ความกระจ่างเกี่ยวกับงานและคอยสั่งการต่างๆ ให้ดำเนินไปด้วยดี โดยมีความสัมพันธ์ที่กระหว่างกัน ให้คำปรึกษาช่วยให้บุคลากรเข้าใจ งานช่วยส่งเสริมให้บุคลากรมีความรับผิดชอบในการตัดสินใจให้สามารถทำหน้าที่ของตนเองได้อย่างมีความสุข โดยสามารถวินิจฉัย และกำหนดวิธีการแก้ปัญหาก่อนที่จะตัดสินใจดำเนินการเพื่อเสริมสร้างให้เกิดความเข้าใจและเปิดโอกาสให้มีการเสนอแนะทางเลือกประกอบการตัดสินใจ ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการกำกับดูแล และมีบทบาทในการติดตาม เพื่อรับข้อมูลทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ดูแลติดตาม การทำงานของบุคลากรเพื่อให้ทราบผลการปฏิบัติงาน และให้ข้อมูลป้อนกลับ โดยผู้บริหารเป็นผู้กำหนดขอบข่ายและขอบเขตของงานให้ชัดเจน ตั้งแต่เป้าหมาย รายละเอียดของงาน มาตรฐานการปฏิบัติงาน อำนาจความสะดวกในการปฏิบัติงานของบุคลากร ในอันที่จะบรรลุคุณลักษณะ และข้อบังคับต่างๆ ของงาน เพราะในปัจจุบันกระแสเรื่องคุณภาพได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับวงการต่างๆ เป็นอย่างมาก

ดังนั้นจะเห็นได้จากแทบทุกประเทศได้หันมาสนใจ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษากันอย่างจริงจัง เหตุผลสำคัญประการหนึ่งน่าจะอยู่ตรงที่ว่า สถาบันการศึกษาได้ทำหน้าที่ในการผลิตผู้จบการศึกษาออกไปมีคุณภาพเพียงพอต่อการตอบสนองให้กับสังคม ได้หรือไม่ ด้วยข้อสงสัยดังกล่าว จึงเป็นที่มาของการสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคมว่า สถาบันการศึกษาจะต้องมีภาระหน้าที่ที่สำคัญในการสร้างคนที่มีคุณภาพ เพราะในที่สุดคนจะกลายเป็นกำลังสำคัญในการชี้นำการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและคุณภาพ ซึ่งมีความเกี่ยวพันกับกิจกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาตามสาระที่ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 6 เป็นหมวดที่ว่าด้วยมาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษา (วิระยุทธ ชาติตะกานัญญ์, 2556, น. 126) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อเป็นหลักประกันว่าการศึกษาที่จัดนั้นมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่ทำหน้าที่ส่งเสริม และผลักดันให้กระบวนการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในทุกระดับของวงการศึกษ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินไปอย่างประสานสอดคล้องกันเป็นระบบมุ่งหน้าไปในทิศทางที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ส่วนระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้ปฏิบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง อันได้แก่ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” ผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมาคุณภาพการศึกษายังไม่เป็นที่พอใจของสังคม เด็กวัยเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-Net) ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ได้แก่ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และภาษาไทย ยังมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 จากผลการสอบในปีการศึกษา 2556 (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2556, น. 29) นอกจากนี้ด้านคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีปัญหาเกี่ยวกับด้านผลการจัดการศึกษา คือ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความสามารถด้านการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาน้อยมาก ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอยู่ในระดับคุณภาพต้องปรับปรุง ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีพัฒนาการของการประกันคุณภาพภายใน โดยสถานศึกษาและต้นสังกัด การจัดทำแผนปฏิบัติการ

ไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาอย่างชัดเจน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), รอบที่สาม พ.ศ.2554 - 2558)

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาพรวมอยู่ในระดับสูง ไม่สอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-Net) ในปีการศึกษา 2556 เพราะว่าการประกันคุณภาพการศึกษานั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในมาตรฐานที่ 5 ในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาสถานศึกษา ในด้านบทบาทของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลอย่างยั่งยืน

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี

1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี

1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับใด

1.3.2 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับใด

1.3.3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์กัน

1.4 สมมติฐานในการวิจัย

1.4.1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมาก

1.4.2 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมาก

1.4.3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์กันทางบวก

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ดังนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา

1.5.1.1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาผู้วิจัยได้ศึกษาตามหลักการและแนวคิดของ แฟร์เรน และเคย์ (Farren & Kaye, 1996, pp. 175 - 187) ประกอบด้วย

- 1) บทบาทผู้อำนวยความสะดวก (Facility)
- 2) บทบาทผู้ประเมิน (Appraiser)
- 3) บทบาทผู้คาดการณ์ (Predicted)
- 4) บทบาทผู้ให้คำปรึกษา (Consultance)
- 5) บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน (Promotion)

1.5.1.2 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 26) ประกอบด้วย

- 1) การจัดระบบการบริหารสารสนเทศ
- 2) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา
- 3) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
- 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
- 5) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
- 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
- 8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับดีขึ้นไป รอบที่สาม (พ.ศ.2554 - 2558) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำนวน 5 แห่ง ดังนี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), รอบที่สาม พ. ศ.2554 - 2558)

- 1) โรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี จำนวน 87 คน
- 2) โรงเรียนเทศบาล 1 (จจรเนติยุทธ) จำนวน 22 คน
- 3) โรงเรียนวัดป่าจิว จำนวน 32 คน
- 4) โรงเรียนสามโลก จำนวน 72 คน
- 5) โรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธาราม จำนวน 21 คน

1.5.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) คือ โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบที่สามระดับดีขึ้นไป จำนวน 5 แห่ง โดยประชากร ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 234 คน ใช้กลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มตัวอย่างเจาะจง (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), รอบที่สาม พ.ศ.2554 - 2558)

1.5.4 ตัวแปรที่ศึกษา

1.5.4.1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

- 1) บทบาทผู้อำนวยความสะดวก (Facility)
- 2) บทบาทผู้ประเมิน (Appraiser)
- 3) บทบาทผู้คาดการณ์ (Predicted)
- 4) บทบาทผู้ให้คำปรึกษา (Consultance)
- 5) บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน (Promotion)

1.5.4.2 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

- 1) การจัดระบบการบริหารสารสนเทศ
- 2) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา
- 3) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
- 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
- 5) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
- 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.6 คำจำกัดความในการวิจัย

1.6.1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อพัฒนาองค์กรให้เจริญก้าวหน้า ซึ่งผู้บริหารจะเป็นผู้อำนวยความสะดวก สนับสนุน และให้คำปรึกษาแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรนั้น ประกอบด้วย

1.6.1.1 บทบาทผู้อำนวยความสะดวก หมายถึง การอำนวยความสะดวกให้ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานในทุกๆ เรื่อง รวมทั้งให้คำแนะนำเพื่อให้ปฏิบัติงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์ มีความเข้าใจและพึงพอใจต่อการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมาย โดยมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

1.6.1.2 บทบาทผู้ประเมิน หมายถึง ผู้บริหารต้องเป็นผู้มีบทบาทในการประเมิน โดยจัดให้มีการประเมินอย่างเป็นระบบ และมีการแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบทั้งก่อนและหลังการประเมินทุกครั้งเพื่อประโยชน์ต่อครู นักเรียนและสถานศึกษา

1.6.1.3 บทบาทผู้คาดการณ์ หมายถึง การใช้ข้อมูลปัจจุบันประกอบการตัดสินใจ สามารถชี้ให้เห็นแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น หรือมีการเปลี่ยนแปลงและมีการพัฒนาใหม่ๆ ที่มีผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา

1.6.1.4 บทบาทให้คำปรึกษา หมายถึง การให้คำแนะนำในการช่วยให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม และชี้แจงงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความรับผิดชอบร่วมกัน และสามารถทำงานของตนได้อย่างมีความสุข

1.6.1.5 บทบาทผู้ส่งเสริมและสนับสนุน หมายถึง การสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจและร่วมปฏิบัติงาน โดยการมอบหมายงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติอย่างมีความสุข และมีโอกาสก้าวหน้าทั้งทางด้านการศึกษาและหน้าที่การงาน

1.6.2 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการ การศึกษาของสถานศึกษาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อให้บุคคลในสังคมยอมรับ และเกิดความมั่นใจว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ และประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรนั้น ประกอบด้วย

1.6.2.1 การจัดระบบบริหารสารสนเทศ หมายถึง การดำเนินการบริหารเกี่ยวกับ โครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อ

ตรวจสอบ มีการประชาสัมพันธ์และรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสู่
สาธารณชนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับรู้

1.6.2.2 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การกำหนดและปรับปรุงมาตรฐาน
การศึกษาระดับสถานศึกษา ให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ และเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน
สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและการกำกับดูแล
ตรวจสอบ การประเมินผลและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

1.6.2.3 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง การแปลงนโยบายสู่การ
ปฏิบัติให้เกิดคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ จากข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการพัฒนา
ประกอบด้วย เป้าหมาย แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนครอบคลุม โครงการและกิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบ
หลักของการจัดการศึกษา เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

1.6.2.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานอย่าง
ต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา รวมทั้งการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการ
ประจำปีที่ครอบคลุมกิจกรรมของสถานศึกษา

1.6.2.5 การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการ
ดำเนินงานตรวจสอบและประเมินตนเองของสถานศึกษาและรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนา
การจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง โดยผู้ได้บังคับบัญชาภายในสถานศึกษา

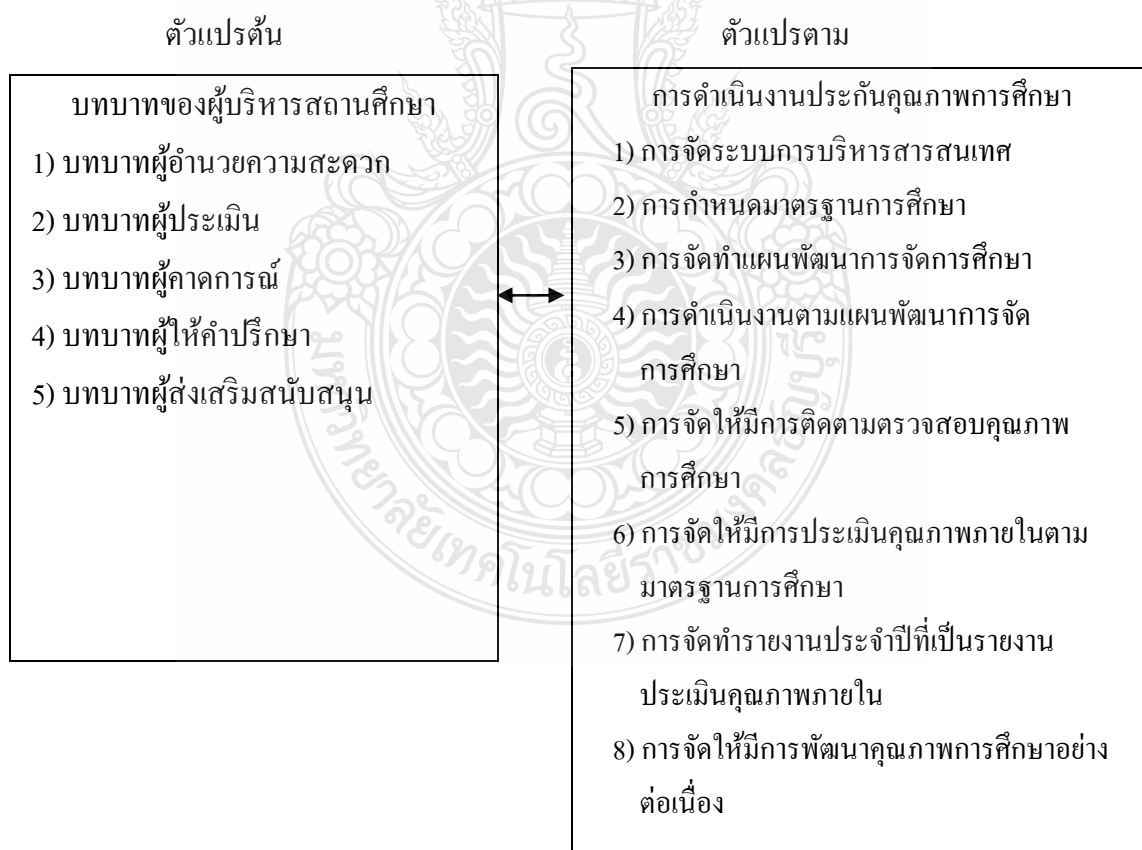
1.6.2.6 การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การ
ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และนำข้อมูลผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพการ
ตรวจสอบมาประมวลรายงานผลการพัฒนาคุณภาพประจำปีการศึกษา ซึ่งข้อมูลที่ได้จะนำไปวางแผน
พัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.6.2.7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง
หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริม สนับสนุน และร่วมดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพเพื่อเสนอ
สถานศึกษา การนำข้อมูล การประเมินมาตรฐานคุณภาพ การตรวจสอบและทบทวนภายในภายนอก
มาประมวลเป็นผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี

1.6.2.8 การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การส่งเสริม
สนับสนุน และรักษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการติดตามประเมินผลการ
ประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง

1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยในการศึกษาบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษากับประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ด้านบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยศึกษาหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาของ แฟเรน และเคย์ (Farren & Kaye, 1996, pp. 175-187) ประกอบด้วย 1) บทบาทผู้อำนวยการความสะอาด 2) บทบาทผู้ประเมิน 3) บทบาทผู้คาดการณ์ 4) บทบาทผู้ให้คำปรึกษา 5) บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน ส่วนการประกันคุณภาพการศึกษาผู้วิจัยได้นำกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 26) ประกอบด้วย 1) การจัดระบบการบริหารสารสนเทศ 2) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา 3) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 5) การจัดทำมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การจัดทำให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) การจัดทำให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามทัศนะของครู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี สามารถนำผลที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ ดังนี้

1.8.1 ได้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อใช้ในวางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.8.2 เป็นข้อมูลสารสนเทศต่อหน่วยงานต้นสังกัดในการจัดทำแผนกลยุทธ์การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบในการศึกษาและได้นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- 2.1 หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
  - 2.1.1 ความหมายและความสำคัญของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
  - 2.1.2 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
  - 2.1.3 องค์ประกอบของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
  - 2.1.4 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
- 2.2 หลักการแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 2.2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 2.2.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 2.2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
- 2.3 การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 2.3.1 วิสัยทัศน์การจัดการศึกษา
  - 2.3.2 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 2.3.3 การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 2.3.4 คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 2.4.1 งานวิจัยภายในประเทศ
  - 2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายและความสำคัญของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา มีผู้ให้ความหมายและความสำคัญเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้มากมาย ดังนี้

เลวินสัน (Levinson, 1964, น. 284-285 อ้างถึงใน เบญจา ลิขิตยี่งวรา, 2548, น. 13) ได้สรุปความหมายของบทบาทไว้ 3 ประการ คือ

1) บทบาท หมายถึง ปทัสถาน (norm) ความคาดหวัง (expectation) ข้อห้ามและความรับผิดชอบอื่นๆ ที่มีลักษณะในทำนองเดียวกันที่ผูกพันอยู่กับตำแหน่งทางสังคมที่กำหนดให้ บทบาทตามความหมายนี้คำนึงถึงตัวบุคคลน้อยที่สุด แต่มุ่งไปถึงการชี้บ่งถึงหน้าที่อันควรกระทำ

2) บทบาท หมายถึง ความเป็นไปของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งที่คิดและปฏิบัติ เมื่อดำรงตำแหน่งนั้นๆ

3) บทบาท หมายถึง การกระทำของบุคคลแต่ละบุคคลที่จะกระทำโดยให้สัมพันธ์กับโครงสร้างทางสังคม หรืออาจจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ แนวทางอันบุคคลพึงกระทำเมื่อตนดำรงตำแหน่งนั้นๆ

เบญจา ลิขิตยี่งวรา (2548, น. 13) สรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง ภาระหน้าที่ที่ถูกกำหนดควบคู่มาพร้อมกับตำแหน่งที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ต้องกระทำหรือรับผิดชอบตามสิทธิและข้อผูกพันหรือตามสภาพของแต่ละบุคคล

Will born (1998, p. 3) กล่าวว่า คุณภาพ หมายถึง ความเหมาะสมสำหรับการใช้ ดังนั้นคุณภาพจึงหมายถึง ความเหมาะสม ความสมบูรณ์แบบ ความดี ความงาม คุ่มค่าใช้จ่าย ถูกใจ ผู้บริ โภค

โสรส กันแก้ว (2549, น. 150-16) ได้ให้ความหมาย บทบาทของผู้บริหารคือ ผู้ที่ดูแลรักษาพัฒนาองค์กรให้ดำรงอยู่ด้วยความมั่นคงเจริญก้าวหน้า และใช้ความรู้ ความสามารถ ความพยายามปฏิบัติหน้าที่ให้องค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย นโยบายขององค์กร โดยหลักการและเหตุผลที่เป็นที่ยอมรับและประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารมาผสมผสานเพื่อจะพัฒนาองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศ ผู้บริหารที่จะเป็นผู้ที่ทำงานประสบผลสำเร็จต้องรู้และเข้าใจบทบาทของตนเองว่า ควรปฏิบัติอย่างไรต่องานที่รับผิดชอบ เพื่อการบริหารงานเป็นไปอย่างราบรื่น บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนร่วมรับผิดชอบอย่างใกล้ชิดต่อการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างของผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำทางวิชาการ โดยต้องให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด และผู้บริหารสถานศึกษา

ต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา และต้องเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในการสร้างความประสานสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่าย ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำที่มีความรู้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตร ตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น สนับสนุนการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี การสื่อสารมาใช้ในการเรียนรู้

กอร์ดัน (Gorton, 1983, p. 118) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บทบาทในฐานะผู้บริหาร โรงเรียน ผู้นำทางด้านการสอน ผู้รักษาระเบียบวินัย ส่งเสริมสัมพันธ์ภาพที่ดีในองค์กร ผู้ประเมินผล และผู้แก้ปัญหาความขัดแย้งในองค์กร

เจลิยว กัฒาญ (2550, น. 12) สรุปว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้อำนวยความสะดวกในการช่วยให้บุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนอนาคต ด้านการงานในระยะยาว สร้างบรรยากาศการทำงานที่เปิดกว้างและรับฟังความคิดเห็น เพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรแต่ละคนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคตด้านการงานของตนได้ รวมทั้งการสนับสนุนให้คำปรึกษาและประเมินผลการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วิรัตน์ รัตนกำเนิด (2551, น. 20) ได้ให้ความหมาย บทบาทผู้บริหาร คือ ผู้ดูแลรักษาพัฒนาองค์กรให้ดำรงอยู่ด้วยความมั่นคงเจริญก้าวหน้า และใช้ความรู้ ความสามารถ ความพยายามปฏิบัติหน้าที่ในองค์กร โดยหลักการและเหตุผลเป็นที่ยอมรับและประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารมาผสมผสานเพื่อจะพัฒนาองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศ ผู้บริหารที่จะเป็นผู้ที่ทำงานให้ประสบผลสำเร็จต้องรู้และเข้าใจบทบาทของตนเอง ว่าควรปฏิบัติอย่างไรต่องานที่รับผิดชอบเพื่อการบริหารเป็นไปอย่างราบรื่นบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุด ในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนร่วมรับผิดชอบอย่างใกล้ชิดต่อการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างของผู้นำการเปลี่ยนแปลงรูป โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำทางวิชาการ โดยต้องให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด และผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา และต้องเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในการสร้างความประสานสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่าย ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำที่มีความรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรความต้องการของผู้เรียน และท้องถิ่น สนับสนุนการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี การสื่อสารมาใช้ในการเรียนรู้

สุริยาดา เล็งนู (2554, น. 17) สรุปว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา เป็นพฤติกรรมที่ถูกกำหนดขึ้นจากความสัมพันธ์กับงาน ซึ่งการกำหนดบทบาทนั้นจะขึ้นอยู่กับตำแหน่งของผู้บริหาร

หรือสถานะ และอำนาจหน้าที่ที่เป็นทางการ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่สังคมคาดหวังว่าจะเป็นตัวจักรสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทุกๆ ด้านขององค์กร อันมีผลต่อคุณภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นอนาคตของชาติ ฉะนั้นผู้บริหารพึงตระหนักในความสำคัญของภาระและบทบาทหน้าที่ของตนให้มาก และทำให้ดีที่สอดคล้องกับสังคมให้ความไว้วางใจ ยกย่อง และให้เกียรติ

วสันต์ สาและอาเร (2554, น. 24) สรุปว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมของบุคคลในการปฏิบัติตน ในตำแหน่งงานที่ดำรงอยู่และในสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิก ซึ่งจะเป็นผลให้เกิดการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อการปฏิรูปการศึกษาที่จะต้องบริหารแบบมีส่วนร่วมมีลักษณะของผู้นำแบบประชาธิปไตย จะให้ความสำคัญ ให้เกียรติและเคารพในศักดิ์ศรีของผู้ร่วมงาน ยอมรับและเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นร่วมแก้ปัญหาและร่วมตัดสินใจ สามารถกระตุ้นและจูงใจให้เกิดความรักและความผูกพันของข้าราชการครูในโรงเรียน

ประเสริฐ คำน้อย (2555, น. 14) ได้ให้ความหมาย บทบาทของผู้บริหาร หมายถึง ผู้ดูแลรักษาพัฒนาองค์กรให้ดำรงอยู่ด้วยความมั่นคง เจริญก้าวหน้า และใช้ความรู้ ความสามารถ ความพยายามปฏิบัติหน้าที่ให้องค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย นโยบายขององค์กร โดยหลักการและเหตุผลที่เป็นที่ยอมรับและประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารมาผสมผสานเพื่อจะพัฒนาองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศ ผู้บริหารที่จะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนร่วมรับผิดชอบอย่างใกล้ชิดต่อการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างของผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำทางวิชาการ โดยต้องให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด และผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา และต้องเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในการสร้างความประสานสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่าย ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำที่มีความรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี

การดี อนันต์นาวี (2555, น. 260) ได้ให้ความหมาย บทบาทของผู้บริหาร คือ แบบแผนพฤติกรรมที่ถูกคาดหวังอย่างมีเหตุผลตามตำแหน่งของผู้บริหารการศึกษา ที่กำหนดขึ้นในหน่วยงานทางการศึกษา

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหาร หมายถึง การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อพัฒนาองค์กรให้เจริญก้าวหน้า ซึ่งผู้บริหารจะเป็น

ผู้อำนวยการความสะดวกสนับสนุน และให้คำปรึกษาแก่ผู้ได้บังคับบัญชาระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อพัฒนาองค์กรให้เจริญก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรนั้น

2.1.2 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

วิจิตร ศรีสอาน (2540, น. 16-17, ออนไลน์, 2557) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานไว้ ดังนี้

1) ผู้บริหารต้องมีความรับผิดชอบการพัฒนาจุดมุ่งหมาย เป้าหมาย นโยบายของสถานศึกษา เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการบริหารงาน

2) ผู้บริหารจะต้องมีบทบาทในการจัดวางตัวบุคลากรเพื่อให้สามารถทำหน้าที่บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

3) บทบาทด้านการจัดเวลาสถานที่เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน

4) บทบาทและความรับผิดชอบในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่เพื่อประโยชน์ของการจัดการศึกษา

5) ผู้บริหารจะต้องมีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

6) บทบาทด้านการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แฟรเรนและเคย์ (Farren & Kaye, 1996, pp. 175-187) ซึ่งกล่าวไว้ว่า ผู้นำสามารถช่วยให้นักวิชาการพัฒนางานอาชีพได้ด้วยการแสดงบทบาท 5 ประการ ดังนี้

(1) ผู้อำนวยการความสะดวก

ก. ช่วยให้นักวิชาการรู้คุณค่าในงานอาชีพ ความสนใจ และทักษะที่เป็นจุดขายของตน

ข. ช่วยให้นักวิชาการตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนอนาคต ด้านการงานในระยะยาว

ค. สร้างบรรยากาศการทำงานที่เปิดกว้าง และรับฟังความคิดเห็น เพื่อโอกาสให้นักวิชาการ

ง. ช่วยให้นักวิชาการมีความเข้าใจ และสามารถแสดงความต้องการของตนเกี่ยวกับอนาคตด้านการงานได้

(2) ผู้ประเมิน

ก. แจ้งผลการประเมินเกี่ยวกับการทำงาน และผลการปฏิบัติตัวของสมาชิกในองค์กรอย่างเปิดเผยและตรงไปตรงมา

- ข. แจ้งให้บุคลากรทราบความคาดหวังและมาตรฐานที่ใช้ในการประเมิน
- ค. รับฟังความคิดเห็นของบุคลากรว่า สิ่งใดมีความสำคัญต่อการทำงานในปัจจุบัน และความมุ่งหวังในการปรับปรุงการทำงานต่อไป
- ง. ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างการทำงาน ผลการปฏิบัติตัว และเป้าหมายในอาชีพ
- จ. เสนอแนะกิจกรรมที่จะช่วยให้บุคลากรสามารถปรับปรุงการทำงาน และการปฏิบัติตัวของตนได้

(3) ผู้คาดการณ์

- ก. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กร อาชีพ และอุตสาหกรรม
- ข. ช่วยให้บุคลากรสามารถให้ข้อมูล และเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้
- ค. ชี้ให้เห็นแนวโน้มที่เกิดขึ้น และการพัฒนาใหม่ๆ ที่มีผลกระทบต่อหน้าทีการทำงานของบุคลากร

(4) ผู้ให้คำปรึกษา

- ก. ช่วยให้บุคลากรแสดงเป้าหมายเกี่ยวกับอนาคตด้านการทำงานที่ตนต้องการ ได้ช่วยเหลือบุคลากรในการคัดเลือกเป้าหมายเกี่ยวกับอนาคต ด้านการทำงานที่สามารถปฏิบัติได้จริง
- ข. เชื่อมโยงเป้าหมายในด้านการงานที่มีประสิทธิภาพให้เข้ากับความต้องการทางธุรกิจ และตามเป้าหมายขององค์กร
- ค. แสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่จะช่วยสนับสนุน รวมทั้งอุปสรรคที่มีผลต่อความสำเร็จในหน้าที่การงาน

(5) ผู้ส่งเสริมสนับสนุน

- ก. ช่วยให้บุคลากรแต่ละคนสามารถพัฒนาแผนงาน โดยละเอียดที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงาน
- ข. ช่วยให้บุคลากรประสบความสำเร็จด้วยการประสานงานกับบุคคลในสาขาอาชีพอื่นๆ ในองค์กร หรืออุตสาหกรรม
- ค. อภิปรายถึงความสามารถ และเป้าหมายในหน้าที่การงานของบุคลากรกับบุคคลที่สามารถหยิบยื่นโอกาสดีๆ ให้กับบุคลากรเหล่านั้นได้
- ง. สนับสนุนให้บุคลากรรู้จักใช้แหล่งข้อมูลต่างๆ ในการสร้างแผนงานเพื่อให้ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานได้

อุทัย ธรรมเดโช (2543, น. 21 อ้างถึงใน วาสนา ชัยมงคลชาติ, 2553, น.13-14) กล่าวถึง บทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่

1) บทบาทของผู้ฝึกสอน (Coach) ผู้บริหารต้องสามารถทำความเข้าใจและสร้างความเข้าใจกับครูอาจารย์ ให้มีความรู้ความสามารถและรู้จักตนเองอย่างแท้จริง

2) บทบาทของผู้ประเมิน (Appraiser) ผู้บริหารมีหน้าที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับกรปฏิบัติงานของครูอาจารย์อย่างตรงไปตรงมา โดยเฉพาะในส่วนที่ต้องปรับปรุงเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องอย่างแท้จริง

3) บทบาทของที่ปรึกษา (Advisor) ผู้บริหารต้องช่วยกระตุ้นความคิดริเริ่มให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการกำหนดเป้าหมาย (goals) ของครูอาจารย์ที่เกี่ยวกับการพัฒนาความก้าวหน้าทางอาชีพ

4) บทบาทของผู้ช่วยเหลือ (Referral agent) ผู้บริหารต้องหาทางสนับสนุนให้ครูอาจารย์ประสบความสำเร็จในการวางแผนปฏิบัติงาน เพื่อความก้าวหน้าและประสบความสำเร็จในสายงานการสอน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2546, น. 9 อ้างถึงใน ทรงสิทธิ์ เหลืองรัชชวาณิช, 2554, น. 28-30) ได้เสนอบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1) บทบาทด้านการส่งเสริม (Promotion) บทบาทด้านการส่งเสริม หมายถึง การสนับสนุนให้บุคลากรแสดงความคิดเห็น และปฏิบัติงานร่วมกันมีส่วนร่วมในการนำความคิดใหม่มาปฏิบัติงาน มีการมอบหมายงานให้บุคลากรมีความสุข ความพอใจ โดยมีการอธิบายความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน สนับสนุนให้ได้เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง มีโอกาสความก้าวหน้าในการศึกษา ด้านวิชาชีพและทดลองวิจัยอย่างจริงจัง เพื่อความก้าวหน้าในการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ การศึกษาคูงาน เพื่อให้ทุกคนในหน่วยงานสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบได้ดียิ่งขึ้น

2) บทบาทด้านอำนวยความสะดวก (Facility) บทบาทด้านอำนวยความสะดวก หมายถึง การสนับสนุนให้ผู้ได้บังคับบัญชา มีความเข้าใจต่อกัน มีความพึงพอใจต่อกัน มีความสะดวกคล่องตัวอย่างเพียงพอในการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ให้ความกระจ่างเกี่ยวกับงาน และคอยสั่งการงานต่างๆ ให้ดำเนินไปด้วยดี โดยมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน

3) บทบาทด้านให้คำปรึกษา (Consultance) บทบาทด้านให้คำปรึกษา หมายถึง บุคลิกและบุรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาในการช่วยให้บุคคลเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมของตน และช่วยส่งเสริมให้บุคลากรนั้นมีความรับผิดชอบในการตัดสินใจให้สามารถทำหน้าที่ของตนเองได้อย่างมี

ความสุข โดยสามารถวินิจฉัยและกำหนดวิธีการแก้ปัญหาก่อนที่จะตัดสินใจดำเนินการ เพื่อเสริมสร้างให้เกิดความเข้าใจและเปิดโอกาสให้มีการเสนอแนะทางเลือกประกอบการตัดสินใจ

4) บทบาทด้านการกำกับดูแล (Monitor) บทบาทสำคัญในการควบคุมกำกับดูแลดำเนินงานของผู้บริหารหรือฝ่ายจัดการให้บรรลุตามเป้าหมายของบริษัท และต้องรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น และบุคคลภายนอก ดังนั้นคณะกรรมการจึงเป็นบุคคลสำคัญที่มีส่วนช่วยในการผลักดันให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นไปตามหลักการกำกับดูแล กระบวนการสรรหา ผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท เพื่อให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นผู้แต่งตั้ง ควรมีความโปร่งใสปราศจากอิทธิพลของผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมหรือฝ่ายจัดการ และสร้างความมั่นใจให้กับบุคคลภายนอก เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพประสิทธิผล คณะกรรมการจะสามารถประเมินผลงานของฝ่ายจัดการของบริษัทอย่างตรงไปตรงมา

5) บทบาทด้านภาวะผู้นำ (Leadership) กระบวนการที่ผู้นำใช้อิทธิพลหรืออำนาจที่ตนมีอยู่ในการชักนำหรือโน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ดำเนินการ

ไวส์ (Wiles, 1976, pp. 261-267 อ้างถึงใน วัฒนา ถนอมศักดิ์, 2552, น. 14) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนมี ดังนี้

1) บทบาทในด้านมนุษยสัมพันธ์ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีจะช่วยให้ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุข

2) บทบาทในฐานะผู้นำ การเป็นผู้บริหารจำเป็นต้องมีความเป็นผู้นำคือ สามารถจูงใจผู้ร่วมงานให้มาทำงานร่วมกันด้วยความเต็มใจ มั่นใจและเต็มใจเพื่อให้งานสำเร็จ

3) บทบาทในการจัดและอำนวยการในหน่วยงาน ผู้บริหารมีหน้าที่โดยตรงในการพัฒนาหน่วยงาน เพื่อให้ทุกคนในหน่วยงานมีเป้าหมายอันเดียวกัน ในการที่จะนำพาองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

4) บทบาทในการคัดเลือกและใช้ประโยชน์ของบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องใช้ความรอบคอบในการมอบหมายให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานตามความถนัด และความสามารถพิเศษ เพราะจะทำให้รู้สึกว่าเขาเป็นที่ต้องการของหน่วยงานและงานที่ได้รับมอบหมายนั้น เขาสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

5) บทบาทในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของครู ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องช่วยสร้างความมั่นใจในตนเองให้กับครู หาทางที่จะให้ครูได้แสดงความสามารถของตน รู้สึกว่าตนเองมีความสามารถสำคัญเป็นที่ต้องการของคณะ โดยการส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนส่งเสริมให้ครูก้าวหน้า ตลอดจนบริการและอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการปฏิบัติงานบทบาทในการพัฒนา

บุคลากร ผู้บริหาร โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้เพิ่มพูนประสบการณ์ในรูปแบบต่างๆ ทั้งนี้ นอกจากสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานแล้ว การพัฒนาบุคลากรย่อมเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอน โดยการเชิญวิทยากรมาบรรยาย จัดประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการ นำครูไปเยี่ยมชมโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานในด้านต่างๆ จัดห้องสมุดสำหรับครูให้มีหนังสือเพื่อการค้นคว้าหาความรู้ ทั้งนี้เพื่อช่วยพัฒนาความคิดความรู้ที่จะนำมาใช้ในห้องเรียนได้เป็นอย่างดี

คเนเซวิช (Knezevich, 1984, pp. 16-18) ได้เสนอว่า ผู้บริหารหรือผู้นำทางการศึกษา ควรมีบทบาทต่างๆ ในการบริหารให้เกิดประสิทธิผล ได้แก่

1) บทบาทเป็นผู้กำหนดทิศทางการปฏิบัติงาน (direction setter) ทำหน้าที่ชี้แจง ทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน มีความรู้ ทักษะในการจัดสรรงบประมาณแบบโครงการ (Pianning Programming Budgeting System : Objective / Results : MBO / R)

2) บทบาทเป็นผู้กระตุ้นความเป็นผู้นำ (leader - catalyst) มีความสามารถในการจูงใจ กระตุ้นและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมรวมของมนุษย์ มีทักษะในกระบวนการกลุ่ม

3) บทบาทเป็นนักวางแผน (Planning) สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต จัดเตรียมบุคลากรให้พร้อมในการรับมือกับสิ่งใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้น มีความรู้เข้าใจในการวางแผน

4) บทบาทเป็นผู้ตัดสินใจ (decision - maker) เป็นผู้รอบรู้วิธีเทคนิคการตัดสินใจ

5) บทบาทเป็นผู้จัดองค์การ (organizer) สามารถออกแบบขยายงาน กำหนดโครงสร้างขององค์การขึ้นใหม่ มีความเข้าใจพลวัตขององค์การและพฤติกรรมขององค์การ

6) บทบาทเป็นผู้เปลี่ยนแปลง (change manager) เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง (change agent) มาสู่สถาบัน จะเปลี่ยนอะไร อย่างไร ควรเปลี่ยนสถานการณ์ใดเมื่อไร

7) บทบาทเป็นผู้ประสานงาน (coordinator) มีความเข้าใจรูปแบบปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์เข้าใจเครือข่ายของการสื่อสาร รู้จักวิธีนิเทศงาน การรายงาน การประสานกิจกรรมต่างๆ ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

8) บทบาทเป็นผู้สื่อสาร (communicator) สามารถใช้ในการสื่อสาร ทั้งการพูด การเขียน การใช้สื่อเพื่อการสื่อสาร สามารถใช้ในการประชาสัมพันธ์

9) บทบาทเป็นผู้จัดการความขัดแย้ง (conflict manager) ความขัดแย้งเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ต้องเข้าใจถึงสาเหตุ สามารถต่อรองโต้เถียง สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งได้

10) บทบาทเป็นผู้แก้ปัญหา (problem manager) เป็นผู้นำสามารถเข้าใจปัญหาวินิจฉัย และแก้ปัญหาได้

11) บทบาทเป็นผู้จัดระบบ (system manager) สามารถวิเคราะห์ระบบและกระบวนการที่เกี่ยวข้องเข้าใจ นำทฤษฎีบริหารมาใช้

12) บทบาทเป็นผู้บริหารการเรียนการสอน (instructional manager) ต้องมีความเข้าใจในระบบการเรียนรู้ เข้าใจวิธีการสร้าง การพัฒนาหลักสูตร การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา

13) บทบาทเป็นผู้บริหารบุคคล (personal manager) มีเทคนิคในการเป็นผู้นำ การเจรจาต่อรอง ประเมินผลงานและการปฏิบัติงาน

14) บทบาทเป็นผู้บริหารทรัพยากร (resource manager) มีความสามารถบริหารการเงิน งบประมาณ บริหารวัสดุ คุรุภัณฑ์ การก่อสร้าง การบำรุงรักษา หาทรัพยากรสนับสนุนจากภายนอก

15) บทบาทเป็นผู้ประเมินผล (appraiser) สามารถประเมินความต้องการ การประเมินระบบวิธีทางสถิติ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์

16) บทบาทเป็นนักประชาสัมพันธ์ (public relator) มีทักษะในการสื่อความหมาย วิธีสร้างภาพพจน์ที่ดี รู้และเข้าใจการเผยแพร่ข่าวสารด้วยสื่อ และวิธีการต่างๆ

17) บทบาทเป็นประธานในพิธีการ (ceremonial head) มีความสามารถในพิธีการต่างๆ ในสังคม

ธีระ รุณเจริญ และคณะ (2547, น. 36-39) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ประกอบด้วยเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1) การเป็นผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำทางวิชาการ โดยให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหมวด 4 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมีการวางแผนนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และสะดวกต่อการนำไปปฏิบัติ ให้คำปรึกษาแนะนำ และสร้างพลังความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษา

2) การบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานอย่างอิสระ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหาร และบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมทั้งครูและบุคลากรภายในโรงเรียน บุคลากร และหน่วยงานภายนอกโรงเรียน ทั้งหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน อาทิ ครู บุคลากร พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่างๆ

3) การเป็นผู้อำนวยความสะดวก ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรในโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งทางด้านวิชาการ อาทิ การจัดสื่อต่างๆ เช่น ตำรา เกม เทคโนโลยีช่วยการเรียนการสอน และอุปกรณ์ส่งเสริมการเรียนรู้ต่างๆ ตลอดจนการให้บริการ และการจัดสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ เช่น แหล่งเรียนรู้และศูนย์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และจัดบรรยากาศของโรงเรียนให้อบอุ่น เพื่อให้ผู้เรียนมีความรักที่จะเรียนรู้ และรู้จักแสวงหาความรู้

4) การประสานความสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงาน และสร้างความสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งใน โรงเรียนและนอกโรงเรียน เพื่อสร้างเครือข่าย ผู้สนับสนุนทรัพยากรต่างๆ ได้แก่ ทรัพยากรงบประมาณ ทรัพยากรบุคคล อาทิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีความรู้ และประสบการณ์พิเศษที่โรงเรียนต้องการให้มาช่วยพัฒนาโรงเรียน ทรัพยากรด้านการเรียนการสอน และกิจกรรมต่างๆ เช่น อุปกรณ์การเรียนการสอน อุปกรณ์การกีฬา สื่อ เกม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย

5) การส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาครูและบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม เข้าร่วมประชุมสัมมนา และไปทัศนศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้ทันต่อสถานการณ์ความเจริญก้าวหน้า และความเปลี่ยนแปลงของโลก และเพื่อสามารถนำมาประยุกต์และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาแห่งอื่นๆ ตามความเหมาะสม

6) การสร้างแรงจูงใจ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีทัศนคติในเชิงบวกกับผู้ร่วมงานมีความยืดหยุ่นในการทำงาน สร้างความเชื่อมั่นและเข้าใจความต้องการของฝ่ายต่างๆ ให้ความสำคัญในความพยายามของทีมงาน และสร้างแรงจูงใจในการทำงานด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การแสดงความขอบคุณ การเผยแพร่ผลงานของทีมงาน และการยกย่องให้รางวัล

7) การประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องจัดให้มีการประเมิน โดยส่งเสริมประเมินผลในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ เพื่อรองรับการประเมินภายนอก มีการนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและครบวงจร

8) การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนของครูและทีมงาน รวมทั้งผู้บริหารอาจเข้ามามีส่วนร่วมในการทำวิจัยด้วย

9) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับงานด้านเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนให้ชุมชนและสาธารณชนทราบ โดยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน และสร้างการมีส่วนร่วมมากขึ้น

10) การส่งเสริมเทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าทั้งในและต่างประเทศ ให้สอดคล้องกับยุคสังคมแห่งการเรียนรู้

วิโรจน์ สารรัตนะ (2555, น. 4) จากการศึกษาของ มินท์ซเบิร์ก (Mintzberg, 1998 cited in Schermerhorn, 2008, p. 19) พบว่า บทบาทของผู้บริหารส่วนใหญ่จะแสดงออกมา ดังนี้

1) บทบาทเชิงสัมพันธ์บุคคล (interpersonal role) เป็นบทบาทที่เกิดขึ้นจากอำนาจและสถานะตำแหน่งแบบทางการ เป็นบทบาทที่ทำให้ผู้บริหารเป็น “ศูนย์รวมประสาท”(nerve center) ขององค์กร ประกอบด้วย (1) บทบาทการเป็นสัญลักษณ์ขององค์กร (symbolic or figurehead) ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน ประเพณี หรือพิธีการขององค์กร (2) บทบาทการเป็นผู้นำ (leader) มุ่งอำนวยความสะดวก จูงใจ ติดตามสื่อสาร และควบคุมเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด และ (3) บทบาทการเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์ (liaison) กับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลภายนอกองค์กร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อองค์กร

2) บทบาทเชิงสารสนเทศ (informational role) เป็นบทบาทที่ทำให้ผู้บริหารเป็น “ศูนย์กลางของข้อมูลข่าวสาร” ทั้งในฐานะผู้รับและผู้ส่ง ประกอบด้วย (1) บทบาทการเป็นผู้กำกับติดตามผล (monitor) ให้ได้ข้อมูลข่าวสารทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร (2) บทบาทการเป็นผู้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร (dissemination) ที่ได้รับทั้งจากภายในและภายนอกให้แก่บุคลากรในองค์กร และ (3) บทบาทการเป็นผู้ประชาสัมพันธ์ (spokes person) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารขององค์กรต่อบุคคลภายนอกองค์กร

3) บทบาทเชิงตัดสินใจ (decisional roles) เป็นบทบาทที่ทำให้ผู้บริหารเป็น “นักตัดสินใจ” (decision maker) อันสืบเนื่องจากบทบาทสองกลุ่มแรก ประกอบด้วย (1) บทบาทการเป็นผู้ประกอบการ (entrepreneur) มุ่งการริเริ่มสร้างสรรค์ให้เกิดสิ่งใหม่ๆ ในองค์กรอยู่เสมอ (2) บทบาทการเป็นผู้จัดตั้งก่อกวน (disturbance handler) แก้ปัญหาเมื่อองค์กรเผชิญสิ่งรบกวนที่ไม่คาดหวังอย่างฉับไวแต่ได้ผล (3) บทบาทการเป็นผู้จัดสรรทรัพยากร (allocator) ให้แก่ส่วนต่างๆ ในองค์กร และ (4) บทบาทการเป็นนักเจรจาต่อรอง (negotiator) กับบุคคลอื่นหรือองค์กรอื่น เพื่อให้ได้สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร

การดี อนันต์นาวิ (2555, น. 267-268) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 21 ประการ ดังนี้

- 1) ผู้บริหารต้องเป็นผู้ริเริ่ม และเปิดโอกาสให้ครู อาจารย์ รวมทั้งบุคคลในโรงเรียนได้ร่วมกันกำหนดนโยบายหรือเป้าหมายหลักของสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและนักเรียนมีคุณสมบัติที่พึงปรารถนา
- 2) ผู้บริหารต้องมีบทบาทในฐานะนักพัฒนาสถานศึกษา
- 3) ผู้บริหารต้องมีบทบาทในการเป็นนักวางแผนกิจกรรม และสร้างประสบการณ์ที่จะทำให้มีโปรแกรมที่เหมาะสม ในอันที่จะนำเป้าหมายของการเรียนการสอน 3 ด้าน คือ การพัฒนาด้านความรู้ความคิด พัฒนาการด้านจิตใจ และพัฒนาการด้านทักษะทางกายภาพ
- 4) ผู้บริหารต้องมีบทบาทในการกำหนดมาตรฐานการทำงานที่เหมาะสม และแสวงหาวิถีทางจะตรวจและติดตามผลงาน โครงการและกิจกรรม
- 5) ผู้บริหารต้องมีบทบาทในการเลือกฝึกฝนและพัฒนาครูอาจารย์รวมทั้งบุคลากร
- 6) ผู้บริหารต้องมีบทบาทในการกระจายคณะทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- 7) ผู้บริหารต้องแบ่งงานและมอบหมายงานทั้งรู้จักกระตุ้นให้เกิดการพัฒนางาน
- 8) ผู้บริหารต้องเป็นผู้ควบคุมทรัพยากรการเงินของสถานศึกษา
- 9) ผู้บริหารต้องมีบทบาทในการพัฒนา และให้ความปลอดภัยแก่เด็กนักเรียนในสถานศึกษา
- 10) ผู้บริหารจะต้องวางแผนมาตรการที่เหมาะสมในการควบคุม และรักษาวินัยของนักเรียน
- 11) ผู้บริหารต้องแน่ใจว่า วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การเรียนการสอนอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี ปลอดภัย แข็งแรง ทนทาน และเหมาะสม
- 12) ผู้บริหารต้องสร้างขวัญและบรรยากาศที่ดี ทั้งครู อาจารย์ นักเรียนจะสามารถทำงานด้วยกันอย่างสงบสุขและมีความสุข
- 13) ผู้บริหารต้องกระตุ้น ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรในการเรียนให้หลักสูตรสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
- 14) ผู้บริหารต้องเป็นผู้พัฒนาและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
- 15) ผู้บริหารต้องมีส่วนร่วมในงานพิธีที่เกี่ยวข้องและงานสาธารณประโยชน์ของสังคมและชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่
- 16) ผู้บริหารต้องรายงานผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

17) ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำมีบทบาทเป็นผู้ประสานงาน และนิเทศงานของสถานศึกษา โดยสม่ำเสมอ

18) ผู้บริหารต้องทันเวลา ทันเหตุการณ์ ทันสมัย และติดตามความก้าวหน้า

19) ผู้บริหารควรมีเวลาปรึกษากับผู้ร่วมงานและผู้เกี่ยวข้อง ในเรื่องสำคัญๆ ที่ต้องตัดสินใจ

20) ผู้บริหารควรหาเวลาเข้าสอนนักเรียนบ้าง

21) ผู้บริหารต้องวางระบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพ

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2529, น. 56-57 อ้างถึงใน ทวีศักดิ์ ปิงวงสานุรักษ์, 2551, น. 11) ได้เสนอแนวคิดทฤษฎีไว้ 7 ทฤษฎี คือ

1) ทฤษฎีบทบาทของ ราล์ฟ ลินตัน (Ralp Linton; role theory) ได้กล่าวว่า บทบาท คือ ตำแหน่งหรือสถานภาพเป็นผู้กำหนดบทบาทให้ เช่น บุคคลที่มีตำแหน่งเป็นครูต้องแสดงพฤติกรรมเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูกศิษย์

2) ทฤษฎีบทบาทของเนเดล (Nadel's Role Theory) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาท คือ ส่วนประกอบที่ส่งผลต่อพฤติกรรม 3 ลักษณะ คือ (1) ส่วนประกอบที่ส่งเสริมบทบาท เช่น ครูต้องพูดเก่งหรือมีอารมณ์ขัน (2) ส่วนประกอบที่มีผลสำคัญต่อบทบาทขาดมิได้ เป็นแพทย์ต้องรักษาคนไข้ และ (3) ส่วนประกอบที่เป็นไปตามกฎหมาย เช่น ครูต้องเป็นสมาชิกคุรุสภาโดยกำหนดให้เป็นสมการได้ดังนี้

$$P = f(a, b, c, \dots)$$

ถ้ากำหนดให้

P คือ บทบาท

a คือ ส่วนประกอบที่ส่งเสริมบทบาท

b คือ ส่วนประกอบที่มีผลต่อบทบาทและขาดมิได้

c คือ ส่วนประกอบที่เป็นไปตามกฎหมาย

จากสมการอธิบายได้ว่า บทบาทจะต้องประกอบด้วยส่วนประกอบหลายๆ ส่วน อย่างน้อย 3 ส่วน ขึ้นไปจนถึง n ส่วน

3) ทฤษฎีบทบาทของโฮมันน์ (Homann,s role theory) ได้กล่าวว่า บุคคลจะเปลี่ยนบทบาทไปตามตำแหน่งเสมอ เช่น ตอนกลางวัน แสดงบทบาทสอนหนังสือเพราะมีตำแหน่งเป็นครูสอน ตอนเย็น แสดงบทบาทเรียนหนังสือเพราะมีตำแหน่งเป็นนิสิตภาคสมทบ เป็นต้น

4) ทฤษฎีบทบาทของพาร์สันส์ (Parson,s role theory) พาร์สันส์กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ในสังคมทำให้มนุษย์ในสังคม ต้องเพิ่มบทบาทของตน เช่น บุคคลที่มีเพื่อนมากก็ต้องแสดงบทบาทมากขึ้นเป็นเงาตามตัว

5) ทฤษฎีบทบาทของเมอร์ตัน (Merton,s role theory) เมอร์ตันกล่าวว่า บุคคลแต่ละคนจะต้องมีตำแหน่งและบทบาทควบคู่กันไปซึ่งไม่เหมือนกัน บทบาทจะมีอย่างน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับทักษะของสังคมที่เขาสังกัดอยู่ตลอดจนลักษณะของบุคคลในสังคมนั้น

6) ทฤษฎีบทบาทของกู๊ด (Good,s role theory) กู๊ดกล่าวว่า บทบาท คือ แบบแผนของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของแต่ละบุคคล และบทบาทดังกล่าวควรเป็นไปตามข้อตกลงที่มีต่อสังคมนั้นๆ

7) ทฤษฎีบทบาทของกัสคิน (Good,s role theory) กัสคินกล่าวว่า พฤติกรรมของบุคคลแต่ละคนคือ ผลที่ได้จากตำแหน่งทางสังคมเขานั่นเอง และทฤษฎีบทบาทจัดเป็นข้อตกลงประการแรกที่สถาบันต่างๆ ในสังคมคาดหวังว่า บุคคลที่ได้รับตำแหน่งต่างๆ ควรปฏิบัติอย่างไรบ้าง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตราที่ 39 ที่ให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารจัดการ ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรงใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ การเงินและงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ดังนั้นผู้บริหารจะต้องมีบทบาทและภาระหน้าที่ ดังนี้

1) บทบาทหน้าที่ด้านวิชาการ

- (1) มีความรู้และเป็นผู้นำทางวิชาการ
- (2) มีความรู้มีทักษะและประสบการณ์ด้านการบริหาร
- (3) เป็นผู้ใช้ความรู้และประสบการณ์แก้ปัญหา
- (4) เป็นผู้นำในการสร้างวิสัยทัศน์
- (6) เป็นผู้นำด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- (7) เป็นผู้นำในการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา
- (8) เป็นผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ
- (9) บริหารงานโดยคำนึงถึงมาตรฐานการศึกษา

2) บทบาทหน้าที่ด้านการบริหารงานงบประมาณ

- (1) เป็นผู้ทำความเข้าใจนโยบาย อำนาจหน้าที่และกิจกรรมในหน่วยงาน
- (2) เป็นผู้นำระบบงบประมาณมาใช้ในการบริหาร
- (3) เข้าใจระเบียบการเงินการคลังและการพัสดุ
- (4) สร้างความซื่อสัตย์สุจริตในการใช้งบประมาณ
- (5) มีความละเอียดรอบคอบ
- (6) มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
- (7) หมั่นตรวจสอบการใช้งบประมาณอยู่เสมอ
- (8) รายงานการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ

3) บทบาทหน้าที่ด้านการบริหารงานบุคคล

- (1) มีความรู้ทักษะและประสบการณ์ในการบริหารงานบุคคล
- (2) เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน
- (3) มีมนุษยสัมพันธ์
- (4) มีอารมณ์ขัน
- (5) เป็นนักประชาธิปไตย
- (6) เป็นนักประนีประนอม
- (7) มีความอดทนอดกลั้น
- (8) เป็นนักพูดที่ดี
- (9) มีความสามารถในการจูงใจคน
- (10) มุ่งพัฒนาองค์กร

4) บทบาทหน้าที่ด้านการบริหารงานทั่วไป

- (1) เป็นนักวางแผนและกำหนดนโยบายที่ดี
- (2) เป็นผู้ตัดสินใจสั่งการ
- (3) มีความรู้การบริหาร โดยใช้ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย
- (4) เป็นผู้มีความสามารถในการสื่อสาร
- (5) รู้จักมอบอำนาจและรับผิดชอบอย่างเหมาะสม
- (6) เป็นผู้ควบคุมกำกับติดตามและนิเทศงานที่ดี

นักการศึกษาหลายท่านได้อธิบายบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

สรรเสริญ โปรงจันทร์ (2553, น. 19) อธิบายบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ว่า หมายถึง ภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบของผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ตลอดจนผู้รักษาราชการแทนที่แต่งตั้งโดยสถานศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีตำแหน่งในการบริหารสถานศึกษา

กอร์ดัน (Gorton, 1983, p. 71) ได้สรุปบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามี 6 ประการ คือ

- 1) บทบาทในฐานะผู้บริหารจัดการ
- 2) บทบาทในฐานะผู้เป็นผู้นำในด้านการสอนหรือด้านวิชาการ
- 3) บทบาทในฐานะผู้รักษาระเบียบวินัย
- 4) บทบาทในฐานะผู้ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์ สร้างขวัญกำลังใจและบรรยากาศ
- 5) บทบาทในฐานะเป็นผู้ประเมินผล
- 6) บทบาทในฐานะเป็นผู้แก้ปัญหาความขัดแย้ง

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อพัฒนาองค์กรให้เจริญก้าวหน้า ซึ่งผู้บริหารจะเป็นผู้อำนวยการความสะอาด สนับสนุน และให้คำปรึกษาแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาระหว่างปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อพัฒนาองค์กรให้เจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรนั้น

2.1.3 องค์ประกอบของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2545, น. 25-31) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนควรประกอบด้วย บทบาท 5 ประการ ดังนี้

1) บทบาทที่กำหนด หมายถึง บทบาทสังคม กลุ่มหรือองค์กรกำหนดไว้ว่าเป็นรูปแบบของพฤติกรรมประจำตำแหน่งต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคม กลุ่มหรือองค์กรนั้นๆ เช่น ข้อกำหนดที่ว่า พ่อแม่ต้องอบรมเลี้ยงดูลูก ข้าราชการต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งงานโดยชอบ เป็นต้น

2) บทบาทที่ผู้รับคาดหวัง หมายถึง บทบาทหรือรูปแบบพฤติกรรมที่คนอื่น (ผู้เกี่ยวข้อง) คาดหวังว่าอยู่ในตำแหน่งจะถือปฏิบัติ บทบาทที่ผู้รับผิดชอบคาดหวังนี้มักจะสอดคล้องกับบทบาทที่กำหนด แต่ในบางครั้งบทบาทที่ผู้เกี่ยวข้องคาดหวังอาจจะไม่ตรงกับบทบาทที่กำหนดไว้ เพราะคนบางคนอาจมีการคาดหวังมากหรือน้อยกว่าข้อกำหนดที่ตนได้รับทราบ

3) บทบาทตามอุดมคติของผู้อยู่ในตำแหน่ง หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมของบุคคลผู้อยู่ในตำแหน่ง คิดและเชื่อว่าเป็นบทบาทตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่ เช่น ผู้บังคับบัญชาคิดว่าตนมีหน้าที่

ควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา แต่ไม่ต้องใส่ใจกับปัญหาส่วนตัวของผู้ใต้บังคับบัญชา ดังนั้น บทบาทของผู้อยู่ในตำแหน่งอาจจะสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับบทบาทที่กำหนด และก็อาจจะตรงหรือไม่ตรงกับบทบาทที่ผู้รับคาดหวัง

4) บทบาทที่ปฏิบัติจริง หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้อยู่ในตำแหน่งได้ปฏิบัติหรือแสดงออกมาให้เห็น ซึ่งมักจะเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับบทบาทตามความคิดของเจ้าของตัวผู้อยู่ในตำแหน่ง แต่อาจมีกรณีที่บุคคลแสดงพฤติกรรมตามการคาดหวังของผู้อื่นต่างๆ ที่บทบาทนั้นไม่ตรงกับบทบาทตามความคิดของตนก็ได้

5) บทบาทที่ผู้อื่นรับรู้ หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่ผู้อื่นได้รับทราบเกี่ยวกับการปฏิบัติบทบาทผู้อยู่ในตำแหน่ง ซึ่งโดยธรรมชาติการรับรู้ของคนเราจะมีการเลือกรับรู้และมีการรับรู้ที่ผิดพลาดไปจากความเป็นจริง ได้ด้วยอิทธิพลจากประสบการณ์และสถานการณ์หลายอย่าง ดังนั้นเมื่อผู้อยู่ในตำแหน่งปฏิบัติบทบาทโดยแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งซึ่งผู้ได้พบเห็น อาจรับรู้พฤติกรรมหรือบทบาทนั้นในทางที่แตกต่างกันไป และอาจแตกต่างไปจากบทบาทตามความคิดของผู้อยู่ในตำแหน่งด้วย

เฟรเรน และเคย์ (Farren & Kaye, 1996, pp. 175-187) ซึ่งกล่าวไว้ว่า ผู้นำสามารถช่วยให้บุคลากรพัฒนางานอาชีพได้ด้วยการแสดงบทบาท 5 ประการ ดังต่อไปนี้

1) ผู้อำนวยการช่วยความสะดวก

- (1) ช่วยให้บุคลากรรู้คุณค่าในงานอาชีพ ความสนใจและทักษะที่เป็นจุดขายของตน
- (2) ช่วยให้บุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนอนาคต ด้านการงานในระยะยาว
- (3) สร้างบรรยากาศการทำงานที่เปิดกว้าง และรับฟังความคิดเห็น เพื่อโอกาสให้บุคลากร
- (4) ช่วยให้บุคลากรมีความเข้าใจ และสามารถแสดงความต้องการของตนเกี่ยวกับอนาคตด้านการงานได้

2) ผู้ประเมิน

- (1) แจ้งผลการประเมินเกี่ยวกับการทำงาน และผลการปฏิบัติตัวของสมาชิกในองค์กรอย่างเปิดเผย และตรงไปตรงมา
- (2) แจ้งให้บุคลากรทราบความคาดหวัง และมาตรฐานที่ใช้ในการประเมิน
- (3) รับฟังความคิดเห็นของบุคลากรว่า สิ่งใดมีความสำคัญต่อการทำงานในปัจจุบัน และความมุ่งหวังในการปรับปรุงการทำงานต่อไป

(4) ซึ่งให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างการทำงาน ผลการปฏิบัติตัว และเป้าหมายในอาชีพ

(5) เสนอแนะกิจกรรมที่จะช่วยให้บุคลากรสามารถปรับปรุงการทำงานและการปฏิบัติตัวของตนได้

3) ผู้คาดการณ์

(1) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กร อาชีพ และอุตสาหกรรม
(2) ช่วยให้บุคลากรสามารถให้ข้อมูล และเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้
(3) ซึ่งให้เห็นแนวโน้มที่เกิดขึ้น และการพัฒนาใหม่ๆ ที่มีผลกระทบต่อหน้าที่การงานของบุคลากร

4) ผู้ให้คำปรึกษา

(1) ช่วยให้บุคลากรแสดงเป้าหมายเกี่ยวกับอนาคต ด้านการงานที่ตนต้องการ ได้ช่วยเหลือบุคลากรในการคัดเลือกเป้าหมายเกี่ยวกับอนาคตด้านการงานที่สามารถปฏิบัติได้จริง
(2) เชื่อมโยงเป้าหมายในด้านการงานที่มีประสิทธิภาพให้เข้ากับความต้องการทางธุรกิจ และตามเป้าหมายขององค์กร
(3) แสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่จะช่วยสนับสนุน รวมทั้งอุปสรรคที่มีผลต่อความสำเร็จในหน้าที่การงาน

5) ผู้ส่งเสริมสนับสนุน

(1) ช่วยให้บุคลากรแต่ละคนสามารถพัฒนาแผนงาน โดยละเอียด ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงาน
(2) ช่วยให้บุคลากรประสบความสำเร็จด้วยการประสานงานกับบุคคลในสาขาอาชีพอื่นๆ ในองค์กรหรืออุตสาหกรรม
(3) อภิปรายถึงความสามารถ และเป้าหมายในหน้าที่การงานของบุคลากรกับบุคคลที่สามารถหยิบยื่นโอกาสดีๆ ให้กับบุคลากรเหล่านั้นได้
(4) สนับสนุนให้บุคลากรรู้จักใช้แหล่งข้อมูลต่างๆ ในการสร้างแผนงานเพื่อให้ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานได้

อัลพอร์ต (Allport, 1968, pp. 181-184, อ้างถึงใน วาสนา ชัยมงคลชาติ, 2553, น. 29) ได้จำแนกองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการแสดงบทบาทของบุคคลซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัย 4 ประการ คือ

1) บทบาทที่สังคมคาดหวังให้บุคคลปฏิบัติ (Role expectation) คือ บทบาทตามความคาดหวังของบุคคลอื่น หรือสังคมที่คาดหวังให้บุคคลปฏิบัติเมื่อดำรงอยู่ในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งของสังคม

2) มโนทัศน์บทบาทของบุคคล (Role conception) คือ การที่บุคคลมองเห็นหรือคาดหวังต่อตนเองควรมีบทบาทอย่างไร โดยบุคคลจะวาดภาพบทบาทไปตามวิถีทางของเขาซึ่งอาจจะสอดคล้องกับความต้องการของสังคมหรือไม่ก็ได้

3) การยอมรับในบทบาท (Role acceptance) คือ การยอมรับบทบาทของบุคคลซึ่งเกิดขึ้นภายหลังที่บุคคลได้พิจารณาเห็นความสำคัญของบทบาทที่ต้องกระทำว่ามีความสำคัญต่อตนเอง หรือทำให้เกิดความขัดแย้งกับความคาดหวังของสังคมน้อยที่สุด

4) การปฏิบัติบทบาท (Role performance) คือ การแสดงบทบาทตามสภาพจริงอันจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยองค์ประกอบด้วยความคาดหวังของสังคม บทบาทการรับรู้และเข้าใจของตนเอง ต่อบทบาทตลอดจนการยอมรับของบุคคลที่ครองตำแหน่งอยู่

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของ แฟร์เรน และเคย์ (Farren & Kaye, 1996, pp. 178-180) ซึ่งประกอบด้วย 1) บทบาทผู้อำนวยการความสะอาด 2) บทบาทผู้ประเมิน 3) บทบาทผู้คาดการณ์ 4) บทบาทผู้ให้คำปรึกษา และ 5) บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน

2.1.4 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการให้คำมั่นและรับรองว่าจะดำเนินการจัดการศึกษาอย่างเต็มความสามารถ เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ปกครอง และสาธารณชนในด้านคุณภาพการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารจึงมีหน้าที่จัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาและถือว่าการประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำรายงานประจำปี เสนอให้ต้นสังกัดและเปิดเผยให้สาธารณชนทราบ และมีการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการประกันคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา มีความจำเป็นต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดไว้ในหมวด 6 มาตรา 47 ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีไว้ เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ในการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา และ

มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ดังนั้น บทบาทของการประกันคุณภาพการศึกษา มีนักวิชาการและนักศึกษาหลายท่าน ได้อธิบายบทบาทของ ผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้

1) บทบาทผู้อำนวยการสถานศึกษา (Facility)

แฟรเรน และเคย์ (Farren & Kaye, 1996, pp. 175-187) กล่าวว่า บทบาทผู้อำนวยการสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือเอาใจใส่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน สร้างบรรยากาศการทำงานที่เปิดกว้างเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ครูได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่

กนกวรรณ โสรจจาดานนท์ (2546, น. 150-153) กล่าวว่า บทบาทผู้อำนวยการสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารช่วยเหลือเอาใจใส่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน สร้างบรรยากาศการทำงานที่เปิดกว้างเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ครูได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่

ธีระ รุญเจริญ; ปราชญา กล้าผจญ และสัมมา รัตนชัย (2547, น. 36-39 อ้างถึงใน อรุณวรรณ นาคทองดี, 2549, น. 28) กล่าวว่า บทบาทผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรในโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งทางด้านวิชาการ อาทิ การจัดสื่อต่างๆ เช่น ตำรา เกม เทคโนโลยีช่วยการเรียนการสอนและอุปกรณ์ส่งเสริม การเรียนรู้ต่างๆ ตลอดจนการให้บริการและการจัดสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ เช่น แหล่งเรียนรู้ และศูนย์การเรียนรู้ สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและจัดบรรยากาศของโรงเรียนให้อบอุ่น เพื่อให้ผู้เรียนมีความรักที่จะเรียนรู้และรู้จักแสวงหาความรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, อ้างถึงใน ชัชฎาพร โชคสงวนทรัพย์, 2551, น. 16) กล่าวว่า บทบาทผู้อำนวยการสถานศึกษา หมายถึง การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้แก่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทั้งด้านวิชาการ แหล่งเรียนรู้ ตลอดจนการให้บริการด้านการจัดสภาพแวดล้อมการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

ธีระ รุญเจริญ และคณะ (2547, น. 36-39) การเป็นผู้อำนวยการความสะดวก ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรในโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งทางด้านวิชาการ อาทิ การจัดสื่อต่างๆ เช่น ตำรา เกม เทคโนโลยีช่วยการเรียนการสอนและอุปกรณ์ส่งเสริม การเรียนต่างๆ ตลอดจนการให้บริการและการจัดสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ เช่น แหล่งเรียนรู้และศูนย์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และจัดบรรยากาศของโรงเรียนให้อบอุ่น เพื่อให้ผู้เรียนมีความรักที่จะเรียนรู้และรู้จักแสวงหาความรู้

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2545, น. 25-31 อ้างถึงใน ชัชฎาพร โขกสงวนทรัพย์, 2551, น. 16) กล่าวว่า บทบาทผู้อำนวยการความสะอาด หมายถึง การจัดตั้งอำนาจความสะอาดต่างๆ ให้แก่บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านวิชาการ แหล่งเรียนรู้ ตลอดจนการให้บริการด้านการจัดสภาพแวดล้อม การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

นิมิตร อิศระกุล (2552, น. 17-18) สรุปว่า บทบาทผู้อำนวยการความสะอาด หมายถึง การสนับสนุนให้ผู้ได้บังคับบัญชา มีความเข้าใจต่อกัน มีความพึงพอใจต่อกัน มีความสะอาดคล่องตัว อย่างเพียงพอในการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ให้ความกระจ่างเกี่ยวกับงานและคอยสั่งการงาน ต่างๆ ให้ดำเนินไปด้วยดี โดยมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน

ทรงสิทธิ์ เหลืองธิชัยวานิช (2554, น. 29) สรุปว่า บทบาทผู้อำนวยการความสะอาด หมายถึง การสนับสนุนให้ผู้ได้บังคับบัญชา มีความเข้าใจต่อกัน มีความพึงพอใจต่อกัน มีความสะอาดคล่องตัวอย่างเพียงพอในการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ให้ความกระจ่างเกี่ยวกับงาน และคอยสั่งการงานต่างๆ ให้ดำเนินไปด้วยดี โดยมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า บทบาทผู้อำนวยการความสะอาด หมายถึง การอำนวยความสะดวกให้ผู้ได้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานในทุกๆ เรื่อง รวมทั้งให้คำแนะนำ เพื่อให้ปฏิบัติงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์ มีความเข้าใจและพึงพอใจต่อกันในการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมาย โดยมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

2) บทบาทด้านเป็นผู้ประเมิน (Appraiser)

เฟรเรน และเคย์ (Farren & Kaye, 1996, pp. 175-187) กล่าวว่า ผู้บริหารชี้ให้เห็นถึงความสำคัญระหว่างกรปฏิบัติงาน มีการแจ้งให้ครูทราบถึงมาตรฐานที่ใช้ในการประเมิน พร้อมทั้งแจ้งผลการประเมินเกี่ยวกับการปฏิบัติงานให้แก่ครูทราบและรับฟังความคิดเห็นของครู

กเนเชวิช (Knezevich, 1984, pp. 16-18) กล่าวว่า บทบาทผู้ประเมินผล (appraiser) หมายถึง สามารถประเมินความต้องการ การประเมินระบบวิธีทางสถิติ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์

อุทัย ธรรมเดโช (2543, น. 21, อ้างถึงใน วาสนา ชัยมงคลชาติ, 2553, น. 14) กล่าวว่า ผู้บริหารมีหน้าที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูอาจารย์โดยตรงไปตรงมา โดยเฉพาะในส่วนที่ต้องปรับปรุงเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องอย่างแท้จริง

ธีระ รุณเจริญ และคณะ (2547, น. 36-39) กล่าวว่า การประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องจัดให้มีการประเมิน โดยการส่งเสริมประเมินผลในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ เพื่อรองรับการประเมินภายนอก มีการนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษาเพื่อให้เป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและครบวงจร

อุทัย ธรรมเดโช (2543, น. 21, อ้างถึงใน มนต์ฤดี ถือสมบัติ, 2556, น. 18) สรุปได้ว่า บทบาทผู้ประเมิน (Appraiser) หมายถึง ผู้บริหารมีหน้าที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูอาจารย์โดยตรงไปตรงมา โดยเฉพาะในส่วนที่ต้องปรับปรุงเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องอย่างแท้จริง

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า บทบาทผู้ประเมิน หมายถึง ผู้บริหารต้องเป็นผู้มีบทบาทในการประเมิน โดยจัดให้มีการประเมินอย่างเป็นระบบ และมีการแจ้งให้ผู้ได้บังคับบัญชาทราบทั้งก่อนการประเมินและหลังการประเมินทุกครั้ง เพื่อประโยชน์ต่อครู นักเรียน และสถานศึกษา

3) บทบาทผู้คาดการณ์ (Predicted)

เฟรเรน และเคย์ (Farren & Kaye, 1996, pp. 175-187) กล่าวว่า บทบาทผู้คาดการณ์ หมายถึง ผู้บริหารใช้ข้อมูลปัจจุบันเพื่อประกอบการตัดสินใจบริหารงาน สามารถชี้ให้เห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นที่มีผลกระทบต่อการทำงานของครู

กนกวรรณ โสรจาดานนท์ (2546, น. 150-153) กล่าวว่า บทบาทผู้คาดการณ์ หมายถึง ผู้บริหารใช้ข้อมูลปัจจุบันเพื่อประกอบการตัดสินใจบริหารงาน สามารถชี้ให้เห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นที่มีผลกระทบต่อการทำงานของครู

มนัส ชัยยะ (2548, น. 17) สรุปว่า บทบาทผู้คาดการณ์มี 3 ประการ คือ 1) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กร 2) ช่วยให้นักลการสามารถให้ข้อมูลและเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ และ 3) ชี้ให้เห็นแนวโน้มที่เกิดขึ้นและการพัฒนาใหม่ๆ ที่มีผลกระทบต่อหน้าที่การงานของบุคลากร

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2545, น. 25-31 อ้างถึงใน วิไล กวางศิริ, 2550, น. 21) กล่าวว่า บทบาทผู้คาดการณ์ หมายถึง บทบาทหรือรูปแบบของพฤติกรรมที่คนอื่น (ผู้เกี่ยวข้อง) คาดหวังว่าอยู่ในตำแหน่งจะถือปฏิบัติ บทบาทที่ผู้รับผิดชอบคาดหวังนี้มักจะสอดคล้องกับบทบาทที่กำหนด แต่ในบางครั้งบทบาทที่ผู้เกี่ยวข้องคาดหวังอาจจะไม่ตรงกับบทบาทที่กำหนดไว้ เพราะคนบางคนอาจจะมีการคาดหวังมากหรือน้อยกว่าข้อกำหนดที่ตน ได้รับทราบ

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า บทบาทผู้คาดการณ์ หมายถึง การใช้ข้อมูลปัจจุบันประกอบการตัดสินใจ สามารถชี้ให้เห็นแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นหรือมีการเปลี่ยนแปลง และมีการพัฒนาใหม่ๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงานของผู้ได้บังคับบัญชา

4) บทบาทผู้ให้คำปรึกษา (Consultance)

แฟรเรน และเคย์ (Farren & Kaye, 1996, pp. 175-187) กล่าวว่า บทบาทผู้ให้คำปรึกษา หมายถึง ผู้บริหารปรึกษาขณะครูก่อนดำเนินงานสำคัญ สนับสนุนให้ครูทำงานเป็นทีม ยอมรับ และปฏิบัติตามคำแนะนำของครูที่คาดว่าจะสามารถปฏิบัติได้จริง

มนัส ชัยยะ (2548, น. 18) สรุปว่า บทบาทผู้ให้คำปรึกษา หมายถึง กระบวนการของสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้บริการปรึกษา ซึ่งเป็นนักวิชาชีพที่ได้รับการฝึกอบรมกับผู้บริหาร ซึ่งต้องการความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้รับบริการเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่นและเข้าใจสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ได้ปรับปรุงทักษะในการตัดสินใจและทักษะในการแก้ปัญหา ตลอดจนปรับปรุงความสามารถในการที่จะทำให้ตนเองพัฒนาขึ้น

นิมิตร อิศระกุล (2549, น. 16-17) สรุปว่า บทบาทผู้ให้คำปรึกษา หมายถึง ศาสตร์พิเศษของผู้บริหารสถานศึกษาในการช่วยให้บุคลากรเข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อมของตน และช่วยส่งเสริมให้บุคลากรนั้นมีความรับผิดชอบในการตัดสินใจ ให้สามารถทำหน้าที่ของตนเองได้อย่างมีความสุข โดยสามารถวินิจฉัยปัญหาและกำหนดวิธีการแก้ปัญหาก่อนที่จะมีการตัดสินใจ ดำเนินการเพื่อเสริมสร้างให้เกิดความเข้าใจ และเปิดโอกาสให้มีการเสนอแนะทางเลือกประกอบการตัดสินใจ

อุทัย ธรรมเดโช (2543, น. 21, อ้างถึงใน วาสนา ชัยมงคลชาติ, 2553, น. 14) กล่าวว่า ผู้บริหารต้องช่วยกระตุ้นความคิดริเริ่ม ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการกำหนดเป้าหมาย (goals) ของครูอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความก้าวหน้าทางอาชีพ

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553, น. 24) สรุปว่า บทบาทด้านผู้ให้คำปรึกษา หมายถึง รูปแบบหนึ่งที่ผู้นำหรือผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือระหว่างผู้ดำเนินการกับผู้เกี่ยวข้อง ได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นก่อนที่ปรึกษาปัญหาเฉพาะหน้า หรือจะวินิจฉัยเพื่อให้ภารกิจนั้นๆ สำเร็จตามวัตถุประสงค์ อาจจะเป็นการจัดตั้งชั่วคราวเพื่อปรึกษาปัญหาเฉพาะหน้าหรือจะกระทำในรูปของการให้เป็นที่ปรึกษา กรรมการ ประธาน หรือในรูปของคณะกรรมการ (Committee) ข้อเสนอแนะ หรือข้อคิดเหล่านี้ผู้บริหารอาจจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ การปรึกษาหารือเป็นการรับฟังความคิดเห็นและตรวจสอบข้อมูลบางประการ ก่อนที่จะมีการตัดสินใจดำเนินการ และเพื่อประเมินผลบางประการที่อาจมองข้ามไป นอกจากนี้ การปรึกษาหารือยังเป็นช่องทางหนึ่งในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อเสริมสร้างให้เกิดความเข้าใจ และเปิดโอกาสให้มีการเสนอแนะทางเลือกประกอบการตัดสินใจ

ทรงสิทธิ์ เหลืองรัชชวาณิช (2554, น. 30) สรุปว่า บทบาทผู้ให้คำปรึกษา หมายถึง บุคลิกและบุรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาในการช่วยให้บุคคลเข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อมของตน และช่วยส่งเสริมให้บุคลากรนั้นมีความรับผิดชอบในการตัดสินใจ ให้สามารถทำหน้าที่ของตนได้อย่างมีความสุข โดยสามารถวินิจฉัยและกำหนดวิธีการแก้ปัญหาก่อนที่จะตัดสินใจ ดำเนินการ เพื่อเสริมสร้างให้เกิดความเข้าใจและเปิดโอกาสให้มีการเสนอแนะทางเลือกประกอบ การตัดสินใจ

อุทัย ธรรมเดโช (2543, น. 21 อ้างถึงใน มนต์ฤดี ถือสมบัติ, 2556, น. 18) สรุปได้ว่า บทบาทผู้ให้คำปรึกษา (Advisor) หมายถึง ผู้บริหารต้องช่วยกระตุ้นความคิดริเริ่มให้คำแนะนำ และ ข้อเสนอแนะในการกำหนดเป้าหมาย (Goals) ของครูอาจารย์ที่เกี่ยวกับการพัฒนาความก้าวหน้าทาง อาชีพ

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า บทบาทผู้ให้คำปรึกษา หมายถึง การให้ คำแนะนำในการช่วยให้ผู้ได้บังคับบัญชาเข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อม และชี้แนะงานให้ผู้ได้บังคับ บัญชาที่มีความรับผิดชอบร่วมกันและสามารถทำงานของตนได้อย่างมีความสุข

5) บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน (Promotion)

แฟรเรน และเคย์ (Farren & Kaye, 1996, pp. 175-187) กล่าวว่า ผู้บริหารช่วย สนับสนุนการทำงานของครู ช่วยประสานงานกับองค์กรหรือหน่วยงานภายนอก สนับสนุนทรัพยากร ต่างๆ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย

กนกวรรณ โสรังจาดานนท์ (2546, น. 150-153) กล่าวว่า บทบาทผู้ส่งเสริม สนับสนุน หมายถึง ผู้บริหารช่วยสนับสนุนการทำงานของครูช่วยประสานงานกับองค์กรหรือ หน่วยงานภายนอก สนับสนุนทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย

เฉลิมพล พันธุ์บัว (2549, น. 10) สรุปว่า บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่เน้นวัฒนธรรมหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น และสนับสนุนทรัพยากรที่เกี่ยวข้องใน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตลอดจนให้คำปรึกษาแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน

นิมิตร อิศระกุล (2552, น. 17-18) สรุปว่า บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน หมายถึง การสนับสนุนให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นและปฏิบัติงานร่วมกัน มีส่วนร่วมในการนำความคิดใหม่

มาปฏิบัติงาน มีการมอบหมายงานที่ทำให้บุคลากรมีความสุข ความพอใจ โดยมีการอธิบายความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน สนับสนุนให้ได้เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง มีโอกาสความก้าวหน้าการศึกษา ต่อ การศึกษาดูงาน

ทรงสิทธิ์ เหลืองรัชชวาณิช (2554, น. 28-29) สรุปว่า บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน หมายถึง การสนับสนุนให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นและปฏิบัติงานร่วมกัน มีส่วนร่วมในการนำความคิดใหม่มาปฏิบัติงาน มีการมอบหมายงานให้บุคลากรมีความสุข ความพอใจ โดยมีการอธิบายความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน สนับสนุนให้ได้เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง มีโอกาสความก้าวหน้าในการศึกษาด้านวิชาชีพและทดลองวิจัยอย่างจริงจังเพื่อความก้าวหน้าในการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ การศึกษาดูงาน เพื่อให้ทุกคนในหน่วยงานสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบได้ดียิ่งขึ้น

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน หมายถึง การสนับสนุนให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจและร่วมปฏิบัติงาน โดยการมอบหมายงานให้ผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติอย่างมีความสุข และมีโอกาสก้าวหน้า ทั้งทางด้านการศึกษาและหน้าที่การงาน

2.2 หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

2.2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

มีผู้ให้ความหมายของคำว่า “การประกันคุณภาพการศึกษา” ไว้มากมายดังนี้

Elis (1993, p. 4, อ้างถึงใน วีระบุุทธิ์ ชาตะกาญจน์, 2552, น. 72) ให้ความหมายว่า คุณภาพการศึกษา คือ ความเหมาะสมที่ชัดเจนขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ ดังนั้นการพิจารณาคุณภาพการศึกษา จึงจำเป็นต้องดูจากผลการปฏิบัติงานหรือตัวบ่งชี้การปฏิบัติงาน (Performance Indicators)

Whatmough (1994, pp. 94-95) กล่าวว่า คุณภาพการศึกษาเป็นการพิจารณาคุณภาพจากทัศนะของบุคคล 2 กลุ่ม นั่นคือ ผู้มารับบริการ และนักการศึกษา หากการจัดการของสถานศึกษาสามารถทำให้ผู้มารับบริการเกิดความพึงพอใจ ก็หมายความว่า มีคุณภาพตามทัศนะที่หนึ่ง นอกจากนั้น การจัดการศึกษาต้องสอดคล้องและเป็นไปตามหลักการและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาอีกด้วย ซึ่งประเด็นหลังนี้จะเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจตามทัศนะของนักการศึกษา

พิทักษ์ รัตติยา (2548, น. 46) สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อให้เป็นหลักประกันและเกิด

ความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stake holder) ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย และนักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา นักเรียนได้รับการพัฒนาที่สมดุลทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญาเต็มตามศักยภาพของแต่ละคน

ปาริมา บริรักษ์วิสิฐศักดิ์ (2548, น. 16-17) สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการที่ดำเนินการเพื่อให้เกิดความมั่นใจคุณภาพ และมาตรฐานด้านการศึกษาของสถานศึกษา ที่มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบเพื่อนำผลมาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

ปริญญา กระแสร์สุนทร (2549, น. 13) สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องที่จะได้รับประกันให้สังคมเชื่อว่า จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตรและตรงกับความมุ่งหมายของสังคม

ไครเยอร์ (Cryer, 1993, p. 78, อ้างถึงใน ดวงแก้ว โพธิ์อิน, 2550, น. 30) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา คือ แผนงานและปฏิบัติการทั้งหลายที่เป็นระบบ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการให้การศึกษาระดับรองต่อคุณภาพที่กำหนด เมื่อประมวลมุมมองทั้งหลาย จากสถานการณ์ กำหนดกิจกรรมและกระบวนการให้เป็นไปเพื่อบรรลุถึงการสร้างปัญญา (intellect) ความเชี่ยวชาญ (professionalization) และการมีจรรยาบรรณ (code of ethics) การประกันคุณภาพการศึกษาจึงหมายถึง ปฏิบัติการทั้งหลายที่มีแผนและเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการให้การศึกษาระดับรองต่อคุณภาพที่กำหนด

สุชีพ เสาเกิด (2550, น. 8) สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมบริหารจัดการพัฒนาการศึกษา จัดกระบวนการเรียนการสอนนักเรียน เพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้ปกครอง ชุมชน สังคมว่า การดำเนินงานของสถานศึกษาตามพันธกิจที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้นั้น จะให้ผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณภาพอันพึงประสงค์ ตามความคาดหวังของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม และมีการประเมินผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาจะครอบคลุมขอบข่ายการดำเนินงานในเรื่องสำคัญ ดังนี้คือ การกระจายอำนาจ การกำหนดนโยบายการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากร ให้สถานศึกษาทุกระดับ และทุกประเภท สนับสนุนให้ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาและจะต้องจัดให้มีการควบคุมคุณภาพการศึกษา มีระบบการตรวจสอบผลการประเมินคุณภาพการศึกษา

ดวงแก้ว โพธิ์อิน (2550, น. 32) สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างความมั่นใจว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสังคม ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง ทั้งทางตรงและทางอ้อม

สริต วิจิตรโชติ (2550, น. 20) สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน และสร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมในเรื่องการศึกษาว่า จัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมชาย ฟิ่งอิม (2551, น. 14) สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาการศึกษาโดยอาศัยหลักการและวิธีการจัดการคุณภาพ (Quality management) เพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันว่า สถานศึกษาได้จัดการศึกษาทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงตามมาตรฐานการศึกษา ตรงตามความต้องการของชุมชน

บุญช่วย อุปรีติ (2552, น. 11) สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อให้เป็นหลักประกันและเกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย และนักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

วิฑูรย์ หนูขาว (2552, น. 8) สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานตามภารกิจ ด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณ และบริหารทั่วไปของสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้ปกครอง ชุมชน สังคม ในผลผลิตที่มีคุณภาพอันพึงประสงค์ตามความคาดหวังของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม

พรทิพย์ จันทกริตดิวุฒิ (2552, น. 27) สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษาจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของสังคมได้นั้น ต้องเน้นที่กระบวนการเรียนการสอน ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สถานศึกษามีอำนาจในการจัดการศึกษาด้วยตนเอง โดยความร่วมมือของทุกคนในสังคม ทั้งด้านการบริหารจัดการและตรวจสอบคุณภาพ

พงศ์พิชญ์ สุพรรณ (2552, น. 26) สรุปว่าการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การให้ความมั่นใจแก่ผู้มารับบริการ ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ ว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้คุณภาพตรงตามมาตรฐานที่กำหนด ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมต้องการ คือ ดี เก่ง มีความสุข

อุสมาน หะมิ (2552, น. 18) สรุปรว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการ และการดำเนินกิจกรรมในสถานศึกษาที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการทางการศึกษา

ไชยา กรมแสง (2553, น. 58) สรุปรว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารคุณภาพที่สร้างความมั่นใจแก่ผู้รับบริการ ชุมชน และสังคม ว่าผู้จบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด เป็นเครื่องมือในการรักษาคุณภาพให้ได้มาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งทำให้ทุกโรงเรียนมีมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่เท่าเทียมกัน โดยหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตั้งแต่การวางแผนการดำเนินงานและการตรวจสอบผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

สุริยาดา เล็งนู (2554, น. 5) สรุปรว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา มีการควบคุมคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานทั้งจากภายในและภายนอก แล้วตัดสินเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรงและผู้รับบริการทางอ้อม

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการการศึกษาของสถานศึกษา ให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อให้บุคคลในสังคมยอมรับและเกิดความมั่นใจว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ และประสบความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรนั้น

2.2.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

มีผู้ให้ความหมายของคำว่า “ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา” ไว้มากมายดังนี้

สมคิด พรหมจ้อย และสุพัตต์ พิบูลย์ (2544, น. 2-3, อ้างถึงใน ปริญญา กระแสร์สุนทร, 2549, น. 27) กล่าวว่า การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคม เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่างๆ ตลอดช่วงชีวิต สามารถพัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านต่างๆ ที่จะดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงรวมเป็นพลังงานสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน รัฐเห็นความสำคัญของการศึกษา ในปี 2542 จึงได้ตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับ

ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยยึดหลักการจัดการศึกษา 3 ประการคือ 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และ 3) พัฒนาสาระกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งให้มีการกำหนดมาตรฐานและจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และประเภทการศึกษา

ปริญญญา กระแสร์สุนทร (2549, น. 27) สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญ ดังนี้

1) เกิดความมั่นใจในคุณภาพการศึกษา เพราะเกิดจากกลไกในการควบคุมการตรวจสอบคุณภาพ และประเมินคุณภาพที่เชื่อถือได้ ทำให้เกิดการคุ้มครองผู้บริโภค และเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการศึกษาและการบริการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง

2) ประชาชนและสังคมมั่นใจว่าสามารถตัดสินใจเลือกใช้กระบวนการจัดการศึกษา และผลผลิตของสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา

3) เพื่อให้สถานศึกษาได้มีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

4) เพื่อกระตุ้นให้ผู้รับผิดชอบหรือผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษามุ่งพัฒนาการศึกษาให้มีมาตรฐานคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

5) เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกในหน่วยงานตระหนักและดำเนินการถึงหน้าที่ของตนในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

สาธิต อุสาห์ดี (2549, น. 24) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา มีความสำคัญ 3 ประการ คือ

1) ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน

2) ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค และเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง

3) ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพ และมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษาที่มีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรม และต่อเนื่อง

การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นการบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้าง

มั่นใจให้ผู้รับการศึกษา ทั้งยังเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพและสร้างสรรค์การศึกษา ให้เป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้น

ดวงแก้ว โพธิ์อ่อน (2550, น. 33) สถานศึกษาทุกแห่งและทุกระดับการศึกษามีความจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สังคมต้องการ ประกอบกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาถือปฏิบัติตามกฎกระทรวง ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ในหมวด 1 ว่าด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมวด 2 หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ให้สถานศึกษาดำเนินการให้เป็นปัจจุบัน เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษา ที่มีคุณภาพ และให้ระบบประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนเป็นคนดีและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

พิเชษฐ วายูวรรณ (2550, น. 19-20) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาจะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อได้มีการประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจหลัก และนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการทบทวนและติดตามกระบวนการดำเนินการอย่างใกล้ชิด และรายงานผลการดำเนินการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

พงศ์พิชญ์ สุพรรณ (2552, น. 26 -27) สรุปว่า ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา มีความสำคัญ 3 ประการ คือ

- 1) ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน
- 2) ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค และเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง
- 3) ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพ และมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษามีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างรูปธรรมและต่อเนื่อง

ไชยา กรมแสง (2553, น. 58) สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและให้ผู้เกี่ยวข้องเกิดความมั่นใจในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รวมถึงความพอใจในคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยรัฐจะต้องกระจายอำนาจทางการศึกษาและให้

อิสระแก่สถานศึกษาในการบริหารและจัดการ เพื่อความมีคุณภาพและขณะเดียวกันสถานศึกษาก็จะต้องเปิดโอกาสให้ชุมชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การดำเนินงานทุกขั้นตอนสามารถติดตามตรวจสอบได้ และมีการรายงานสู่สาธารณชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง

สมชาย พึ่งอิม (2553, น. 17) สรุปว่า ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กลไกสำคัญในการพัฒนาการศึกษา ทำให้สถานศึกษามีระบบที่มั่นคงในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีคุณภาพ ตรงตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด และมีการรักษาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เป็นที่เชื่อมั่นยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา และป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพ

2.2.3 หลักการแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2542, น. 3) กล่าวว่า หลักการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

- 1) การสร้างความมั่นใจและความพึงพอใจในคุณภาพการศึกษา
- 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการศึกษาของทุกฝ่ายทั้งผู้ให้และผู้รับบริการ
- 3) ความร่วมมือทางวิชาการขององค์กร บุคลากรในพื้นที่
- 4) การดำเนินงานเน้นคุณภาพในการปฏิบัติงานทุกระดับ ทุกขั้นตอน
- 5) การดำเนินงานสามารถติดตามตรวจสอบได้
- 6) การรายงานสู่สาธารณชนและผู้เกี่ยวข้อง

กระทรวงศึกษาธิการ (2549, น. 3-4) หลักการในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษามี 3 ประการ คือ

1) การกระจายอำนาจ (Decentralization) โดยให้สถานศึกษามีอิสระ และมีความคล่องตัวในการบริหารรวมถึงการตัดสินใจดำเนินงาน ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและให้อิสระแก่ผู้สอนในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตลอดจนให้สถานศึกษาสามารถปรับปรุงตนเอง รับผิดชอบและจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ความต้องการของชุมชน และสังคมให้มากขึ้น

2) การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) โดยให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ปุชนิยบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือปราชญ์ชาวบ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ คณะทำงานของสถานศึกษา ร่วมคิด ตัดสินใจ สนับสนุน ส่งเสริม และติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา ตลอดจนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาโดยรวม

3) การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) โดยสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมาย (Goals) และจุดเน้นที่ต้องการพัฒนา (Focus Areas) เช่น ภายในช่วง 3 ปีนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยในวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ต้องสูงขึ้นจากฐานเดิม ร้อยละ 5-10 หรือในปีการศึกษาหน้าผู้เรียนทุกคนในระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 สามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลได้อย่างคล่องแคล่ว หรือภายใน 2 ปี สถานศึกษาจะต้องเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ได้รับการยอมรับ เรื่องการรักษาระบบนิเวศ เป็นต้น จากเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาดังกล่าว มีการร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา (School Improvement Plan) เลือกลยุทธ์ศาสตร์การพัฒนาให้เหมาะสมและสามารถให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม สถานศึกษาจะต้องประชาสัมพันธ์ เป้าหมาย และจุดเน้นที่ต้องการพัฒนา ตลอดจนแผนพัฒนาสถานศึกษาให้ทุกฝ่ายได้รับรู้ ทั้งนี้เพื่อเป็นสัญญาประชาคม และเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสู่เป้าหมายเดียวกัน

2.2.4 กระทรวงศึกษาธิการ (2553, น. 26) กล่าวว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้สถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขึ้นพื้นฐาน โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) การจัดระบบการบริหารสารสนเทศ
- 2) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา
- 3) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
- 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
- 5) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
- 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
- 8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1) การจัดระบบการบริหารสารสนเทศ

พิทักษ์ รัตนดิยา (2548, น. 8) กล่าวว่า การจัดระบบบริหารสารสนเทศ หมายถึง การจัดทำโครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การแต่งตั้งคณะกรรมการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และจัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานประกันภายในสถานศึกษา

ประภา ตันติวุฒิ (2548, น. 8) กล่าวว่า การจัดระบบบริหารสารสนเทศ หมายถึง การดำเนินงานบริหารเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหาร การแต่งตั้งคณะกรรมการ การมีส่วนร่วม การประสานสัมพันธ์ การจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศที่เพียงพอ การกำหนดแนวทาง วิธีดำเนินงาน การกำกับติดตามรายงานผลให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

วิฑูรย์ หนูขาว (2552, น. 8) กล่าวว่า การจัดระบบบริหารสารสนเทศ หมายถึง การดำเนินงานการบริหารเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหาร การแต่งตั้งคณะกรรมการ การมีส่วนร่วม การประสานสัมพันธ์ การจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศที่เพียงพอ การกำหนดแนวทาง วิธีดำเนินงาน การกำกับ ติดตามรายงานผลให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ทรงสิทธิ์ เหลืองรัชชวาณิช (2554, น. 7) กล่าวว่า การจัดระบบบริหารสารสนเทศ หมายถึง ระบบสารสนเทศที่ใช้ในการดำเนินงานขององค์กรให้กับผู้ปฏิบัติงาน และผู้บริหารในรูปแบบของเทคโนโลยี โดยอุปกรณ์สมัยใหม่และข้อมูลทางการสื่อสารที่มีประโยชน์ต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงานขององค์กร

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การจัดระบบบริหารสารสนเทศ หมายถึง การดำเนินการบริหารเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบ มีการประชาสัมพันธ์และรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสู่สาธารณชนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับรู้

2) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา

พิทักษ์ รัตนดิยา (2548, น. 8) กล่าวว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา ท้องถิ่น และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประกาศ ต้นติวุฒิ (2548, น. 8) กล่าวว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา ที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้เหมาะกับสภาพของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิฑูรย์ หนูขาว (2552, น. 8) กล่าวว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ทรงสิทธิ์ เหลืองธัชชวณิช (2554, น. 8) กล่าวว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ของผู้เรียน และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผลและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การกำหนดและปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ และเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการกำกับดูแลตรวจสอบ การประเมินผลและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

3) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

พิทักษ์ รัตนดิยา (2548, น. 8-9) กล่าวว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่จัดทำอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุมการพัฒนาทุกกิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบหลักของระบบการศึกษา และเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง นำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายของแต่ละกิจกรรมที่กำหนดอย่างสอดคล้องกับวิสัยทัศน์

ประกาศ ต้นติวุฒิ (2548, น. 8) กล่าวว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง แผนที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบจากข้อมูลสถานศึกษา ประกอบด้วย เป้าหมายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนสมบูรณ์ครอบคลุมการพัฒนาทุกกิจกรรม ที่เป็นส่วนประกอบหลักของการจัดการศึกษา และเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง นำไปปฏิบัติให้บรรลุผลตามเป้าหมายของแต่ละกิจกรรมที่กำหนดอย่างสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิฑูรย์ หนูขาว (2552, น. 9) กล่าวว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง ชุดกิจกรรมทางการศึกษาที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบจากข้อมูลของสถานศึกษา ประกอบด้วย เป้าหมาย และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนสมบูรณ์ครอบคลุมการพัฒนาทุกกิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบหลักของการจัดการศึกษา และเป็นที่ยอมรับร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง นำไปปฏิบัติให้บรรลุตามเป้าหมายของแต่ละกิจกรรมที่กำหนดอย่างสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ทรงสิทธิ์ เหลืองรัชชวาณิช (2554, น. 8) กล่าวว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง แผนที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบจากข้อมูลของสถานศึกษาประกอบด้วย เป้าหมาย และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน มีความสมบูรณ์และครอบคลุมวิสัยทัศน์ในทุกกิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบหลักของการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกันจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และเป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาได้จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ จากข้อมูลสถานศึกษา ประกอบด้วยเป้าหมาย และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ครอบคลุมกิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบหลักของการจัดการศึกษา เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

พิทักษ์ รันรติยา (2548, น. 9) กล่าวว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง การดำเนินการสร้างการยอมรับแผน การมอบหมายความรับผิดชอบ การทำความเข้าใจแผน รวมทั้งการปฏิบัติตามแผน การกำกับติดตามการดำเนินงาน และการรายงานผลให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

ประภา ตันติวุฒิ (2548, น. 8) กล่าวว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง การกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่กำหนดไว้ โดยจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจนครอบคลุมงาน โครงการของสถานศึกษา

วิฑูรย์ หนูขาว (2552, น. 9) กล่าวว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานและการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่กำหนดไว้ โดยจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจนครอบคลุมงาน/โครงการของสถานศึกษา

ทรงสิทธิ์ เหลืองรัชชวาณิช (2554, น. 8) กล่าวว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง แผนที่จัดทำอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานข้อมูลของสถานศึกษา ประกอบด้วย

เป้าหมายยุทธศาสตร์ และแนวปฏิบัติมีความชัดเจน มีความครอบคลุมทุกกิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบ และเป็นที่ยอมรับร่วมกันจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของแต่ละกิจกรรมได้อย่างสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และมาตรฐานหลักสูตรสถานศึกษา

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษารวมทั้งการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่ครอบคลุมกิจกรรมของสถานศึกษา

5) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

พิทักษ์ รัชนี (2548, น. 9) กล่าวว่า การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยรวบรวมข้อมูลและผลการดำเนินงานของสถานศึกษา นำมาตรวจสอบเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง

ประภา ตันติวุฒิ (2548, น. 8) กล่าวว่า การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานตรวจสอบทบทวนและรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยบุคลากรภายในสถานศึกษา

วิฑูรย์ หนูขาว (2552, น. 9) กล่าวว่า การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลายโดยบุคลากรภายในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร และครู

ทรงสิทธิ์ เหลืองธัชชวาณิช (2554, น. 8) กล่าวว่า การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบทบทวน และรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม เช่น สังเกตพฤติกรรมกระบวนการทำงาน สอบถาม สัมภาษณ์ พิจารณาร่องรอยหลักฐาน ใช้แบบสำรวจแบบสอบถาม

สุริยดา เล็งนุ (2554, น. 32) กล่าวว่า การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาจะต้องมีกระบวนการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรคในการหาทางปรับปรุงแก้ไขให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานตรวจสอบและประเมินตนเองของสถานศึกษาและรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง โดยผู้ได้บังคับบัญชาของสถานศึกษา

6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา

พิทักษ์ รัตนดิยา (2548, น. 9) กล่าวว่า การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ตามระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรกำหนดในวิชาแกนหลักและคุณลักษณะที่สำคัญด้วยกระบวนการและวิธีการที่หลากหลาย และเครื่องมือที่ได้มาตรฐาน

ประภา ตันติวุฒิ (2548, น. 8-9) กล่าวว่า การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การนำข้อมูลผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพ การตรวจสอบภายใน และภายนอก ประมวลรายงานผลการพัฒนาคุณภาพประจำปีการศึกษา ซึ่งจะนำไปใช้ข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนาคุณภาพต่อไป

วิฑูรย์ หนูขาว (2552, น. 9) กล่าวว่า การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การจัดให้ผู้เรียนทุกคนในระดับช่วงชั้น คือ ป.3 และป.6 ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และคุณลักษณะที่สำคัญโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐาน

ทรงสิทธิ์ เหลืองรัชชวาณิช (2554, น. 8) กล่าวว่า การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามหลักสูตร และตามช่วงชั้น ทั้งระดับสถานศึกษาและระดับชาติด้วยเครื่องมือมาตรฐาน

สุริยาดา เติ้งนุ (2554, น. 38) กล่าวว่า การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อติดตามและประเมินงานของโรงเรียน ว่าถึงเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้เพียงใด มีเรื่องใดที่ควรปรับปรุงให้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน โดยการสร้างเครื่องมือในการประเมิน จัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา เผยแพร่ผลการปฏิบัติงานแก่สาธารณชน นำผลการประเมินมาพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินจากองค์กรภายนอกต่อไป รวมถึงการประเมินเพื่อขอรับรองมาตรฐาน จากองค์กรภายนอก โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานในระดับสากล

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและนำข้อมูลผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพ การตรวจสอบมาประมวลรายงานผลการพัฒนาคุณภาพประจำปีการศึกษา ซึ่งข้อมูลที่ได้จะนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

พิทักษ์ รัตนติยา (2548, น. 9) กล่าวว่า การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง การจัดทำรายงานแสดงผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในรอบปีการศึกษา ซึ่งสะท้อนคุณภาพผู้เรียนและศักยภาพของสถานศึกษาในรอบปีการศึกษา โดยการแสดงหลักฐาน ข้อมูลที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้

ประภา ตันติวุฒิ (2548, น. 9) กล่าวว่า การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง หน่วยงานต้นสังกัดทำการส่งเสริม สนับสนุน และร่วมดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบ และเทคนิควิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา นอกจากนี้ให้หน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัดหรือเขตพื้นที่การศึกษา ทำการตรวจสอบทบทวนคุณภาพสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี

วิฑูรย์ หนูขาว (2552, น. 9) กล่าวว่า การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง การนำข้อมูลการประเมินมาตรฐานคุณภาพ การตรวจสอบและทบทวนภายใน และภายนอกออกมาประมวลเป็นผลการพัฒนาคุณภาพประจำปีการศึกษา ซึ่งจะนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนาคุณภาพต่อไป รวมถึงการเผยแพร่ให้สาธารณชนทราบ

ทรงสิทธิ์ เหลืองรัชชวาณิช (2554, น. 8) กล่าวว่า การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง การนำผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่ผ่านการตรวจสอบและทบทวนภายใน และภายนอกมาประมวลเป็นรายงานผลการพัฒนาและการประเมินของระบบประกันคุณภาพ

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริม สนับสนุนและร่วมดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพเพื่อเสนอสถานศึกษา การนำข้อมูลการประเมินมาตรฐานคุณภาพ การตรวจสอบและทบทวนภายในภายนอกมาประมวลเป็นผลการจัดทำรายงานประจำปี

8) การจัดทำให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

พิทักษ์ รัตนติยา (2548, น. 9) กล่าวว่า การจัดทำให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด จะต้องร่วมกันดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมทั้งการกำกับ สนับสนุน ส่งเสริม ติดตาม ประเมินผล และผลงประสิทธิภาพของระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ประกาศ ต้นติวุฒิ (2548, น. 9) กล่าวว่า การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง หน่วยงานต้นสังกัดทำการส่งเสริม สนับสนุน และร่วมดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา นอกจากนี้ให้หน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัดหรือเขตพื้นที่การศึกษาทำการตรวจสอบทบทวนคุณภาพสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี

วิฑูรย์ หนูขาว (2552, น. 9) กล่าวว่า การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง หน่วยงานต้นสังกัดทำการส่งเสริม สนับสนุน และร่วมดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่วัฒนธรรมเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ทรงสิทธิ์ เหลืองธิษฐานิช (2554, น. 8) กล่าวว่า การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง กลไกส่วนหนึ่งของระบบประกันคุณภาพภายใน โดยการนำข้อมูลและข้อเสนอแนะมาใช้ในการส่งเสริมพัฒนาและการประเมินของระบบประกันคุณภาพ

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งการติดตามประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อสถานศึกษา

2.3 การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทและหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้กับประชาชนในท้องถิ่นตามความพร้อมและความต้องการของท้องถิ่น และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่ได้กำหนดรูปแบบของการจัดการศึกษาไว้ 3 รูปแบบ คือ การจัดการศึกษาในระบบ การจัดการศึกษานอกระบบ และการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลเมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล) สามารถจัดการศึกษาให้กับประชาชนในท้องถิ่นได้ทุกรูปแบบขึ้นอยู่กับความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับหน่วยงานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่ในการนำนโยบายและแนวทางของการจัดการศึกษา และมีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาในระบบ ให้กับเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น คือ สถานศึกษา (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2549, น. 17)

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 บัญญัติให้กระทรวงมหาดไทย ทำหน้าที่รับผิดชอบการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและพัฒนาชุมชน ขณะที่การจัดการศึกษาเป็น บริการสาธารณะ ที่กฎหมายบัญญัติเป็นภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการ กระทรวงมหาดไทยจึงต้องรับผิดชอบการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นด้วย โดยมีจังหวัดเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคทำหน้าที่กำกับ ดูแล และประสานการ แก้ไขปัญหาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนการกำกับดูแลให้การบริหารจัดการศึกษา สอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐและถูกต้องตามกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้อง การจัดการศึกษาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบจะยึดหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเป็นแม่บท และ พัฒนาสาระหลักสูตร ให้สอดคล้องกับสภาพความจำเป็นและความต้องการของชุมชนในพื้นที่ นโยบายการจัดการศึกษาท้องถิ่น จึงมุ่งส่งเสริมพัฒนาความหลากหลายทั้งในรูปแบบ และ แนวทางการจัดการศึกษาท้องถิ่นให้สามารถพัฒนาได้เต็มศักยภาพ และสอดคล้องกับความจำเป็นของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2549, น. 1-2)

2.3.1 วิสัยทัศน์การจัดการศึกษา

จัดการศึกษาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพและศักยภาพคนในท้องถิ่น ให้มีคุณลักษณะ ที่สามารถบูรณาการวิถีชีวิต ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของสังคมและประเทศชาติ ตามหลักแห่งการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น, 2549, น. 5)

2.3.2 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี

สำหรับสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ที่ผ่านการ ประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกของสถานศึกษา รอบที่สาม ระหว่าง พ.ศ.2554-2558 มีทั้งหมด 5 แห่ง ได้แก่

- 1) โรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี
- 2) โรงเรียนเทศบาล 1(ขจรเนติยุทธ)
- 3) โรงเรียนวัดป่าจ้าว
- 4) โรงเรียนสามโคก
- 5) โรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธาราม

2.3.3 การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเทศไทยในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วก้าวเข้าสู่ยุค โลกาภิวัตน์มี ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศข่าวสาร แต่คนไทยยังขาดความรู้ ความสามารถที่จะปรับตัว

ให้เข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ได้ ทำให้ประสบปัญหาด้านต่างๆ มากมาย สังคมไทยเริ่มตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและเห็นว่าหากไม่มีการแก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วน อาจทำให้ประเทศไทยต้องล้มสลายในสังคมโลกได้ จึงต้องหันมาปฏิรูปการเมือง ปฏิรูประบบราชการและปฏิรูปการศึกษาไปพร้อมกันเพื่อพัฒนาคุณภาพของตน

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ จึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องดำเนินการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ เป็นผู้ที่มีรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ รักการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายกระแสนวัตกรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหนึ่งของสังคม ที่แสดงความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานที่กำหนด ซึ่งการดำเนินงานที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาการจัดการศึกษาโดยตลอด ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 เป็นต้นมา ด้วยการจัดให้มีการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการบริหารจัดการ และด้านผลผลิต (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน) และมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพ โดยเริ่มต้นจากสถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ทั้งกระบวนการบริหาร การจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง เพื่อมุ่งสร้างให้เด็กและเยาวชนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศในการช่วยให้สังคมสงบสุข มีจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน สร้างฐานทางเศรษฐกิจที่มั่นคง การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นงานที่สำคัญของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและสังคมโดยรวม (วินัย ธรรม์สุวรรณ, 2545, น. 31-32, อ้างถึงใน วัชระ เจริญรัตน์, 2547, น. 28)

1) มโนทัศน์ของการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถรองรับการดำเนินงาน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 การสร้างความตระหนัก และความเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าจากสาระบัญญัติที่ “ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้” ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นให้สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปรับปรุงตนเอง โดยจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษาทั้งระยะสั้นและระยะยาว

(1) พันธกิจและเป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พันธกิจหนึ่งซึ่งจะต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรหลายๆ ฝ่าย คือ การสร้างความเชื่อถือและความภาคภูมิใจในการทำงานด้วยความตั้งใจจริงสืบสานการพัฒนาที่ยั่งยืน และต่อเนื่องเพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ท้าทายความสามารถในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ อันเป็นการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเทศบาลแต่ละแห่ง โดยการแสวงหาคูณค่าร่วมกันในด้านต่างๆ คือ (วินัย รัตนเดช, 2545, น. 31-32, อ้างถึงใน วัชรระ เจริญรัตน์, 2547, น. 29)

ก. สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสามารถพัฒนาการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพ สถานศึกษาควรจะได้รับความคิดเห็นว่าเป็นสถานศึกษาที่ดี เพราะผู้สำเร็จการศึกษาตลอดจนผู้ที่กำลังศึกษาอยู่เป็นคนดี มีความสุข มีความสามารถ มีความเป็นเลิศทางวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม

ข. สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถานศึกษาที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งซึ่งควรปรับปรุงคุณภาพของตนเองให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่จัดอยู่ในกลุ่มที่มีความเป็นเลิศในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อการปฏิบัติงานที่มีคุณค่าที่ดีที่สุดต่อผู้เรียน

ค. สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสถานศึกษาที่มีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการบริหารจัดการ มีความเป็นผู้นำทางวิชาการและการเรียนการสอน มีความภาคภูมิใจในความเข้มแข็งทางวิชาการของตน ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง มีความคิดที่ชัดเจนและโปร่งใสเกี่ยวกับการจัดการศึกษา สร้างความเชื่อมั่นให้แก่สังคมได้เป็นอย่างดี

ง. สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถานศึกษาที่มีส่วนรับผิดชอบต่อสังคมมากที่สุดแห่งหนึ่ง

จ. สถานศึกษาควรเป็นสถาบันทางสังคมที่เป็นแบบอย่างในการนำชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างจริงจัง

(2) มโนทัศน์เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มโนทัศน์เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเชิงสร้างสรรค์ ทำให้เกิดความตระหนักและรู้สึกที่ดีแก่ผู้ได้บังคับบัญชาทุกฝ่ายในสถานศึกษา สร้างความเชื่อมั่นว่าการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกิดขึ้นมาได้จากการประเมินคุณภาพของงานทุกบริบทในสถานศึกษา และจะ

ช่วยให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้ทำงานได้ดีขึ้น เป็นการทำงานที่ต้องดำเนินการอยู่แล้วตามปกติ ไม่ใช่การเพิ่มภาระเป็นงานที่ต้องทำอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เป็นการทำงานร่วมกันของทุกคน ไม่ใช่เป็นการสร้างผลงานทางวิชาการเฉพาะเจาะจงคนใดคนหนึ่ง เป็นการทำงานที่สะท้อนผลตามความเป็นจริงของสภาพปัญหาและดำเนินการด้วยเหตุผล มีความเป็นกลางของผู้ที่มุ่งแก้ปัญหาทุกคน มีความต้องการอยากทำงานด้วยความเต็มใจไม่ใช่ถูกบังคับจากสายงานบังคับบัญชา เป็นการทำงานที่ถูกต้องตามหลักวิธีการ ผู้ทำงานต้องมีความรู้ความเข้าใจทุกขั้นตอนของการทำงาน และเป็นงานที่ต้องเผยแพร่ผลการประเมินให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อยืนยันว่าสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2) ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งนั้น กรมการปกครองในฐานะหน่วยงานต้นสังกัด ได้มีหนังสือแจ้งให้เทศบาลทุกแห่งที่จัดการศึกษาให้ดำเนินการประกันคุณภาพให้สอดคล้องกับประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2553 มาตราที่ 47 ระบุให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยมีระบบประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบการประกันคุณภาพภายในโดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรา 18 (2) โดยให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้เกี่ยวข้อง ว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

- 1) การจัดระบบการบริหารสารสนเทศ
- 2) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา
- 3) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
- 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
- 5) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา

7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.3.4 คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดปทุมธานี

จากผลการประเมินความสามารถทางการเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวม ผ่านเกณฑ์ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้คะแนนร้อยละเฉลี่ย 61.673 อยู่ในระดับคุณภาพดี ควรพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ คณิตศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ โดยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปรับเปลี่ยนวิธีการวัดผล ประเมินผล ให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน มีสื่อการสอนหลากหลายและทันสมัยเข้ามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2556, น. 154)

จากผลการประเมินความสามารถทางการเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้คะแนนร้อยละเฉลี่ย 57.797 อยู่ในระดับคุณภาพดี ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ยกเว้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ที่ได้คะแนนระดับพอใช้ ทั้งนี้สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นทักษะการคิดคำนวณ การค้นหาความรู้ด้วยตนเอง จัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย จัดกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาการคิด การอ่าน การสื่อสาร การแก้ปัญหา มีการนิเทศและติดตามกระบวนการเรียนการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อและพัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนการสอนใหม่ๆ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2556, น. 155)

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยภายในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีงานศึกษาวิจัยโดยตรงและใกล้เคียง ดังนี้

ปริญญา กระแสร์สุนทร (2549, น. 60) ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า 1) การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากรายด้านพบว่า ผู้บริหารดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษามากที่สุดคือ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา รองลงมาคือ การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี การ

ประเมินคุณภาพการศึกษา การพัฒนามาตรฐานการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ และ 2) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดใหญ่ และขนาดเล็กในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ทั้งภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

โสรส กันแก้ว (2549, น. 70) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทในการส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) บทบาทในการส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จำนวน 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ผู้บริหารมีบทบาทมากเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยที่สุด คือ ด้านการจูงใจ รองลงมาคือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ และด้านการควบคุมงาน ตามลำดับ 1) บทบาทในการส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ด้านการวางแผนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการวางแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการวางแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิมิตร อิศระกุล (2549, น. 68) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขต รัชมงคภิชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ฉะเชิงเทรา เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สรุปได้ดังนี้ 1) ผลการวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ฉะเชิงเทรา เขต 1 ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก และด้านที่ผู้บริหารมีบทบาทมากที่สุด คือ ด้านการส่งเสริม 2) ผลการวิเคราะห์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่จะเชิงเทรา เขต 1 ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการดำเนินการมากที่สุดคือ ด้านการรายงานคุณภาพประจำปี

3) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่จะเชิงเทรา เขต 1 ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก

บุษรา ผ่องใส (2550, น. 116-117) ได้ศึกษาเรื่องการประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เขตการอาชีวศึกษาภูมิภาคตะวันตก ผลการวิจัยพบว่า

1) การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเขตการอาชีวศึกษาภูมิภาคตะวันตก โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ บุคลากร ปรัชญา และเป้าหมายของสถานศึกษา หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมนักเรียน ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน และการบริหารจัดการ

2) การประกันคุณภาพภายในส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเขตการอาชีวศึกษาภูมิภาคตะวันตก โดยภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านปรัชญา และเป้าหมายของสถานศึกษา หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน การบริหารจัดการและกิจการนักเรียน ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเขตการอาชีวศึกษาภูมิภาคตะวันตก

สริต วิจิตรโชติ. (2550, น. 72) ได้ศึกษาเรื่องการจัดระบบสารสนเทศเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการออกแบบระบบ และด้านการเตรียมการ ส่วนด้านการปฏิบัติตามระบบและด้านการกำกับติดตามและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) สภาพการจัดระบบสารสนเทศเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาเห็นความสำคัญของระบบสารสนเทศมากขึ้นเพราะจำเป็นต้องจัดข้อมูลต่างๆ ให้สอดคล้องกับการประกันคุณภาพ ประกอบกับสถานศึกษาต่างๆ ต้องเตรียมข้อมูลไว้เพื่อรองรับ ทั้งการประเมินคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก

พิเชษฐ วายูวรรณนะ (2550, น. 94-95) ได้ศึกษาเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การประเมินผลคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตาม

แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา การพัฒนามาตรฐานการศึกษา และการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

พงศ์พิชญ์ สุพรรณ (2551, น. 89-94) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการดำเนินการและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า

1) ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกเป็นรายด้าน 4 ด้าน เรียงตามระดับปัญหาจากมากไปหาน้อย และอภิปรายได้ดังนี้

(1) ด้านการตรวจสอบและการประเมินผล (C) พบข้อที่มีปัญหามากเป็นอันดับแรกอยู่ในระดับปานกลาง คือ การวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้

(2) ด้านการเตรียมความพร้อมและการวางแผน (P) พบข้อที่มีปัญหามากเป็นอันดับแรก อยู่ในระดับปานกลาง คือการวางแผนของโรงเรียนมุ่งเน้นคุณภาพของนักเรียน

(3) ด้านการพัฒนาปรับปรุง (A) พบข้อที่มีปัญหามากเป็นอันดับแรก อยู่ในระดับปานกลาง คือ การวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของโรงเรียน

(4) ด้านการปฏิบัติตามแผน (D) พบข้อที่มีปัญหามากเป็นอันดับแรก อยู่ในระดับปานกลาง คือ การส่งเสริมการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามปฏิบัติการประกันคุณภาพ

2) ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามตำแหน่ง อายุงาน ระดับการศึกษาและประสบการณ์การอบรมด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในรอบสามปี พบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3) แนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าความต้องการลำดับแรก คือ การจัดอบรม สัมมนาการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละมาตรฐานการศึกษา

วิรัตน์ รัตนกำเนิด (2551, น. 71) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่จะเชิงเทรา เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในภาพรวม 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล เมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังนี้ 1) ด้านการจัดระเบียบงานการใช้หลักสูตร พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่จะเชิงเทรา เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ด้านการจัดระเบียบงานการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ส่งเสริมให้ครูสอนตามจุดประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นิเทศครูบรรจุใหม่ให้เข้าใจและรู้จักวิธีการสอนจริยธรรมแก่นักเรียน 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่จะเชิงเทรา เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมพิธีกรรม และประเพณีที่สำคัญทางศาสนา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สนับสนุนให้ครูนักเรียนจัดกิจกรรมเพื่อหาทุนไปช่วยผู้ประสบภัยเหตุร้ายต่างๆ และ 3) ด้านการวัดและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่จะเชิงเทรา เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ยกย่องและประกาศผลงานของนักเรียนที่ได้ช่วยเหลืองานโรงเรียน และสาธารณประโยชน์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กำหนดเกณฑ์สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนโดยอิงหลักศาสนา

วรรณฯ หมาดเท่ง (2551, น. 106) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ผู้ประเมิน ผู้ส่งเสริมสนับสนุน ผู้คาดการณ์ และผู้ให้คำปรึกษา

สมชาย พึ่งอ้อม (2551., มปป.) ได้ศึกษาเรื่องการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่สอง สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การพิจารณาค่าเฉลี่ยการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่สอง สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมทั้ง

8. การกิจ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกการกิจ ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่าในปัจจุบันสถานศึกษาต่างๆ ต้องดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

อุสมาน หะมิ (2553, น. 91) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดนราธิวาส โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อ พบว่า 1) ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดนราธิวาส ตามทัศนะของบุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดนราธิวาส ตามทัศนะของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

วสันต์ สาและอาเร (2554, น. 77) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ตามทัศนะของข้าราชการครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ตามทัศนะของข้าราชการครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 ด้านบริหารหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการส่งเสริมประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง

สุริยาดา เล็งนู (2554, น. 67-68) ได้ศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 สรุปได้ดังนี้ 1) ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้บริหารตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการตรวจสอบคุณภาพการศึกษามีการปฏิบัติงานน้อยที่สุด 2) ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้บริหารตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่ได้คะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน ส่วนทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับปานกลาง มี 1 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ผู้บริหารเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาให้กับครูและบุคลากรในโรงเรียน และ 3) ผลการศึกษาระดับ

การปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้บริหาร ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ผู้บริหารสร้างความมั่นใจให้แก่บุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ในการรับการประเมินจากองค์กรภายนอกและน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ผู้บริหารส่งเสริมในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาแก่ชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ทรงสิทธิ์ เหลืองรัชชวาณิช (2554, น. 85) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2 ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านให้คำปรึกษา ด้านภาวะผู้นำ ด้านการส่งเสริม ด้านการอำนวยความสะดวก และด้านการกำกับดูแล เมื่อพิจารณาวิเคราะห์เป็นรายด้าน โดยรวม จำแนกเป็นรายข้อพบว่า ด้านบทบาทของผู้บริหารพบว่า 1) ด้านการส่งเสริม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 2) ด้านอำนวยความสะดวก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3) ด้านการให้คำปรึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 4) ด้านการกำกับดูแล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย และ 5) ด้านภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านการประกันคุณภาพ พบว่า ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า 1) ด้านการจัดระบบบริหารสารสนเทศ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 4) ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 5) ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 6) ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 7) ด้านการรายงานคุณภาพประจำปี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 8) ด้านการผลุงระบบประกันคุณภาพ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ประเสริฐ คำน้อย (2555, น. 101) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน 1) ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงพบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง

อยู่ในระดับมาก ประเด็นที่มีบทบาทมากที่สุด คือ มีการวางตนไม่เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน และมีความอดทนต่อปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น 2) ด้านประชากร พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่มีบทบาทมากที่สุด คือ การมีคณะกรรมการที่ปรึกษางานวิชาการ และมีการติดตามประเมินผลการพัฒนางานวิชาการอย่างเป็นระบบและส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรและความต้องการของท้องถิ่น 3) ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาด้านบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่มีบทบาทมากที่สุดคือ การสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมกันทำงานเป็นหมู่คณะ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไปพบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่มีบทบาทมากที่สุด คือ การดูแลสอดส่องบุคลากรของโรงเรียนในการปฏิบัติหน้าที่ การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียน จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น และ 5) ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่มีบทบาทมากที่สุดคือ การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อใช้จ่ายงบประมาณและการจัดทำแผนการใช้และจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษา รองลงมาคือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานด้านการเงินและงบประมาณ การให้ความเห็นชอบกับการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานด้านการเงินและงบประมาณ การให้ความเห็นชอบกับการจัดตั้งงบประมาณที่กำหนดไว้ในแผนประจำปี การจัดตั้งและรับผิดชอบการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามที่กฎหมายระเบียบประกาศ ฯลฯ กำหนด

สมสมร ลายพิğun (2555, น. 100-102) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการพัฒนาคูไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพในยุคปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการส่งเสริมการพัฒนาคู เพื่อมุ่งสู่ความเป็นครูมืออาชีพในยุคปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน 2) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3) ด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 4) ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ และ 5) ด้านการพัฒนาตนเอง

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เบเคอร์รา (Bcurra, 1974) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทและความเข้าใจระหว่างผู้บริหารกับตัวแทนของชุมชนต่อการวินิจฉัยปัญหาของโรงเรียน โดยคัดเลือกปัญหาของโรงเรียนที่ห้องอาศัยการตัดสินใจร่วมกันของผู้บริหารและตัวแทนชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ทั้งสองฝ่ายพยายามที่จะทำความเข้าใจที่จะปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และนโยบายที่ตกลงกันไว้ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า 1) ผู้บริหารต้องสนใจและเข้าใจความแตกต่างของชุมชน และต้องพร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนทุกโอกาส 2) ทักษะคติในทางที่ไม่พึงประสงค์ของแต่ละฝ่ายจะเป็นอุปสรรคในการทำงานร่วมกัน 3) การให้ประชาชนหรือชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของโรงเรียน รัฐจะต้องเตรียมข้อมูลให้เขาศึกษาล่วงหน้า และ 4) ผู้บริหารจะต้องยอมรับในเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น และไม่คาดหวังผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกับชุมชนมากเกินไป

บอยล์ และ โบว์เดน (Boyle & Bowden, 1997, pp .11-12) ได้ศึกษาเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาในมหาวิทยาลัย ในการเพิ่มรูปแบบในการตรวจสอบมาตรฐาน พบว่าส่วนมากจะใช้การปฏิบัติตามการตรวจสอบมาตรฐาน โดยใช้การตรวจสอบในด้านวัฒนธรรมการทำงานโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ รวมถึงการตรวจสอบค่านิยมของสถาบันด้านการประเมินผลมีการพัฒนาการประเมินผล การควบคุมตรวจสอบ รวมถึงนโยบายและ โครงสร้างที่เปลี่ยนไป

เนวิลล์ (Neville, 1998, p. 167) ได้ศึกษาเรื่องการประกันคุณภาพและการวางแผนปรับปรุงในโรงเรียนประถมศึกษา 2 โรงเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนของรัฐอิตาลีที่มี การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ผลการศึกษาพบว่า 1) กิจกรรมที่ทำร่วมกันด้วยการประกันคุณภาพและการวางแผนที่เหมาะสม เป็นประโยชน์ในด้านความร่วมมือ และเพิ่มความมั่นใจในการวางแผนปรับปรุงโรงเรียนอย่างเป็นวัฏจักร 2) โครงการของรัฐไม่ทำให้เกิดความก้าวหน้าในเรื่องเทคโนโลยี และ 3) การสนทนาเรื่องหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมการสังเกตและเป็นโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนในการประกันคุณภาพ

สรุปผลการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญมากต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนั้นงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา จึงเป็นหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหารที่จะนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ เพราะงานการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นงานที่โรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง การทำงานประกันคุณภาพการศึกษาจะดีได้นั้นก็ต้องเกี่ยวกับตัวครูผู้สอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้เทคนิควิธีการต่างๆ ที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจง่ายขึ้น จึงจะเกิดผลสำเร็จต่อสถานศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี วิธีการดำเนินการวิจัยมีรายละเอียด ดังนี้

- 3.1 ประชากร
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ที่ผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบที่สาม ระดับดีขึ้นไประหว่าง พ.ศ.2554 – 2558 จำนวน 5 แห่ง มีครูผู้สอนจำนวน 234 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sample) ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนครูโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษา รอบที่สาม ระดับดีขึ้นไป สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี

ลำดับที่	สถานศึกษา	จำนวนครู (คน)
1	โรงเรียนเทศบาลเมืองปทุมธานี	87
2	โรงเรียนเทศบาล 1 (จจรนเดิยุทธ)	22
3	โรงเรียนวัดป่าจิว	32
4	โรงเรียนสามโลก	72
5	โรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธาราม	21
	รวม	234

ที่มา: สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบที่สาม ระหว่าง พ.ศ. 2554 – 2558

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา ตำแหน่ง/วิทยฐานะ และระดับชั้นที่สอน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ตามแนวคิดทฤษฎีของ (Farren & Kaye, 1996, pp. 175-187) ประกอบด้วย 5 บทบาท ได้แก่

- 1) บทบาทผู้อำนวยความสะดวก (Facility)
- 2) บทบาทผู้ประเมิน (Appraiser)
- 3) บทบาทผู้คาดการณ์ (Predicted)
- 4) บทบาทผู้ให้คำปรึกษา (Consultance)
- 5) บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน (Promotion)

ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 69-71) โดยกำหนดค่าแต่ละระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ตามกฎกระทรวงว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 26) โดยดำเนินการประกอบด้วย 8 ด้าน ดังต่อไปนี้คือ

- 1) การจัดระบบการบริหารสารสนเทศ
- 2) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา
- 3) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
- 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
- 5) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
- 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
- 8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) การประเมินแบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแบบของ ลิเคอร์ท์ (Likert Scale อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 69-71) โดยกำหนดค่าแต่ละระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2.2 การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ

การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ เพื่อให้เกิดความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.2.2.1 ศึกษาเอกสารตำรา บทความทางวิชาการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางการวิจัย กำหนดวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิด ตลอดจนเป็นแนวทางการสร้างคำถาม

3.2.2.2 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอนสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตอนที่ 3 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.2.2.3 สร้างแบบสอบถามฉบับร่างเสร็จสมบูรณ์เรียบร้อยแล้ว จึงนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อการตรวจสอบเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาด้านการบริหารการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ จำนวน 5 ท่าน เพื่อหาค่า (IOC) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00

3.2.2.4 ตรวจสอบแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง จึงนำไปทดลองใช้ (try out) กับครูในโรงเรียนอื่น จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) การหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1970, p. 161; บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 99) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) .981

3.2.2.5 (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 96) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .981

3.2.2.6 ดำเนินการแก้ไขเพื่อให้ได้เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการ ดังนี้

3.3.1 ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อขอจัดทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 5 แห่ง

3.3.2 นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 5 แห่ง เพื่อขออนุมัติให้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มประชากร

3.3.3 ขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 5 แห่ง ดำเนินการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งกำหนดวันเก็บแบบสอบถามกลับคืน โดยผู้วิจัยดำเนินการรับแบบสอบถามที่สถานศึกษาแต่ละแห่งด้วยตนเอง

3.3.4 การตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามก่อน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รวบรวมมาดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.4.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ และลงรหัส เพื่อนำข้อมูลมาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัย

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) ประสบการณ์ในการทำงาน 4) ระดับการศึกษา 5) ตำแหน่ง 6) ระดับชั้นที่สอน โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย 1) บทบาทผู้อำนวยการความสะดวก 2) บทบาทผู้ประเมิน 3) บทบาทผู้คาดการณ์ 4) บทบาทผู้ให้คำปรึกษา 5) บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และให้ความหมายของคะแนน โดยใช้คะแนนเฉลี่ยซึ่งกำหนดตามแนวทางของ ลิเคอร์ท์ (Rating Scale อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 69-71) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย 1) การจัดระบบการบริหารสารสนเทศ 2) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา 3) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 5) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และให้ความหมายของคะแนน โดยใช้คะแนนเฉลี่ยกำหนดตามแนวทางของ ลิเคอร์ท์ (Rating Scale อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 69-71) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยกำหนดเกณฑ์สำหรับแปลความสัมพันธ์ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553, น. 316)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	.71 – 1.00	หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	.31 - .70	หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	.01 - .30	หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	.00	หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ทิศทางความสัมพันธ์พิจารณา ดังนี้

ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็นลบแสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในทางลบหรือทิศทางตรงกันข้าม

ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็นบวกแสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือทิศทางเดียวกัน

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายและการทดสอบสมมติฐานของการศึกษาวิจัย ดังนี้

1) หากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบ ทดสอบถาม โดยใช้สูตรค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (สมนึก กัททิษณีนี, 2551, น. 220) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้น ผู้วิจัยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

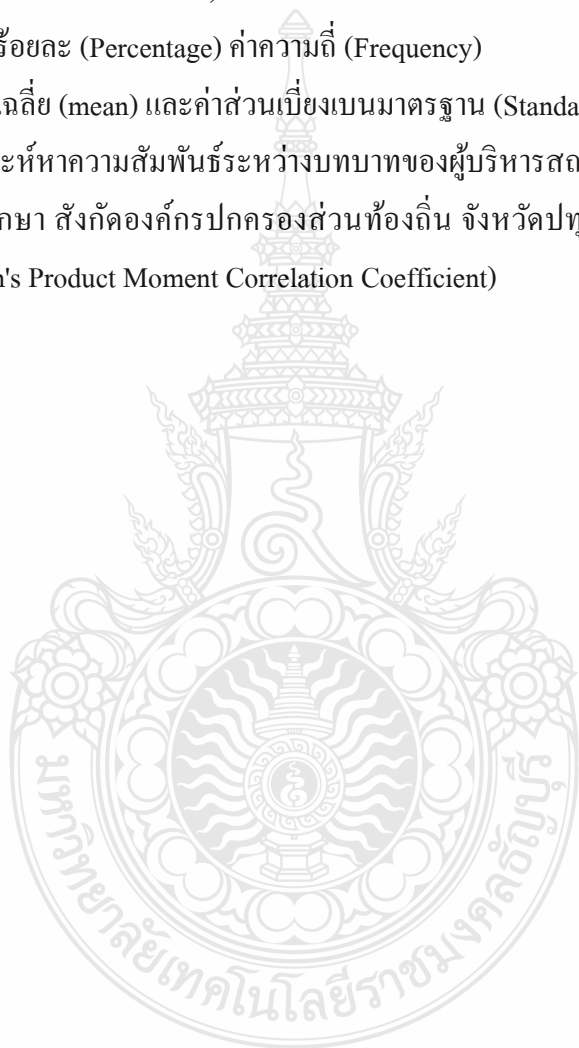
3) วิเคราะห์เกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การเชิงสร้างสรรค์กับการพัฒนาตนเองของครูในทัศนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี 1 ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การเชิงสร้างสรรค์กับการพัฒนาตนเองของครูในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา ใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

3.5.1 ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency)

3.5.2 ใช้ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3.5.3 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ใช้สถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และตอบคำถามของการวิจัยครั้งนี้ โดยเก็บข้อมูลจากครูสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำนวน 5 แห่ง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 234 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตาราง และประกอบการบรรยาย จำแนกได้ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

μ	แทน	ค่าเฉลี่ย
σ	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนประชากร
r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
**	แทน	มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
X_{tot}	แทน	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
X_1	แทน	บทบาทผู้อำนวยการสถานศึกษา
X_2	แทน	บทบาทผู้ประเมิน
X_3	แทน	บทบาทผู้คัดการณ
X_4	แทน	บทบาทผู้ให้คำปรึกษา
X_5	แทน	บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน
Y_{tot}	แทน	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
Y_1	แทน	การจัดระบบการบริหารสารสนเทศ
Y_2	แทน	การกำหนดมาตรฐานการศึกษา
Y_3	แทน	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
Y_4	แทน	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

Y ₅	แทน	การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
Y ₆	แทน	การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
Y ₇	แทน	การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
Y ₈	แทน	การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

4.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากครูในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ที่ผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษา รอบที่สาม จำนวน 5 แห่ง จำนวน 234 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวนทั้งสิ้น 234 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำไปวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป รายละเอียดดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1.	เพศ		
	ชาย	53	22.60
	หญิง	181	77.40
2.	อายุ		
	20 – 30 ปี	68	29.10
	31 – 40 ปี	95	40.60
	41 – 50 ปี	50	21.40
	51 ปีขึ้นไป	21	9.0
3.	ประสบการณ์ในการทำงาน		
	1 – 5 ปี	106	45.30
	6 – 10 ปี	59	25.20
	11 – 15 ปี	39	16.70
	16 ปีขึ้นไป	30	12.80
4.	ระดับการศึกษา		
	ปริญญาตรี	196	83.80
	ปริญญาโท	38	16.20
5.	ตำแหน่ง/วิทยฐานะ		
	ครูอัตราจ้าง	94	40.20
	ครูผู้ช่วย	44	18.80
	ครู คศ.1ขึ้นไป	96	41.10
6.	ระดับชั้นที่สอน		
	ระดับก่อนประถมศึกษา	27	11.50
	ระดับประถมศึกษา	95	40.60
	ระดับมัธยมศึกษา	112	47.90
	รวม	234	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามคือ ครู จำนวน 234 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 181 คน คิดเป็นร้อยละ 77.40 เป็นผู้มีอายุ 31-40 ปี มากที่สุด จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 40.60 การทำงานมีประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนใหญ่ไม่เกิน 5 ปี มากที่สุดจำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 45.30 ระดับการศึกษาสูงที่สุด สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 83.80 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น ครู คศ.1 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 41.00 และระดับชั้นที่สอนส่วนใหญ่จะสอนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 47.90

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี

จากการศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) จากประชากร 234 คน แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ของ ลิเคอร์ท (Rating Scale อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 69-71) ดังนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	ค่าสถิติ		การแปลความหมาย
		μ	σ	
1.	บทบาทผู้อำนวยความสะดวก (X_1)	4.10	.62	มาก
2.	บทบาทผู้ประเมิน (X_2)	4.12	.60	มาก
3.	บทบาทผู้คาดการณ์ (X_3)	4.11	.58	มาก
4.	บทบาทผู้ให้คำปรึกษา (X_4)	4.19	.57	มาก
5.	บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน (X_5)	4.24	.61	มาก
รวมบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา (X)		4.25	.60	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.60$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.61$) รองลงมาคือ บทบาทผู้ให้คำปรึกษา ($\mu = 4.19$, $\sigma = 0.57$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ บทบาทผู้อำนวยความสะดวก ($\mu = 4.10$, $\sigma = 0.62$)

การวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ในแต่ละด้านเป็นรายชื่อ ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.3 – 4.7

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามราย ด้านบทบาทผู้อำนวยการความสะอาด (X_1)

N=234

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทผู้อำนวยการความสะอาด(X_1)	ค่าสถิติ		การแปล ความหมาย
		μ	σ	
1.	ผู้บริหารสนับสนุนการทำงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย	4.21	.67	มาก
2.	ผู้บริหารจัดเตรียมเอกสารให้ผู้ใต้บังคับบัญชาระหว่างการปฏิบัติงาน	4.00	.72	มาก
3.	ผู้บริหารจัดเตรียมอุปกรณ์ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาระหว่างการปฏิบัติงาน	3.97	.78	มาก
4.	ผู้บริหารจัดเตรียมผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานตรงตามความรู้ความสามารถ	4.15	.76	มาก
5.	ผู้บริหารสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาโดยคอยชี้แนะและติดตามการปฏิบัติงานอยู่เสมอ	4.11	.72	มาก
รวมบทบาทผู้อำนวยการความสะอาด (X_1)		4.09	.73	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบทบาทผู้อำนวยการความสะอาด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.09$, $\sigma = 0.73$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนการทำงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย (4.21 , $\sigma = 0.67$) รองลงมาคือ ผู้บริหารจัดเตรียมผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานตรงตามความรู้ ($\mu = 4.15$, $\sigma = 0.76$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารจัดเตรียมอุปกรณ์ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาระหว่างการปฏิบัติงาน ($\mu = 3.97$, $\sigma = 0.78$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านบทบาทผู้ประเมิน (X_2)

N=234

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทผู้ประเมิน(X_2)	ค่าสถิติ		การแปล ความหมาย
		μ	σ	
1.	ก่อนการประเมินทุกครั้งผู้บริหารแจ้งให้ผู้ได้บังคับบัญชาทราบล่วงหน้า	4.19	.64	มาก
2.	ผู้บริหารให้ความสำคัญเป็นธรรมเนียมในการประเมินแก่ผู้ได้บังคับบัญชา	4.11	.72	มาก
3.	ผู้บริหารมีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณต่อวิชาชีพในการประเมินผู้ได้บังคับบัญชา	4.17	.69	มาก
4.	ผู้บริหารแจ้งผลการประเมินให้ผู้ได้บังคับบัญชาทราบ	4.00	.77	มาก
5.	ผู้บริหารเสนอแนะและให้ข้อคิดแก่ผู้ได้บังคับบัญชาในเรื่องที่ควรปรับปรุง	4.12	.73	มาก
รวมบทบาทผู้ประเมิน (X_2)		4.12	.71	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบทบาทผู้ประเมิน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.12$, $\sigma = 0.71$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ก่อนการประเมินทุกครั้งผู้บริหารแจ้งให้ผู้ได้บังคับบัญชาทราบล่วงหน้า ($\mu = 4.19$, $\sigma = 0.64$) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณต่อวิชาชีพในการประเมินผู้ได้บังคับบัญชา ($\mu = 4.17$, $\sigma = 0.69$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารแจ้งผลการประเมินให้ผู้ได้บังคับบัญชาทราบ ($\mu = 4.00$, $\sigma = 0.77$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านบทบาทผู้คาดการณ์ (X₃)

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทผู้คาดการณ์ (X ₃)	ค่าสถิติ		การแปล ความหมาย
		μ	σ	
1.	ผู้บริหารนำผลสำรวจ / วิจัย มาเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ	3.90	.73	มาก
2.	ผู้บริหารมีเกณฑ์วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	4.09	.68	มาก
3.	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนในการทำกิจกรรมเพื่อชื่อเสียงแก่สถานศึกษา	4.22	.70	มาก
4.	ผู้บริหารคาดการณ์ว่าในอนาคตโรงเรียนต้องเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น	4.18	.68	มาก
5.	ผู้บริหารมีแนวโน้มความก้าวหน้าสอดคล้องกับการประกันคุณภาพและการวางแผนงานในปัจจุบันซึ่งมีผลต่อการเพิ่มจำนวนนักเรียน	4.11	.70	มาก
รวมบทบาทผู้คาดการณ์ (X ₃)		4.11	.70	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบทบาทผู้คาดการณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.11, \sigma = 0.70$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ผู้บริหารคาดการณ์ว่าในอนาคตโรงเรียนต้องเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ($\mu = 4.22, \sigma = 0.70$) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีแนวโน้มความก้าวหน้าสอดคล้องกับการประกันคุณภาพ และการวางแผนงานในปัจจุบันซึ่งมีผลต่อการเพิ่มจำนวนนักเรียน ($\mu = 4.18, \sigma = 0.68$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารนำผลสำรวจ/การวิจัยมาเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ($\mu = 3.90, \sigma = 0.73$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านบทบาทผู้ให้คำปรึกษา (X_4)

N=234

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทผู้ให้คำปรึกษา (X_4)	ค่าสถิติ		การแปล ความหมาย
		μ	σ	
1.	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาแสดงความ คิดเห็น	4.20	.67	มาก
		4.25	.64	มาก
2.	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติงาน ได้ตลอดเวลา	4.15	.63	มาก
3.	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาเสนอทางเลือก ประกอบการตัดสินใจ	4.18	.69	มาก
4.	ผู้บริหารมอบหมายให้ผู้ได้บังคับบัญชากำหนดวิธีการ ทำงานของตนเองได้อย่างเต็มที่	4.17	.67	มาก
5.	ผู้บริหารให้คำแนะนำแก่ผู้ได้บังคับบัญชาเพื่อปฏิบัติ งานได้อย่างถูกต้อง			
รวมบทบาทผู้ให้คำปรึกษา (X_4)		4.19	.66	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบทบาทผู้ให้คำปรึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.19$, $\sigma = 0.66$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติงานได้ตลอดเวลา ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.64$) รองลงมาคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็น ($\mu = 4.20$, $\sigma = 0.67$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาเสนอทางเลือกประกอบการตัดสินใจ ($\mu = 4.15$, $\sigma = 0.63$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านบทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน

N=234

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน(X_s)	ค่าสถิติ		การแปล ความหมาย
		μ	σ	
1.	ผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้ได้บังคับบัญชา นำความรู้เทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน	4.22	.70	มาก
2.	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้รับความก้าวหน้าโดยสนับสนุนให้ไปศึกษาต่อ	4.30	.68	มาก
3.	ผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้เลื่อนชั้นเลื่อนตำแหน่ง	4.23	.74	มาก
4.	ผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้มีโอกาสไปศึกษาดูงาน	4.25	.70	มาก
5.	ผู้บริหารส่งเสริมความก้าวหน้าโดยชี้แจงเกณฑ์ในการปฏิบัติงานให้ผู้ได้บังคับบัญชาทราบอย่างชัดเจน	4.20	.69	มาก
	รวม บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน(X_s)	4.24	.70	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.24$, $\sigma=0.70$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้รับความก้าวหน้าโดยสนับสนุนให้ไปศึกษาต่อ ($\mu=4.30$, $\sigma=0.68$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้มีโอกาสไปศึกษาดูงาน ($\mu=4.25$, $\sigma=0.70$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารส่งเสริมความก้าวหน้า โดยชี้แจงเกณฑ์ในการปฏิบัติงานให้ผู้ได้บังคับบัญชาทราบอย่างชัดเจน ($\mu=4.20$, $\sigma=0.69$)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี

จากการศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี โดยผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม

ข้อที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา (Y_{tot})	ค่าสถิติ		การแปลความหมาย
		μ	σ	
1.	การจัดระบบบริหารสารสนเทศ (Y 1)	4.03	.59	มาก
2.	การกำหนดมาตรฐานการศึกษา (Y 2)	4.06	.62	มาก
3.	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา(Y 3)	4.05	.65	มาก
4.	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (Y 4)	4.04	.58	มาก
5.	การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (Y 5)	3.99	.58	มาก
6.	การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา (Y 6)	4.04	.61	มาก
7.	การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน(Y 7)	4.12	.58	มาก
8.	การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (Y 8)	4.04	.62	มาก
รวมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา(Y_{tot})		4.05	.53	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.05$, $\sigma = 0.53$) เมื่อ

พิจารณารายด้าน พบว่าการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ($\mu = 4.12, \sigma = 0.58$)

รองลงมาคือ การพัฒนามาตรฐานการศึกษา ($\mu = 4.06, \sigma = 0.62$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ($\mu = 3.99, \sigma = 0.58$)

การวิเคราะห์การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี ในแต่ละด้านเป็นรายชื่อ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.9 – 4.15

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีจำแนกตามรายด้านการจัดระบบบริหารสารสนเทศ (Y_1)

ข้อที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาการจัดระบบบริหารสารสนเทศ (Y_1)	ค่าสถิติ		การแปลความหมาย
		μ	σ	
1.	ผู้บริหารแต่งตั้งเจ้าหน้าที่และจัดผู้ได้บังคับบัญชาที่ทำหน้าที่บริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษาโดยตรง	4.10	.70	มาก
2.	ผู้บริหารมีการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานระบบสารสนเทศให้ผู้ได้บังคับบัญชา	4.06	.70	มาก
3.	ผู้บริหารกำหนดหน้าที่ผู้ได้บังคับบัญชาในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับระบบสารสนเทศเพื่อตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4.03	.68	มาก
4.	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการระบบข้อมูล/สารสนเทศอย่างเพียงพอต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	3.98	.68	มาก
5.	ผู้บริหารสร้างความเข้าใจกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจตรงกันเรื่องข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา	4.00	.66	มาก
	รวม การจัดระบบบริหารสารสนเทศ (Y_1)	4.03	.68	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านการจัดระบบบริหารสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.03$, $\sigma = 0.68$) และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ผู้บริหารแต่งตั้งเจ้าหน้าที่และจัดผู้ได้บังคับบัญชาที่ทำหน้าที่บริหารสารสนเทศของสถานศึกษาโดยตรง ($\mu = 4.10$, $\sigma = 0.70$) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานระบบสารสนเทศให้ผู้ได้บังคับบัญชา ($\mu = 4.06$, $\sigma = 0.70$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารมีการบริหารจัดการระบบข้อมูล / สารสนเทศอย่างเพียงพอต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($\mu = 3.98$, $\sigma = 0.68$)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา (Y_2)

ข้อที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษา (Y_2)	ค่าสถิติ		การแปลความหมาย
		μ	σ	
1.	ผู้บริหารมีการประชุมชี้แจงมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ผู้ได้บังคับบัญชาทุกคนทราบ	4.09	.72	มาก
2.	ผู้บริหารกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานและการจัดทำมาตรฐานของสถานศึกษา	4.05	.70	มาก
3.	ผู้บริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานของสถานศึกษาที่กำหนดไว้	4.09	.69	มาก
4.	ผู้บริหารพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	4.05	.68	มาก
5.	ผู้บริหารควบคุมระบบการรายงานคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.03	.69	มาก
รวม การกำหนดมาตรฐานการศึกษา (Y_2)		4.06	.70	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.06$, $\sigma = 0.70$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ

โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีสองรายการคือ ผู้บริหารมีการประชุมชี้แจงมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนทราบ ($\mu = 4.09$, $\sigma = 0.72$) และผู้บริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ ($\mu = 4.09$, $\sigma = 0.69$) รองลงมามีสองรายการคือ ผู้บริหารกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานและการจัดทำมาตรฐานของสถานศึกษา ($\mu = 4.05$, $\sigma = 0.70$) และผู้บริหารพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ($\mu = 4.05$, $\sigma = 0.68$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารควบคุมระบบการรายงานคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\mu = 4.03$, $\sigma = 0.69$)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (Y_3)

ข้อที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา(Y_3)	ค่าสถิติ		การแปล ความหมาย
		μ	σ	
1.	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดทำข้อมูลในการพัฒนา สถานศึกษาอย่างครบถ้วน	4.06	.71	มาก
2.	ผู้บริหารจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาตามเกณฑ์ เป้าหมาย และกลยุทธ์ของสถานศึกษา	4.05	.70	มาก
3.	ผู้บริหารส่งเสริมควบคุมและสร้างระบบ กลไกการจัดทำ แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาทุกปี	4.04	.75	มาก
4.	กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษามีความสอดคล้อง กับบริบทของสถานศึกษา	4.04	.70	มาก
5.	โครงการพัฒนาสถานศึกษามีความสอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาของชาติ	4.09	.74	มาก
รวม การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (Y_3)		4.06	.72	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้าน การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.06$, $\sigma = 0.72$) และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ โครงการพัฒนาสถานศึกษามีความสอดคล้องกับมาตรฐาน

การศึกษาของชาติ ($\mu = 4.09, \sigma = 0.74$) รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมการจัดทำข้อมูลในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างครบถ้วน ($\mu = 4.06, \sigma = 0.71$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ กระบวนการทำแผนพัฒนาสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ($\mu = 4.04, \sigma = 0.70$)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (Y_4)

ข้อที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษา (Y_4)	ค่าสถิติ		การแปล ความหมาย
		μ	σ	
1.	ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายการพัฒนาให้สอดคล้องกับ สภาพของสถานศึกษา	4.04	.67	มาก
2.	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อวิเคราะห์กิจกรรม/ โครงการในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา	4.03	.66	มาก
3.	ผู้บริหารนำโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแผนมาปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา	4.09	.67	มาก
4.	ผู้บริหารดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรมและ เป้าหมายในแผนปฏิบัติการประจำปีครอบคลุมภารกิจ ของสถานศึกษา	4.03 4.05	.64 .66	มาก มาก
5.	จัดระบบให้มีการสรุปผลการดำเนินงานตามแผนจาก โครงการที่เสนอไว้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา			
รวมการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (Y_4)		4.05	.66	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.05, \sigma = 0.66$) และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้อย่อยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ผู้บริหารนำโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแผนมาปฏิบัติให้สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา ($\mu = 4.09, \sigma = 0.67$) รองลงมาคือ จัดระบบให้มีการ

สรุปผลการดำเนินงานตามแผนจาก โครงการที่เสนอไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($\mu = 4.05$, $\sigma = 0.66$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรมและเป้าหมายในแผนปฏิบัติการประจำปีครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษา ($\mu = 4.03$, $\sigma = 0.64$)

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้าน การจัดทำให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ข้อ ที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา การจัดทำให้มีการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา (Y_s)	ค่าสถิติ		การแปล ความหมาย
		μ	σ	
1.	ผู้บริหารตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้วยวิธีการที่หลากหลายตามความเหมาะสม	4.00	.66	มาก
2.	ผู้บริหารตรวจสอบความเหมาะสมกับบริบทที่เป็นจริง ของสถานศึกษา	4.00	.67	มาก
3.	ผู้บริหารกำหนดการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานของ สถานศึกษาและแจ้งให้ครูทราบแนวทางการปฏิบัติงาน	4.00	.67	มาก
4.	ผู้บริหารจัดระบบติดตามควบคุมการรายงานและ สรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษาจากแผนงาน/ โครงการในแต่ละปี	4.01	.66	มาก
5.	มีระบบรายงานผลการดำเนินงานด้านการประกัน คุณภาพให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ	4.01	.70	มาก
รวม การจัดทำให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (Y_s)		4.00	.67	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านการจัดทำให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.00$, $\sigma = 0.67$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดมีสองรายการคือ มีระบบรายงานผลการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ ($\mu = 4.01$, $\sigma = 0.70$) และผู้บริหารจัดระบบติดตามควบคุมการรายงานและสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษาจากแผนงาน/โครงการในแต่ละ

ปี ($\mu = 4.01, \sigma = 0.66$) รองลงมา มีสามรายการคือ ผู้บริหารตรวจสอบความเหมาะสมกับบริบทที่เป็นจริงของสถานศึกษา ($\mu = 4.00, \sigma = 0.67$) ผู้บริหารกำหนดการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานของสถานศึกษาและแจ้งให้ครูทราบแนวทางการปฏิบัติงาน ($\mu = 4.00, \sigma = 0.67$) และผู้บริหารตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลายตามความเหมาะสม ($\mu = 4.00, \sigma = 0.66$)

การศึกษาศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา

N=234

ข้อ ที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษา (Y_0)	ค่าสถิติ		การแปล ความหมาย
		μ	σ	
1.	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ของนักเรียนทุกระดับชั้น	4.00	.70	มาก
2.	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนเครื่องมือประเมินผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนทุกรายวิชา/ทุกระดับชั้นผู้บริหารส่งเสริม	4.06	.71	มาก
3.	สนับสนุนเครื่องมือประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทุกรายวิชา/ทุกระดับชั้น	4.00	.69	มาก
4.	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนเครื่องมือประเมินคุณลักษณะ ของผู้เรียนอย่างครบถ้วน	4.05	.73	มาก
5.	ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้นักเรียน ได้ทราบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.12	.66	มาก
รวม การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานการศึกษา (Y_0)		4.05	.70	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.05, \sigma = 0.70$) และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้นักเรียนได้ทราบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($\mu = 4.12, \sigma = 0.66$) รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนเครื่องมือประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกรายวิชา/ทุกระดับชั้น ผู้บริหารส่งเสริม

($\mu = 4.06$, $\sigma = 0.71$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดมีสองรายการคือ ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของนักเรียนทุกระดับชั้น ($\mu = 4.00$, $\sigma = 0.70$) และสนับสนุนเครื่องมือ ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกรายวิชา/ทุกระดับชั้น ($\mu = 4.00$, $\sigma = 0.69$)

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยและค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีจำแนกตาม รายด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

ข้อ ที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพ ภายใน (Y_i)	ค่าสถิติ		การแปล ความหมาย
		μ	σ	
1.	ผู้บริหารให้ผู้ได้บังคับบัญชาเก็บรวบรวมข้อมูลครอบคลุม ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.20	.67	มาก
2.	มีระบบการนำเสนอรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี การศึกษา	4.12	.70	มาก
3.	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดระบบการทำรายงาน คุณภาพการศึกษา	4.13	.68	มาก
4.	สถานศึกษาดำเนินการ วิเคราะห์ผลของข้อมูลให้สอดคล้อง กับเป้าหมายการพัฒนาตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.11	.66	มาก
5.	มีการนำเสนอรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีอย่างน้อย ปีละหนึ่งครั้งให้กับต้นสังกัดทราบ	4.13	.65	มาก
รวม การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมิน คุณภาพภายใน (Y_i)		4.14	.67	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็น รายงานประเมินคุณภาพภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.67$) และเมื่อพิจารณา จำแนกเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ผู้บริหารให้ผู้ได้บังคับบัญชา เก็บรวบรวมข้อมูลครอบคลุมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\mu = 4.20$, $\sigma = 0.67$) รองลงมาคือ

ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดระบบการทำรายงานคุณภาพการศึกษา ($\mu = 4.13, \sigma = 0.68$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ผลของข้อมูลให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\mu = 4.11, \sigma = 0.66$)

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้าน การจัดทำมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

N=234				
ข้อ ที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง(Y_g)	ค่าสถิติ		การแปล ความหมาย
		μ	σ	
1.	ผู้บริหารให้ผู้ได้บังคับบัญชาเก็บรวบรวมข้อมูลครอบคลุมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.04	.67	มาก
2.	มีระบบการนำเสนอรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีการศึกษา	4.05	.70	มาก
3.	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดระบบการทำรายงานคุณภาพการศึกษา	4.05	.68	มาก
4.	สถานศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ผลของข้อมูลให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.03	.66	มาก
5.	มีการนำเสนอรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งให้กับต้นสังกัดทราบ	4.08	.65	มาก
รวมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (Y_g)		4.05	.67	มาก

จากตารางที่ 4.16 พบว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้านการจัดทำมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.05, \sigma = 0.67$) และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ มีการนำเสนอรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งให้กับต้นสังกัดทราบ ($\mu = 4.08, \sigma = 0.65$) รองลงมาคือ มีระบบการนำเสนอรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีการศึกษา ($\mu = 4.05, \sigma = 0.70$) และผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดระบบการทำรายงานคุณภาพการศึกษา ($\mu = 4.05, \sigma = 0.68$) และข้อ

ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ผลของข้อมูลให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\mu=4.03$, $\sigma=0.66$)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Correlation Coefficient) โดยกำหนดเกณฑ์สำหรับแปลความสัมพันธ์ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553, น. 316) รายละเอียดดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี

N=234

บทบาท ของผู้บริหาร สถานศึกษา	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา									ระดับความสัมพันธ์
	การจัดระบบบริหารสารสนเทศ	การกำหนดมาตรฐานการศึกษา	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา	การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษอย่างต่อเนื่อง	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา (S ₉₀)	
-บทบาทผู้อำนวยการ	.452**	.452**	.492**	.412**	.508**	.457**	.511**	.430**	.530**	ปานกลาง
ความสะดวก	.556**	.573**	.539**	.550**	.568**	.581**	.534**	.589**	.641**	ปานกลาง
บทบาทผู้ประเมิน										
-บทบาทผู้คาดการณ์	.582**	.684**	.624**	.632**	.641**	.673**	.573**	.684**	.728**	สูง
-บทบาทผู้ให้คำปรึกษา	.583**	.562**	.595**	.587**	.616**	.612**	.582**	.593**	.675**	ปานกลาง
-บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน	.595**	.581**	.541**	.548**	.576**	.582**	.615**	.542**	.653**	ปานกลาง
บทบาทของ ผู้บริหาร สถานศึกษา	.647**	.667**	.652**	.637**	.680**	.678**	.659**	.662**	.754**	สูง

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4.17 แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot}) กับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (Y_{tot}) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี พบว่าในภาพรวมมีระดับความสัมพันธ์สูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ρ) เท่ากับ .75

ภาพรวมความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot}) กับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (Y_{tot}) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับมาก ($r = .75$) สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษารายด้าน พบว่าด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ บทบาทผู้คาดการณ์ (X_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (Y_{tot}) ในระดับสูง ($r = .73$) รองลงมาคือ บทบาทผู้ให้คำปรึกษา (X_4) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (Y_{tot}) ในระดับปานกลาง ($r = .68$) ส่วนด้านที่สัมพันธ์กันต่ำที่สุดคือ บทบาทผู้อำนวยการความสะอาด (X_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (Y_{tot}) ในระดับปานกลาง ($r = .53$)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot}) กับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษารายด้าน พบว่าคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด คือ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา (Y_6) ในระดับปานกลาง ($r = .68$) รองลงมามี 2 คู่ คือ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการพัฒนามาตรฐานการศึกษา (Y_2) ในระดับปานกลาง ($r = .67$) และคู่บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษา (Y_5) ในระดับปานกลาง ($r = .67$) และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (Y_4) ในระดับปานกลาง ($r = .64$)

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา กับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด คือ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา กับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในแต่ละด้าน พบว่าด้านที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุดมี 3 รายการ คือ บทบาทผู้คาดการณ์ (X_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษา (Y_2) ($r = .68$) บทบาทผู้คาดการณ์ (X_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (Y_5) ($r = .68$) และบทบาทผู้คาดการณ์ (X_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รองลงมามี 2 รายการ คือ บทบาท

ผู้ส่งเสริมสนับสนุน (X_5) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำแผนพัฒนามาตรฐานการศึกษา (Y_3) ($r=.67$) และบทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน (X_5) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน (Y_7) ($r=.67$) คู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำที่สุด คือ บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน (X_5) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดระบบบริหารสารสนเทศ (Y_1) ($r=.60$)

ตารางที่ 4.18 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี

N=234

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา (Y_{tot})		
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทางความสัมพันธ์
บทบาทผู้อำนวยความสะดวก (X_1)	.53**	ปานกลาง	ทางบวก
บทบาทผู้ประเมิน (X_2)	.64**	ปานกลาง	ทางบวก
บทบาทผู้คัดค้าน (X_3)	.73**	สูง	ทางบวก
บทบาทผู้ให้คำปรึกษา (X_4)	.68**	ปานกลาง	ทางบวก
บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน (X_5)	.65**	ปานกลาง	ทางบวก
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot})	.75**	สูง	ทางบวก

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.18 พบว่าความสัมพันธ์ภาพรวมระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี พบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุดคือ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (Y_{tot}) ในระดับสูง ($r=.75$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุดคือ บทบาทผู้คัดค้าน (X_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (Y_{tot}) ในระดับสูง ($r = .73$) รองลงมาคือ บทบาทผู้ให้คำปรึกษา (X_4) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา (Y_{tot}) ในระดับปานกลาง ($r=.68$) อันดับที่สามคือ บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน (X_5) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา (Y_{tot}) ในระดับปานกลาง ($r=.65$) อันดับ

ที่สี่คือ บทบาทผู้ประเมิน (X_2) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา (Y_{tot}) ในระดับปานกลาง ($r=.64$) และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำที่สุดคือ บทบาทผู้อำนวยการ ความสะดวก (X_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา (Y_{tot}) ในระดับปานกลาง ($r=.53$)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี เพื่อศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ครูผู้สอนโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับดีขึ้นไป รอบที่สามระหว่าง พ.ศ.2558-2557 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำนวน 5 แห่ง มีประชากร จำนวน 234 คน ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย (μ) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยติดต่อกับงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อขอหนังสือเกี่ยวกับการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษาที่เป็นประชากร ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 234 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบสมมติฐาน ตอนที่ 1 ใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และหาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผู้ตอบแบบสอบถาม ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี จำนวน 234 คน ซึ่งเป็นครูในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 77.40 ส่วนใหญ่มีอายุ 31 - 40 ปี มากที่สุด จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 40.60 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี มากที่สุด จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 45.30 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 83.80 ตำแหน่ง/วิทยฐานะส่วนใหญ่เป็น ครู คศ.1 มากที่สุด จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 41.10 และระดับชั้นที่สอนส่วนใหญ่จะสอนระดับมัธยมศึกษา มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 47.90

5.1.2 ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนในรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน และรายชื่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด คือ บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน รองลงมาคือ บทบาทผู้ให้คำปรึกษา และระดับที่ต่ำสุด คือ บทบาทผู้อำนวยความสะดวก

5.1.3 ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี พบว่าในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับ โดยประเด็นที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี รองลงมาคือ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษาและด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา และระดับที่ต่ำสุด คือ ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

5.1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี พบว่าภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง โดยมีค่าความสัมพันธ์ทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสัมพันธ์ในแต่ละด้านของบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง คือ ด้านบทบาทผู้คาดการณ์ (x_3) ($r=.728$) รองลงมาคือ ด้านบทบาทผู้ให้คำปรึกษา (x_4) ($r=.675$) และด้านที่มีความสัมพันธ์กันลำดับสุดท้าย คือ ด้านบทบาทผู้อำนวยความสะดวก (x_1) ($r=.530$)

5.2 อภิปรายผล

การศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ตามวัตถุประสงค์ และสมมุติฐานของการวิจัย ซึ่งผลของการวิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่มิบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อนักเรียนและสถานศึกษา ซึ่งการบริหารสถานศึกษา จะประสบความสำเร็จหรือไม่นั้น ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ มีวิสัยทัศน์ในการเป็นผู้นำ ส่งเสริมสนับสนุน อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา และประเมินผู้ได้บังคับบัญชาทางการศึกษาให้มีการพัฒนาตนเองเพื่อนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณ หมาดเท่ง (2551, น. 107) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ บทบาทผู้อำนวยการ ความสะดวก บทบาทผู้ประเมิน บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน บทบาทผู้คาดการณ์ และบทบาทผู้ให้คำปรึกษา ตามลำดับ รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนต์ ชัยยะ (2548, น. 68) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไปและโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ ทักษะ มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญ ช่วยให้ครูรู้คุณค่าของงาน และทักษะที่จำเป็นของงาน ให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการวางแผนงานของสถานศึกษา รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น และงานวิจัยที่ใกล้เคียงของ สุขสันต์ ชัยศิริวัฒน์ (2550, น. 73) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการพัฒนาเพียงพอกับกระแสของการเรียนรู้ในยุคโลกาภิวัตน์ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ดังนี้

1) บทบาทผู้อำนวยการอำนวยความสะดวก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนการทำงานแก่ผู้ได้บังคับบัญชา โดยจัดเตรียมอุปกรณ์ และผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติงานตรงตามความรู้ความสามารถ และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนต์ ชัยยะ (2548, น. 68) ศึกษาบทบาทของ

ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไปและโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ ทักษะ มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญ ช่วยให้ครูรู้คุณค่าของงาน และทักษะที่จำเป็นของงาน ใ้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานของโรงเรียน รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงสิทธิ์ เหลืองรัชชวาณิช (2554, น. 85) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ผู้บริหารให้การสนับสนุนให้ผู้ได้บังคับบัญชามีความเข้าใจที่ดีต่อกัน

2) บทบาทผู้ประเมิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณต่อวิชาชีพในการประเมินผู้ได้บังคับบัญชา เพราะผู้บริหารแจ้งให้ผู้ได้บังคับบัญชาทราบล่วงหน้า ก่อนการประเมินทุกครั้ง และแจ้งผลการประเมินให้ผู้ได้บังคับบัญชาทราบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัส ชัยยะ (2548, น. 68) ศึกษาบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไปและโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีใจกว้างแจ้งให้ครูทราบผลการประเมิน ความคาดหวัง และมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ใช้ในการประเมินและรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร

3) บทบาทผู้คัดการณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษานำผลสำรวจ/การวิจัยมาเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ และมีแนวโน้มความก้าวหน้าสอดคล้องกับการประกันคุณภาพและการวางแผนงานในปัจจุบัน ซึ่งมีผลต่อการเพิ่มจำนวนนักเรียน และคาดการณ์ว่าในอนาคตสถานศึกษาต้องเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัส ชัยยะ (2548, น. 69) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไปและโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะในการให้ข้อมูลและช่วยครูเข้าถึงข้อมูล เพื่อประกอบการปฏิบัติงานในโรงเรียน

4) บทบาทผู้ให้คำปรึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติงานแสดงความคิดเห็นและเสนอทางเลือกประกอบการตัดสินใจได้ตลอดเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัส ชัยยะ (2548, น. 69) ศึกษาบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไปและ

โรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะในการช่วยเหลือครูแสดงเป้าหมาย คัดเลือกเป้าหมาย และเชื่อมโยงเป้าหมายในการทำงานที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงสิทธิ์ เหลืองรัชชวาณิช (2554, น. 86) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาละโว้ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้ได้บังคับบัญชาทำงานอย่างอิสระและมีความรับผิดชอบ

5) บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมความก้าวหน้าโดยชี้แจงเกณฑ์ในการปฏิบัติงานให้ผู้ได้บังคับบัญชาทราบอย่างชัดเจน และเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้รับความก้าวหน้า โดยสนับสนุนให้ไปศึกษาดูงาน และศึกษาต่อ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนต์ ชัยยะ (2548, น. 69) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไปและโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสามารถช่วยให้ครูพัฒนาแผนงานที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานรวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงสิทธิ์ เหลืองรัชชวาณิช (2554, น. 85) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับ คือ ผู้บริหารให้โอกาสบุคลากรได้รับความก้าวหน้าโดยสนับสนุนให้ไปศึกษาต่อ ให้เลื่อนขั้นเงินเดือน ให้บุคลากรทำงานตามความสามารถของแต่ละบุคคล ผู้บริหารอธิบายความก้าวหน้าให้บุคลากรทราบ และได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานทั้งภายในและภายนอกประเทศ และลำดับสุดท้ายผู้บริหารได้รับความพึงพอใจจากผลการปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ

5.2.2 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ซึ่งการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจะต้องเป็นไปตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 หมวด 6 ว่าด้วยเรื่องมาตรฐานการประกันคุณภาพและ

มาตรฐานการศึกษา มาตราที่ 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอกขึ้น มาตราที่ 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษา โดยจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และจัดทำรายงานประจำปีที่เป็น รายงานประเมินคุณภาพภายใน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริญญา กระแสร์สุนทร (2549, น. 60) ศึกษาเรื่อง การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง กำกับ ติดตาม ประเมินผล และผลของประสิทธิภาพของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และ สถานศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการประเมินภายนอกครบแล้ว รวมทั้งงานวิจัยของ พิเศษฐ์ วายูวรรณ (2550, น. 96) ศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการศึกษาในปัจจุบันให้ ความสำคัญกับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและงานวิจัยของ เกียรติศักดิ์ ฤทธิ (2548) ศึกษาการ ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน และค่าเฉลี่ยของการเตรียมการ ก่อนการประกันคุณภาพ มากกว่าด้านอื่นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการประกันคุณภาพภายใน คือ การ บริหารคุณภาพที่เป็นส่วนหนึ่งของการทำงานปกติ ในปัจจุบันครูและบุคลากรทางการศึกษาค้นเคยกับ กระบวนการคุณภาพมากขึ้น เนื่องจากทุกสถานศึกษาได้รับการประเมินคุณภาพภายในรอบแรก ครบทุกสถานศึกษา ครูและผู้บริหารได้บังคับบัญชาเริ่มเข้าใจวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาเพิ่มขึ้น โดย สถานศึกษาจัดฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจ และสร้างความมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และ องค์กรท้องถิ่น และงานวิจัยที่ใกล้เคียงของ นุรุดีน อาดำ (2556, น. 103) ศึกษาการมีส่วนร่วมใน กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลาม โรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามในจังหวัด บัตตานี ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาได้มีการวางกรอบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน

ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายในสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

1) การจัดระบบการบริหารสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานระบบสารสนเทศ โดยแต่งตั้งเจ้าหน้าที่จัดระบบข้อมูล/สารสนเทศอย่างเพียงพอต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยตรง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรিত วิจิตรโชติ (2550, น. 73) ศึกษาเรื่อง การจัดระบบสารสนเทศเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาเห็นความสำคัญของระบบสารสนเทศมากขึ้น เพราะจำเป็นต้องจัดข้อมูลต่างๆ ให้สอดคล้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา และงานวิจัยที่ใกล้เคียงของ ชนินทร ศรีทอง (2551, น. 175) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ตามการรับรู้ของบุคลากรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายข้อ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีธรรมนูญสถานศึกษา แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นแผนแม่บทในการบริหารงานตามภารกิจ และนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการวางแผนประกอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมชี้แจงมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ผู้ได้บังคับบัญชาทุกคนทราบซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน โดยจัดทำมาตรฐานและพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และสอดคล้องกับมาตรฐานของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิเศษฐ์ วายูวรรณะ (2550, น. 96) ศึกษาเรื่อง การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญกับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและงานวิจัยที่ใกล้เคียงของ ชนินทร ศรีทอง (2551, น. 175) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ตามการรับรู้ของบุคลากรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายข้อ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารกำหนดให้มีการจัดทำแผน

โครงการ กิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีการสนับสนุนส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดกระบวนการทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา โดยจัดทำโครงการพัฒนาสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และส่งเสริมการจัดทำข้อมูลในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างครบถ้วน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรีย์ จินดามงคล (2551, น. 115-116) ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 ตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้นำยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 มาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีแผนงาน/โครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และงานวิจัยของ ดวงแก้ว โพธิ์อ่อน (2550, น. 167) ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ตามการรับรู้ของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติจริงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นลำดับแรก อาจเป็นเพราะว่า มาตรฐานการศึกษาเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารนำโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแผนมาปฏิบัติให้สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา และได้ดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรม เป้าหมายในแผนปฏิบัติการประจำปีครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษา โดยจัดระบบสรุปผลการดำเนินงานตามแผนจากโครงการที่เสนอไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญเจริญ ชื่อชวกรกุล (2550, น. 103) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินภายนอกที่สองของ โรงเรียนโป่งหลวงวิทยา รัชมังคลาภิเษก จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน จำนวน 8 มาตรฐาน โรงเรียนมีผลการแสดงความคิดเห็นในระดับมาก และงานวิจัยที่ใกล้เคียงของ ชนินทร ศรีทอง (2551, น. 175-176) ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ตามการรับรู้ของบุคลากรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษากาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนางานตามแผนพัฒนาคุณภาพ/แผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งกำหนดให้มีการนิเทศ ติดตาม กำกับ ประเมินผล และสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง

5) การจัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานของสถานศึกษา และแจ้งให้ครูทราบแนวทางการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับบริบทที่เป็นจริงของสถานศึกษา และมีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลายตามความเหมาะสม ซึ่งจัดให้มีระบบรายงานผลการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ และติดตามควบคุมการรายงานและสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษาจากแผนงาน/โครงการในแต่ละปี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเสริฐ คำน้อย (2550, น. 113) ศึกษาเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอพาน จังหวัด เชียงราย กับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากว่าสถานศึกษามีการรายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบอย่างครบถ้วน รวมทั้งงานวิจัยของอ สุริยาดา เล็งบุญ (2554, น. 70) ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาได้รับการประเมินรอบแรกและรอบสองเรียบร้อยแล้ว จึงทำให้ทราบผลการประเมิน ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา มีความชัดเจนในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อหาข้อบกพร่อง และร่วมกันปรับปรุงพัฒนาและงานวิจัยที่ใกล้เคียงของ ศักรินทร์ สุวรรณทัศน์ และพรเทพ รุ่งแผน (2554, น. 99) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง คือ การคืนอำนาจการจัดการให้ประชาชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาได้ปฏิบัติตามแผน นโยบายการปฏิรูปการศึกษาที่ต้องการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการที่มุ่งกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา

6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของนักเรียนทุกระดับชั้น โดยส่งเสริมสนับสนุน

เครื่องมือประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกรายวิชา/ทุกระดับชั้น และสร้างความตระหนักให้นักเรียนได้ทราบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเสริฐ คำน้อย (2550, น. 113) ศึกษาเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย กับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยที่ใกล้เคียงของ ชนินทร ศรีทอง (2551, น. 176) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ตามการรับรู้ของบุคลากรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายข้อ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ครอบคลุมตามสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งงานวิจัยของ สุริยาดา เต็งชู (2554, น. 70) ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารครู มีความเข้าใจในกระบวนการของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน และเกิดความตระหนัก เห็นความสำคัญ ความจำเป็นและมีความรับผิดชอบ

7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดระบบการทำรายงานประจำปี โดยให้ผู้ได้บังคับบัญชาเก็บรวบรวมข้อมูลครอบคลุมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และดำเนินการวิเคราะห์ผลของข้อมูลให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภา ตันดิวุฒิ (2548, น. 100) ศึกษาเรื่อง สภาพการดำเนินงานเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาดำเนินงานด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาดำเนินงานวางแผนการรายงานคุณภาพการศึกษาแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องทุกปีการศึกษา และงานวิจัยที่ใกล้เคียงของ ชนินทร ศรีทอง (2551, น. 176) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ตามการรับรู้ของบุคลากรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารจัดให้มีการทำรายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งด้านผู้บริหาร ครู นักเรียนตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งได้กำหนดให้มีการพัฒนา ทบทวน จุดเน้น ความสำเร็จเพื่อนำมากำหนดเป้าหมายใหม่

8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการจัดระบบการทำรายงานคุณภาพการศึกษา ซึ่งได้ดำเนินการวิเคราะห์ผลของข้อมูลให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และมีการนำเสนอรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งให้กับต้นสังกัดทราบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภา ตันดิวุฒิ (2548, น. 100) ศึกษาเรื่อง สภาพการดำเนินงานเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 มีสภาพการดำเนินงานในระดับมาก อาจเนื่องมาจากการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติเพื่อการดำรงและพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาดำเนินงานด้านการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับมาก และงานวิจัยที่ใกล้เคียงของ ชนินทร ศรีทอง (2551, น. 176-177) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ตามการรับรู้ของบุคลากรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสร้างจิตสำนึกในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เกิดขึ้นกับผู้ได้บังคับบัญชาทุกคนอย่างต่อเนื่อง

5.2.3 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี พบว่าในภาพรวมมีระดับความสัมพันธ์สูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีทิศทางความสัมพันธ์ทางบวก สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ บทบาทผู้คาดการณ์มีระดับความสัมพันธ์สูง รองลงมาคือ บทบาทผู้ให้คำปรึกษา รองลงมาคือ บทบาทผู้ให้บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน บทบาทผู้ประเมิน และด้านที่มีความสัมพันธ์กัน ลำดับสุดท้ายคือ บทบาทผู้อำนวยความสะดวก มีระดับความสัมพันธ์ปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงสิทธิ์ เหลืองรัชชวาณิช (2554, น. 85 - 92) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารจะต้องใช้บทบาทในการให้คำปรึกษาต่อผู้ได้บังคับบัญชาใช้ภาวะผู้นำในการส่งเสริมในการสนับสนุนให้บุคลากรได้รับความก้าวหน้า โดยการศึกษาต่อ การเลื่อนขั้นเงินเดือน เลื่อนตำแหน่ง รวมถึงการมอบหมายงานให้บุคลากรทำงานตามความสามารถของแต่ละบุคคล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการดำเนินการ

ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูงคือ การทำแผนพัฒนามาตรฐานการศึกษาระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิมิตร อิศระกุล (2549, น. 68) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชิงเทรา เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าการดำเนินการประกันคุณภาพที่มีความสำคัญอย่างยิ่งคือ การทำแผนพัฒนามาตรฐานการศึกษาและการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและงานวิจัยที่ใกล้เคียงของ ไชยา กรมแสง (2553, น. 120) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับคือ ด้านครู ด้านผู้บริหาร ด้านผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเสริฐ คำน้อย (2555, น. 108-115) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย กับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย พึ่งอ้อม (2553, น. 175) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอก รอบที่ 2 สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันสถานศึกษาต่างๆ ต้องดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2545 หน้า 28 มาตราที่ 47 ได้กำหนดให้สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับชั้น ประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก และงานวิจัยของ สุรียาดา เล็งหนู (2554, น. 69-71) ได้ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานตามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษาตามทัศนะของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากครูส่วนใหญ่เห็นว่าผู้บริหารมีการปฏิบัติงานเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นภารกิจสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่สะท้อนสภาพการจัดการศึกษาได้อย่างชัดเจน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน (1) ด้านควบคุมคุณภาพการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหาร

มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน มีการปฏิบัติงานสูงกว่าข้ออื่นๆ ในระดับมากซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารได้เล็งเห็นความสำคัญในการร่วมกันทำงานเป็นทีมจัดทำแผนร่วมกับบุคลากร จึงทำให้บุคลากรในสถานศึกษาได้เล็งเห็นการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างชัดเจน (2) ด้านการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก (3) ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารสร้างความมั่นใจให้แก่บุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ในการรับการประเมินจากองค์กรภายนอก มีการปฏิบัติงานสูงกว่าข้ออื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2) การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษาตามทัศนะของครู ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน และครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษา น้อยกว่าครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานตั้งแต่ 5-10 ปี และครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญช่วย อุปรีตี (2552, น. 103-107) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญของสถานศึกษาและงานวิจัยของ สุชีพ เสาศิลา (2550, น. 83) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนที่ผ่านการประเมินจาก สมศ. กรณีตัวอย่าง 3 โรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีบทบาทสูงสุดต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี เพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชาเคารพ นับถือ มั่นใจ ยอมรับและเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถและเต็มใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียนและสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้นไป

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี บทบาทที่ควรได้รับการส่งเสริมให้มากขึ้นในองค์กร คือ บทบาทผู้อำนวยการความสะดวก ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนการทำงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา โดยการเตรียมบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาระหว่างการทำงาน

2) ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ดังนั้นสถานศึกษาควรมีการอบรมให้ความรู้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้เข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น และมีการวางแผนก่อนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา

3) ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ภาพรวมมีความสัมพันธ์กันสูงในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่าสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายคู่พบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ บทบาทผู้คาดการณ์กับการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รองลงมา มี 2 ข้อ คือ ข้อที่ 1 คือ บทบาทผู้คาดการณ์กับการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ข้อที่ 2 คือ บทบาทผู้คาดการณ์กับการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และด้านที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ บทบาทผู้คาดการณ์กับการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้บริหารที่ให้ความสำคัญต่อการประเมินคุณภาพการศึกษา เพราะการประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นเรื่องที่สถานศึกษาจะต้องปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ ไม่ยึดติดอยู่กับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อจะได้ประกาศให้ประชาชนได้รับรู้ถึงคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องที่สถานศึกษาต้องสร้างความเคารพ นับถือ ความมั่นใจ ความไว้วางใจ ให้กับผู้ปกครองและประชาชนที่จะส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี

5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.4.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

5.4.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

5.4.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานคุณภาพการศึกษาอาเซียน

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ โสรัจจาดานนท์. (2546). **บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่สัมพันธ์กับแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครู.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2547). **การจัดการศึกษาท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาท้องถิ่น.** กรุงเทพฯ: [ม.ป.ท.].
- _____. (2556). **รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษากลุ่มการศึกษาท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี.**
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545.** กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าพาสตูลภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2553). **กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553.**
- เกียรติศักดิ์ คฤหบดี. (2548). **การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2.** (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- คงเดช สมดี. (2548). **การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 5.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- เฉลิมพล พันธุ์บัว. (2549). **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมด้านแรงจูงใจ และการติดต่อสื่อสารกับบทบาทของผู้บริหารในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร.** (ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- เฉลียว กล้าหาญ. (2550). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ชนิทร ศรีทอง. (2553). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในตามการรับรู้ของรองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการหรือครูวิชาการและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี).
- ชัยภาพร โชคสงวนทรัพย์. (2551). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ชาญเจริญ ชื่อชวกรกุล. (2550). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินภายนอกรอบที่สองของโรงเรียนโป่งหลวงพิทยาศาสตร์ รัชมังคลาภิเษก จังหวัดลำปาง. (การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ชูศรี วงศ์รัตน. (2553). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: เทพานรมิตการพิมพ์.
- ไชยา กรมแสง. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์).
- ดวงแก้ว โพธิ์อิน. (2550). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ตามการรับรู้ของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี).
- ทรงสิทธิ์ เหลืองรัชชวาณิช. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. [ม.ป.ท.].
- ทวีศักดิ์ ปิงวงสานุรักษ์. (2551). บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาประกอบการและความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสถานตรวจสภาพรถเอกชน. [ม.ป.ท.].

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ธีระ รุญเจริญ; ปราชญา กล้าผจญ; และสัมมา รัชนิชัย.(2547). การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- นิมิตร อิศระกุล. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- นุรุดดีน อาดำ. (2556). การมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแบบอิสลาม โรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
_____. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญช่วย อุปรีตี. (2554). การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏระยอง).
- บุษรา ผ่องใส. (2550). การประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา เขตการอาชีวศึกษามณฑลอุดร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- เบญจมา ลีจิตยิ่งวรา. (2548). การศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาในจังหวัดราชบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม).
- ประภา ดันตวิฑู. (2548). สภาพการดำเนินงานเพื่อรับรองการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- ปริญญา กระแสร์สุนทร. (2549). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ประเสริฐ คำน้อย. (2555). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย กับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยพะเยา).
- ปาริมา บริรักษ์วิสิฐศักดิ์. (2548). การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชะอำ จังหวัดเพชรบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต).
- พงศ์พิชญ์ สุพรรณ. (2551). ปัญหาการดำเนินการและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี. (งานนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- พรทิพย์ จันทกริตติวุฒิ. (2552). สภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองพระประแดง. (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- พิเชษฐ วายูวรรณ. (2550). การประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- พิทักษ์ รัตติยา. (2548). ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองบัวลำภู เขต 1 และ 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย).
- ภาวดี อนันต์นำวี. (2555). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). ชลบุรี: มนตรี.
- มนฤดี ถือสมบัติ. (2556). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- มนัส ชัยยะ. (2548). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไปและโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เมตต์ เมตต์การุณจิต.(2553). การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม : ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และราชการ (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: บুক พอยท์.
- วสันต์ สทา และอาแธ.(2554). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ตามทัศนะของข้าราชการครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3. (วารสารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี).
- วัชรระ เจริญรัตน์. (2547). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบลสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม).
- วัฒนา ถนอมงาน. (2552). บทบาทของผู้บริหารจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กพิการกับเด็กปกติ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดสงขลา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี).
- วรรณมา หมายแดง. (2551). บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- วิจิตร ศรีสอาน. (2557). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา. สืบค้นจาก http://www.graduate.kru.ac.th/research/research_db
- วาสนา ชัยมงคลชาติ. (2553). การเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง).
- วิฑูรย์ หนูขาว. (2552). ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์).
- วิรัตน์ รัตน์กำเนิด. (2551). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตรัชมิ่งคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วิโรจน์ สารัตนะ. (2555). แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 8).
กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- _____. (2556). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา กรณีที่สะท้อนต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21
(พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- วิไล กวางศิริ. (2550). บทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- วีระยุทธ์ ชาศะกาญจน์. (2552). เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามืออาชีพ.
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมชาย พึ่งอ้อม. (2553). การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเพื่อรองรับ
การประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดงานเขตพื้นที่
การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. (ภาคินพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี).
- สมนึก ภัททิยชนี. (2551). การวัดผลการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กทม.: ประสานการพิมพ์.
- สมสมร ลายพิคุณ. (2555). การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการพัฒนาคู
ไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพในยุคปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).
- สรระเสริญ โปรงจันทิก. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารกับ
ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี).
- สรีต วิจิตรโชติ. (2550). การจัดระบบสารสนเทศเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1. (การค้นคว้าอิสระ
ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- สันติ อวรรณ. (2551). บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาคูโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพาน
จังหวัดเชียงราย. (การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สาธิต อุสาห์ดี. (2549). ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.
กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2555-2557).
บทสรุปผู้บริหาร. [ม.ป.ท.].
- สุขสันต์ ชัยศิริวัฒน์. (2550). บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน.
(การค้นคว้าอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- สุชีพ เสากเกิด. (2550). การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่ผ่านการประเมิน
คุณภาพ จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กรณีตัวอย่าง 3 โรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธศาสตร์ เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์).
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2545). การนิเทศภายในหัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน. วารสารวิชาการ.
กรุงเทพฯ: เอ็ดดิสันเพรสโปรดักส์.
- สุริยาดา เล็งนู. (2554). การปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพ
การศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3.
(สารนิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).
- สุริยวัชรณ จินดามงคล. (2551). การประเมินโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์).
- โสธรส กันแก้ว. (2549). บทบาทการส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อรุณวรรณ นาคทองดี. (2549). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาบุคลากรสู่ความเป็นครูมืออาชีพในยุคการปฏิรูปการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก.**
(สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- อุสมาน หะมี. (2552). **การศึกษาสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดนครราชสีมา.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา).
- Boyle, Patrick and Bowden, Jhon. (1997). **Educational Quality Assurance in University : An Enhanced Model Assessment and Evaluation in higher Education.** Boston, MA: Allyn and Bacon.
- Caela Farren and Beverly L. Kaye. (1996). **“New Skills for New Leadership Roles,” in The Leader of Future** (3rd ed.). New York, NY: The Drucker Foundation.
- Gorton. (1983). **School Administration and Supervision.** Dubuque, IA: Wm.c. Brown.
- Levinson, D.J. (1971). **Role Personality and Social Structure in the Organization Setting in Selected Reading and Project in Social Psychology.** New York, NY: Randon House.
- Neville, Lymm Bertine. (1998). **Quality Assurance and Improvement planning in Two Elementary Schools : Case Studies Illinois School Reform.** Urbana Champaign, ILL: University of Illinois at Urbana Champaign.

ภาคผนวก

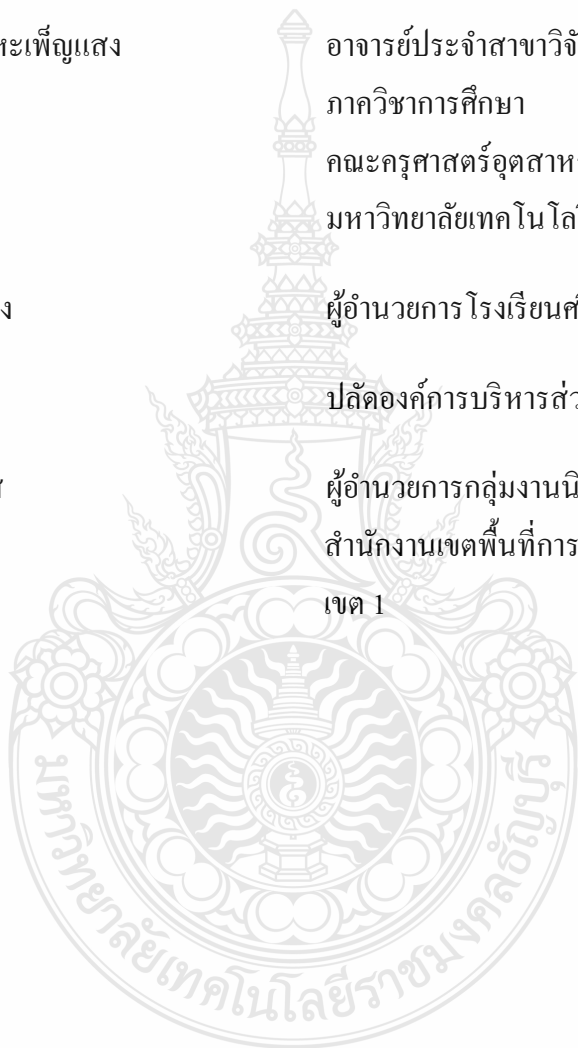

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม พันธุ์ไสว อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
ภาควิชาการศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
2. ดร.ชญัญภรณ์ เลาหะเพ็ญแสง อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
ภาควิชาการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
3. ดร.จตุรงค์ อินทร์รุ่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา
4. ดร.เดชา พวงงาม ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
5. ดร.มาลี สืบกระแสน ผู้อำนวยการกลุ่มงานนิเทศ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี
เขต 1

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม งานบัณฑิตศึกษา โทร. 02 5493209
ที่ ศธ 0578.02/0622 วันที่ 28 มีนาคม 2557
เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม พันธิ์ไสว

ด้วย นางวาสนา บุระพา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมี ดร.ต้องลักขณ์ จิรวัชรากร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัยแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ให้แก่ นางวาสนา บุระพา ดังแนบ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม งานบัณฑิตศึกษา โทร. 02 5493209.
ที่ ศธ 0578.02/8682.1 วันที่ 28 มีนาคม 2557
เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ธัญญภรณ์ เล้าหะเพ็ญแสง,

ด้วย นางวาสนา บุระพา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมี ดร.ต้องลักษณ์ จิรวชิรากร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัยแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ให้กับนางวาสนา บุระพา ดังแนบ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธีพร บุระส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ที่ ศธ 0578.02 / 0308.1

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

๒๗ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.จตุรงค์ อินทร์รุ่ง

เนื่องด้วย นางวาสนา บุระพา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมี ดร.ต้องลักขณ์ จิรวชิรากร เป็น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัยแบบ ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ให้แก่ นางวาสนา บุระพา ดังแนบ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
โทร. 0 25493209
โทรสาร 0 25775049

ที่ ศธ 0578.02 / 0308.2

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

27 มีนาคม 2557

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.เดชา พวงงาม

เนื่องด้วย นางวราสนา บุระพา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมี ดร.ต้องลักษณ์ จิรวัชรกร เป็น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความ สามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัยแบบ ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ให้แก่ นางวราสนา บุระพา ดังแนบ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
โทร. 0 25493209
โทรสาร 0 25775049

ที่ ศธ 0578.02/0308.9

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

๒๗ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอยื่นเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.มาลี สิบกระแสา

เนื่องด้วย นางวราสนา บุระพา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมี ดร.ต้องลักษณะ จิรวชิรากร เป็น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอยื่นเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัยแบบ ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ให้แก่ นางวราสนา บุระพา ดังแนบ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร นุณส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
โทร. 0 25493209
โทรสาร 0 25775049

ภาคผนวก ค

เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จังหวัดปทุมธานี

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ที่ผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษา รอบที่สาม (2555-2557)
2. แบบสอบถามนี้มีความประสงค์จะศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี
3. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี
ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี
4. การตอบแบบสอบถาม ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริงและตามความคิดเห็นของท่าน ข้อมูลจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยจะเก็บรักษาข้อมูลเป็นความลับ และใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาและพัฒนาระบบการจัดการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นางวาสนา บุระพา

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

๑ - 30 ปี

31 - 40 ปี

๓ - 50 ปี

51 ปีขึ้นไป

3. ประสบการณ์ในการทำงาน

๑-5 ปี

6 - 10 ปี

๑ - 15 ปี

16 ปีขึ้นไป

4. ระดับการศึกษา

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. ตำแหน่ง/วิทยฐานะ

คร้อตราจ้าง

ครูผู้ช่วย

๓ ค.ศ.1 ขึ้นไป

อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)

6. ระดับชั้นที่สอน

ระดับก่อนประถมศึกษา

ระดับประถมศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (√) ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมี 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	บทบาทผู้อำนวยการความสะอาด					
1	ผู้บริหารสนับสนุนการทำงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย					
2	ผู้บริหารจัดเตรียมเอกสารให้ผู้ใต้บังคับบัญชาระหว่างการปฏิบัติงาน					
3	ผู้บริหารจัดเตรียมอุปกรณ์ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาระหว่างการปฏิบัติงาน					
4	ผู้บริหารจัดเตรียมผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานตรงตามความรู้ความสามารถ					
5	ผู้บริหารสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา โดยคอยชี้แนะและติดตามการปฏิบัติงานอยู่เสมอ					
	บทบาทผู้ประเมิน					
6	ก่อนการประเมินทุกครั้งผู้บริหารแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบล่วงหน้า					
7	ผู้บริหารให้ความสำคัญเป็นธรรมในการประเมินแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน					
8	ผู้บริหารมีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณต่อวิชาชีพในการประเมินผู้ใต้บังคับบัญชา					

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	บทบาทผู้คาดการณ์					
9	ผู้บริหารแจ้งผลการประเมินให้ผู้ได้บังคับบัญชาทราบ					
10	ผู้บริหารเสนอแนะและให้ข้อคิดแก่ผู้ได้บังคับบัญชาในเรื่องที่ควรปรับปรุง					
11	ผู้บริหารนำผลสำรวจ / วิจัย มาเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ					
12	ผู้บริหารมีเกณฑ์วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน					
13	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนในการทำกิจกรรมเพื่อชื่อเสียงแก่สถานศึกษา					
14	ผู้บริหารคาดการณ์ว่าในอนาคตสถานศึกษาต้องเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น					
15	ผู้บริหารมีแนวโน้มความก้าวหน้าสอดคล้องกับการประกันคุณภาพและการวางแผนงานในปัจจุบันซึ่งมีผลต่อการเพิ่มจำนวนนักเรียน					
	บทบาทผู้ให้คำปรึกษา					
16	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็น					
17	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาปรึกษางานได้ตลอดเวลา					
18	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาเสนอทางเลือกประกอบการตัดสินใจ					
19	ผู้บริหารมอบหมายให้ผู้ได้บังคับบัญชากำหนดวิธีการทำงานของตนเองได้อย่างเต็มที่					
20	ผู้บริหารให้คำแนะนำแก่ผู้ได้บังคับบัญชาเพื่อปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง					

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน					
21	ผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้ได้บังคับบัญชาความรู้ เทคนิค และวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน					
22	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้รับความก้าวหน้าโดยสนับสนุนให้ไปศึกษาต่อ					
23	ผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง					
24	ผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้มีโอกาสไปศึกษาดูงาน					
25	ผู้บริหารส่งเสริมความก้าวหน้าโดยชี้แจงเกณฑ์ในการปฏิบัติงานให้ผู้ได้บังคับบัญชาทราบอย่างชัดเจน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี

ข้อ	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	การจัดระบบบริหารสารสนเทศ					
1	ผู้บริหารแต่งตั้งเจ้าหน้าที่และจัดผู้ได้บังคับบัญชาที่ทำหน้าที่บริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษาโดยตรง					
2	ผู้บริหารมีการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานระบบสารสนเทศให้ผู้ได้บังคับบัญชา					
3	ผู้บริหารกำหนดหน้าที่ผู้ได้บังคับบัญชาในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับระบบสารสนเทศเพื่อตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา					
4	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการระบบข้อมูล/สารสนเทศอย่างเพียงพอต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา					
5	ผู้บริหารสร้างความเข้าใจกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจตรงกันเรื่องข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา					
	การกำหนดมาตรฐานการศึกษา					
6	ผู้บริหารมีการประชุมชี้แจงมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ผู้ได้บังคับบัญชาทุกคนทราบ					
7	ผู้บริหารกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานและการจัดทำมาตรฐานของสถานศึกษา					
8	ผู้บริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานของสถานศึกษาที่กำหนดไว้					
9	ผู้บริหารพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา					
10	ผู้บริหารควบคุมระบบการรายงานคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา					

ข้อ	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา					
11	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดทำข้อมูลในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างครบถ้วน					
12	ผู้บริหารจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์เป้าหมาย และกลยุทธ์ของสถานศึกษา					
13	ผู้บริหารส่งเสริมควบคุมและสร้างระบบ กลไกการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาทุกปี					
14	กระบวนการทำแผนพัฒนาสถานศึกษามีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา					
15	โครงการพัฒนาสถานศึกษามีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ					
	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา					
16	ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายการพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา					
17	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อวิเคราะห์กิจกรรม/โครงการในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา					
18	ผู้บริหารนำโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ในแผนมาปฏิบัติให้สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา					
19	ผู้บริหารดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรมและเป้าหมายในแผนปฏิบัติการประจำปีครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษา					
20	จัดระบบให้มีการสรุปผลการดำเนินงานตามแผนจากโครงการที่เสนอไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา					
	การจัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา					
21	ผู้บริหารตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลายตามความเหมาะสม					

ข้อ	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
22	ผู้บริหารตรวจสอบความเหมาะสมกับบริบทที่เป็นจริงของสถานศึกษา					
23	ผู้บริหารกำหนดการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานของสถานศึกษาและแจ้งให้ครูทราบแนวทางการปฏิบัติงาน					
24	ผู้บริหารจัดระบบติดตามควบคุมการรายงานและสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษาจากแผนงาน/โครงการในแต่ละปี					
25	มีระบบรายงานผลการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ					
	การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา					
26	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของนักเรียนทุกระดับชั้น					
27	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนเครื่องมือประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกรายวิชา/ทุกระดับชั้น					
28	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนเครื่องมือประเมินคุณลักษณะของผู้เรียนอย่างครบถ้วน					
29	ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้นักเรียนได้ทราบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
30	ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้นักเรียนได้ทราบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
	การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นการประเมินคุณภาพภายใน					
31	ผู้บริหารให้ผู้ได้บังคับบัญชาเก็บรวบรวมข้อมูลครอบคลุมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
32	มีระบบการนำเสนอรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีการศึกษา					

ข้อ	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
32	มีระบบการนำเสนอรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีการศึกษา					
33	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดระบบการทำรายงานคุณภาพการศึกษา					
34	สถานศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ผลของข้อมูลให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
35	มีการนำเสนอรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งให้กับต้นสังกัดทราบ					
	การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
36	ผู้บริหารมอบหมายให้ผู้ได้บังคับบัญชาร่วมวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา					
37	ผู้บริหารจัดให้มีการตรวจสอบ ติดตาม การประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง					
38	ผู้บริหารสร้างจิตสำนึกให้กับผู้ได้บังคับบัญชาในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา					
39	ผู้บริหารกำหนดให้มีระบบ กลไก การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ วิธีการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง					
40	ผู้บริหารจัดให้มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					

ข้อเสนอแนะ.....
 .....
 .....

ขอขอบพระคุณการให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ง
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ความถี่ ร้อยละ

เพศ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ชาย	53	22.6	22.6	22.6
หญิง	181	77.4	77.4	100.0
Total	234	100.0	100.0	

อายุ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 20-30 ปี	68	29.1	29.1	29.1
31-40 ปี	95	40.6	40.6	69.7
41-50 ปี	50	21.4	21.4	91.0
51 ปีขึ้นไป	21	9.0	9.0	100.0
Total	234	100.0	100.0	

ประสบการณ์ในการทำงาน

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1-5 ปี	106	45.3	45.3	45.3
6-10 ปี	59	25.2	25.2	70.5
11-15 ปี	39	16.7	16.7	87.2
16 ปีขึ้นไป	30	12.8	12.8	100.0
Total	234	100.0	100.0	

ระดับการศึกษา

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
ปริญญาตรี	196	83.8	83.8	83.8
ปริญญาโท	38	16.2	16.2	100.0
Total	234	100.0	100.0	

ตำแหน่ง/วิทยฐานะ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
ครูอัตราจ้าง	94	40.2	40.2	40.2
ครูผู้ช่วย	44	18.8	18.8	59.0
ครู คศ.1ขึ้นไป	96	41.0	41.0	100.0
Total	234	100.0	100.0	

ระดับชั้นที่สอน

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
ระดับก่อนประถมศึกษา	27	11.5	11.5	11.5
ระดับประถมศึกษา	95	40.6	40.6	52.1
ระดับมัธยมศึกษา	112	47.9	47.9	100.0
Total	234	100.0	100.0	

ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แบบสอบถาม

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ตอนที่ 2 ข้อที่ 1	234	1	5	4.21	.672
ตอนที่ 2 ข้อที่ 2	234	1	5	4.00	.724
ตอนที่ 2 ข้อที่ 3	234	1	5	3.97	.775
ตอนที่ 2 ข้อที่ 4	234	1	5	4.15	.760
ตอนที่ 2 ข้อที่ 5	234	1	5	4.11	.727
ตอนที่ 2 ข้อที่ 6	234	2	5	4.19	.643
ตอนที่ 2 ข้อที่ 7	234	1	5	4.11	.725
ตอนที่ 2 ข้อที่ 8	234	2	5	4.17	.689
ตอนที่ 2 ข้อที่ 9	234	1	5	4.00	.772
ตอนที่ 2 ข้อที่ 10	234	1	5	4.12	.737
ตอนที่ 2 ข้อที่ 11	234	1	5	3.90	.732
ตอนที่ 2 ข้อที่ 12	234	1	5	4.09	.681
ตอนที่ 2 ข้อที่ 13	234	1	5	4.16	.693
ตอนที่ 2 ข้อที่ 14	234	1	5	4.22	.707
ตอนที่ 2 ข้อที่ 15	234	2	5	4.18	.684
ตอนที่ 2 ข้อที่ 16	234	3	5	4.20	.665
ตอนที่ 2 ข้อที่ 17	234	2	5	4.25	.647
ตอนที่ 2 ข้อที่ 18	234	3	5	4.15	.632
ตอนที่ 2 ข้อที่ 19	234	2	5	4.18	.695
ตอนที่ 2 ข้อที่ 20	234	1	5	4.17	.672
ตอนที่ 2 ข้อที่ 21	234	1	5	4.22	.707
ตอนที่ 2 ข้อที่ 22	234	2	5	4.30	.678
ตอนที่ 2 ข้อที่ 23	234	1	5	4.23	.740
ตอนที่ 2 ข้อที่ 24	234	2	5	4.25	.700
ตอนที่ 2 ข้อที่ 25	234	2	5	4.20	.690
Valid N (listwise)	234				

ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แบบสอบถาม (ต่อ)

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ตอนที่ 3 ข้อที่ 1	234	2	5	4.10	.704
ตอนที่ 3 ข้อที่ 2	234	2	5	4.06	.700
ตอนที่ 3 ข้อที่ 3	234	2	5	4.03	.680
ตอนที่ 3 ข้อที่ 4	234	2	5	3.98	.681
ตอนที่ 3 ข้อที่ 5	234	2	5	4.00	.665
ตอนที่ 3 ข้อที่ 6	234	2	5	4.09	.729
ตอนที่ 3 ข้อที่ 7	234	2	5	4.05	.707
ตอนที่ 3 ข้อที่ 8	234	2	5	4.09	.688
ตอนที่ 3 ข้อที่ 9	234	1	5	4.05	.682
ตอนที่ 3 ข้อที่ 10	234	1	5	4.03	.692
ตอนที่ 3 ข้อที่ 11	234	2	5	4.06	.712
ตอนที่ 3 ข้อที่ 12	234	2	5	4.05	.701
ตอนที่ 3 ข้อที่ 13	234	2	5	4.04	.749
ตอนที่ 3 ข้อที่ 14	234	2	5	4.04	.708
ตอนที่ 3 ข้อที่ 15	234	1	5	4.09	.744
ตอนที่ 3 ข้อที่ 16	234	3	5	4.04	.667
ตอนที่ 3 ข้อที่ 17	234	3	5	4.03	.658
ตอนที่ 3 ข้อที่ 18	234	3	5	4.09	.672
ตอนที่ 3 ข้อที่ 19	234	3	5	4.03	.648
ตอนที่ 3 ข้อที่ 20	234	3	5	4.05	.660
ตอนที่ 3 ข้อที่ 21	234	1	5	4.00	.662
ตอนที่ 3 ข้อที่ 22	234	2	5	3.95	.666
ตอนที่ 3 ข้อที่ 23	234	2	5	3.99	.671
ตอนที่ 3 ข้อที่ 24	234	2	5	4.01	.655
ตอนที่ 3 ข้อที่ 25	234	2	5	4.01	.699
ตอนที่ 3 ข้อที่ 26	234	2	5	3.99	.702

ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แบบสอบถาม (ต่อ)

Descriptive Statistics

ตอนที่ 3 ข้อที่ 27	234	1	5	4.06	.712
ตอนที่ 3 ข้อที่ 28	234	1	5	4.00	.693
ตอนที่ 3 ข้อที่ 29	234	1	5	4.05	.731
ตอนที่ 3 ข้อที่ 30	234	3	5	4.12	.664
ตอนที่ 3 ข้อที่ 31	234	2	5	4.15	.671
ตอนที่ 3 ข้อที่ 32	234	2	5	4.12	.698
ตอนที่ 3 ข้อที่ 33	234	2	5	4.13	.675
ตอนที่ 3 ข้อที่ 34	234	2	5	4.11	.656
ตอนที่ 3 ข้อที่ 35	234	2	5	4.13	.651
ตอนที่ 3 ข้อที่ 36	234	2	5	4.04	.708
ตอนที่ 3 ข้อที่ 37	234	2	5	4.05	.691
ตอนที่ 3 ข้อที่ 38	234	2	5	4.05	.707
ตอนที่ 3 ข้อที่ 39	234	2	5	4.03	.705
ตอนที่ 3 ข้อที่ 40	234	2	5	4.08	.683
Valid N (listwise)	234				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
var2.1	234	1.00	5.00	4.0906	.61734
var2.2	234	1.80	5.00	4.1162	.60285
var2.3	234	1.20	5.00	4.1128	.58089
var2.4	234	2.60	5.00	4.1880	.57370
var2.5	234	2.20	5.00	4.2402	.60888
var3.1	234	2.00	5.00	4.0342	.59427
var3.2	234	1.60	5.00	4.0615	.62479
var3.3	234	1.80	5.00	4.0538	.65276
var3.4	234	3.00	5.00	4.0479	.58458
var3.5	234	1.80	5.00	3.9906	.58309
var3.6	234	2.20	5.00	4.0436	.61733
var3.7	234	2.40	5.00	4.1274	.58333
var3.8	234	2.00	5.00	4.0479	.62489
Valid N (listwise)	234				

Correlations

	Var	Var	Var	Var	Var	Total	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	total3	
	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	3.6	3.7	3.8		
var2.1	Pearson Correlation	1	.694**	.561**	.613**	.683**	.835**	.452**	.452**	.492**	.412**	.508**	.457**	.511**	.430**	.530**
	Sig. (2-tailed)		.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	N	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234
var2.2	Pearson Correlation	.694**	1	.662**	.679**	.667**	.868**	.556**	.573**	.539**	.550**	.568**	.581**	.534**	.589**	.641**
	Sig. (2-tailed)			.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	N	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234
var2.3	Pearson Correlation	.561**	.662**	1	.646**	.633**	.817**	.582**	.684**	.624**	.632**	.641**	.673**	.573**	.684**	.728**
	Sig. (2-tailed)				.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	N	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234
var2.4	Pearson Correlation	.613**	.679**	.646**	1	.778**	.868**	.583**	.562**	.595**	.587**	.616**	.612**	.582**	.593**	.675**
	Sig. (2-tailed)					.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	N	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234
var2.5	Pearson Correlation	.683**	.667**	.633**	.778**	1	.882**	.595**	.581**	.541**	.548**	.576**	.582**	.615**	.542**	.653**
	Sig. (2-tailed)						.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	N	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234
total2	Pearson Correlation	.835**	.868**	.817**	.868**	.882**	1	.647**	.667**	.652**	.637**	.680**	.678**	.659**	.662**	.754**
	Sig. (2-tailed)							.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	N	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234
var3.1	Pearson Correlation	.452**	.556**	.582**	.583**	.595**	.647**	1	.742**	.669**	.659**	.688**	.666**	.665**	.625**	.815**
	Sig. (2-tailed)								.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	N	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234
var3.2	Pearson Correlation	.452**	.573**	.684**	.562**	.581**	.667**	.742**	1	.750**	.744**	.718**	.720**	.614**	.678**	.853**
	Sig. (2-tailed)									.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	N	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234
var3.3	Pearson Correlation	.492**	.539**	.624**	.595**	.541**	.652**	.669**	.750**	1	.853**	.789**	.751**	.703**	.771**	.900**
	Sig. (2-tailed)										.000	.000	.000	.000	.000	.000
	N	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234
var3.4	Pearson Correlation	.412**	.550**	.632**	.587**	.548**	.637**	.659**	.744**	.853**	1	.782**	.757**	.684**	.773**	.893**
	Sig. (2-tailed)											.000	.000	.000	.000	.000
	N	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234
var3.5	Pearson Correlation	.508**	.568**	.641**	.616**	.576**	.680**	.688**	.718**	.789**	.782**	1	.815**	.751**	.807**	.906**
	Sig. (2-tailed)												.000	.000	.000	.000
	N	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234

Correlations

	Var 2.1	Var 2.2	Var 2.3	Var 2.4	Var 2.5	Total 2	Var 3.1	Var 3.2	Var 3.3	Var 3.4	Var 3.5	Var 3.6	Var 3.7	Var 3.8	total3
var3.6 Pearson Correlation	.457**	.581**	.673**	.612**	.582**	.678**	.666**	.720**	.751**	.757**	.815**	1	.746**	.837**	.899**
var3.6 Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
var3.6 N	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234
var3.7 Pearson Correlation	.511**	.534**	.573**	.582**	.615**	.659**	.665**	.614**	.703**	.684**	.751**	.746**	1	.760**	.844**
var3.7 Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
var3.7 N	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234
var3.8 Pearson Correlation	.430**	.589**	.684**	.593**	.542**	.662**	.625**	.678**	.771**	.773**	.807**	.837**	.760**	1	.893**
var3.8 Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
var3.8 N	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234
total3 Pearson Correlation	.530**	.641**	.728**	.675**	.653**	.754**	.815**	.853**	.900**	.893**	.906**	.899**	.844**	.893**	1
total3 Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
total3 N	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234	234

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล	นางวาสนา บุระพา
วัน เดือน ปีเกิด	25 กรกฎาคม พ.ศ.2509
ที่อยู่	102 / 13 ชุมชนสุขใจพัฒนา ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2537	ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาฯ
พ.ศ. 2539	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาฯ
พ.ศ. 2551	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
พ.ศ. 2557	ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประสบการณ์ในการทำงาน	
พ.ศ. 2548	ครูอัตราจ้าง โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลบางกะดี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
พ.ศ. 2552	ครูผู้ช่วย โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลบางกะดี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
พ.ศ. 2554 – ปัจจุบัน	ครู คศ. 1 โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลบางกะดี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี